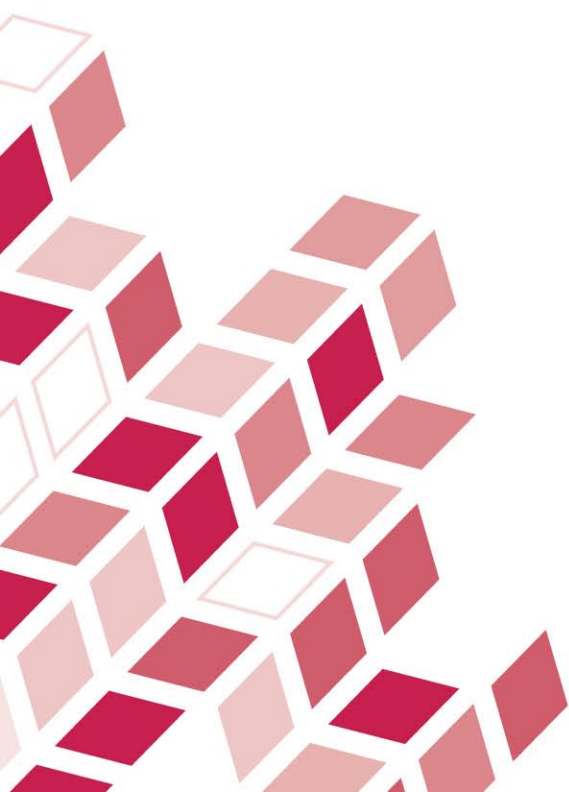


NOKUTs tilsynsrapporter

# Høgskolen i Agder Akkreditering som universitet

Juni 2007



# Høgskolen i Agder

Søknad om akkreditering som universitet

Del 1: Sakkyndig rapport 24.10.2006

Del 2: Svar fra institusjonen 12.12.2006

Del 3: Tilleggsvurdering 10.05.2007

## Forord

Komiteen for vurdering av søknaden fra Høgskolen i Agder om akkreditering som universitet legger med dette fram sin rapport.

Komiteen har foretatt sine vurderinger ut fra kriteriene i kapittel 3, § 3-3 i forskriften om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høgre utdanning, slik disse er vedtatt av NOKUT 25. januar 2006. Komiteen har videre lagt vekt på å etterkomme kravet i komiteens mandat om at rapporten skal inneholde forslag for institusjonens videre utvikling.

Komiteen har vurdert Høgskolen i Agder som en helhet med fokus på bredde innen utdanning, satt i sammenheng med forskning. Komiteen har spesielt lagt vekt på resultatene innen forskning, forskerutdanningen og ledelsen av denne ved Høgskolen i Agder. Dette må blant annet ses i sammenheng med at komiteen etter NOKUTs reviderte forskrift er pålagt en mer omfattende og selvstendig vurdering av forskerutdanningen, spesielt av dens stabilitet.

Komiteen vil takke Høgskolen i Agder for stor imøtekommenhet og raske tilbakemeldinger på spørsmål og problemstillinger som har dukket opp under arbeidet, og mottagelsen ved institusjonsbesøket 14. – 16. juni 2006.

Komiteens innstilling er enstemmig.

Oslo / Beograd / Trondheim / Narvik:

Jens Erik Fenstad  
Professor  
Universitet i Oslo  
Komiteens leder

Ljubiša Rajić  
Professor  
Universitetet i Beograd

Lene Karin Wiberg  
Mastergradstudent  
Høgskolen i Narvik

Kari Melby  
Professor  
NTNU

Ragnvald Jakobsen  
Direktør  
Innovasjon Norge

Forord .....	2
A) BAKGRUNN OG GRUNNLAG FOR VURDERINGEN .....	4
Bakgrunn .....	4
Kort beskrivelse av institusjonen .....	4
Grunnlaget for vurderingen .....	5
Organisering av rapporten .....	5
B) SAMMENDRAG OG TILRÅDING .....	7
C) SAKKYNDIGES VURDERING	
1. Søkers primærvirksomhet, visjon og begrunnelse for søknaden.....	8
1.1 Beskrivelse .....	8
1.2 Kommentarer.....	8
1.3 Konklusjon og anbefaling .....	9
2. Organisering, infrastruktur og fagbibliotek.....	10
2.1 Beskrivelse .....	10
2.2. Kommentarer.....	15
2.3. Konklusjon og anbefaling .....	16
3. Ansatte i undervisnings- og forskerstilling .....	17
3.1 Beskrivelse .....	17
3.2. Kommentarer.....	19
3.3 Konklusjon og anbefaling .....	19
4. Undervisning .....	20
4.1 Beskrivelse .....	20
4.2 Kommentarer.....	24
4.3 Konklusjon og anbefaling .....	25
5. Forskning og faglig utviklingsarbeid .....	26
5.1 Beskrivelse .....	26
5.2. Kommentarer.....	29
5.3. Konklusjon og anbefaling .....	30
6. Forskerutdanning.....	31
6.1 Beskrivelse .....	31
6.2. Kommentarer.....	35
6.3. Konklusjon og anbefaling .....	36
7. Nasjonale og internasjonale nettverk .....	37
7.1 Beskrivelse .....	37
7.2 Kommentarer.....	39
7.3 Konklusjon og anbefaling .....	40
D) KONKLUSJON .....	41
Komiteens anbefalinger for videre utvikling .....	41
E) VEDLEGG 1 .....	43
Sakkyndig komité.....	43
Komiteens mandat.....	43
VEDLEGG 2: Program for institusjonsbesøket .....	45
VEDLEGG 3: Forskrift fra NOKUT 25.1.2006 .....	48

## A) BAKGRUNN OG GRUNNLAG FOR VURDERINGEN

### *Bakgrunn*

Høgskolen i Agder (HiA) søkte 29. desember 2005 om å bli akkreditert som universitet. Godkjenningen av høgskolens kvalitetssikringssystem er en forutsetning for at søknaden om akkreditering som universitet kunne behandles. Kvalitetssikringssystemet ved Høgskolen i Agder ble godkjent av styret i NOKUT 24. februar 2005.

Akkreditering som universitet innebærer at institusjonen får fullmakt til å opprette nye studietilbud på alle fagområder.

### *Kort beskrivelse av institusjonen*

Høgskolen i Agder ble etablert i 1994 ved en sammenslåing av seks tidligere høgskoler<sup>1</sup>, som følge av den nasjonale høgskolereformen. Den eldste høgskolen som gikk inn i fusjonen var Kristiansand lærerhøgskole fra 1839. Høgskolen i Agder (HiA) er Norges nest største statlige høgskole med rundt 8500 studenter og 930 ansatte (ca 800 årsverk), med fast virksomhet i Kristiansand (Gimlemoen og Kongens gt. 54), Grimstad (Grooseveien og Dømmesmoen) og Arendal (Sykehusveien).

Høgskolen ledes av et styre som består av 11 medlemmer. Rektor er styreleder og prorektor er nestleder for styret. De ulike styremedlemmene er valgt av vitenskapelig personale, teknisk-administrativt personale og studenter. Styret har i tillegg eksternt oppnevnte medlemmer. Høgskolens styre vedtok 14.9.2005 at høgskolens virksomhet i Aust-Agder skal samles i Grimstad, og at høgskolens organisering skal vurderes i forhold til strategiplanen, som ble vedtatt i juni 2005.

Høgskolen har i dag vesentlig samme organisering som ved etableringen i 1994, og mer konkret består institusjonen av sju fakulteter:

- Fakultet for helse- og idrettsfag
- Fakultet for humanistiske fag
- Fakultet for kunstfag
- Fakultet for pedagogikk
- Fakultet for realfag
- Fakultet for teknologi
- Fakultet for økonomi og samfunnsfag

Lærerutdanningene er organisert på tvers av fakultetene ved høgskolen.

---

<sup>1</sup> Agder distriktshøgskole, Agder ingeniør- og distriktshøgskole, Kristiansand lærerhøgskole, Kristiansand Sykepleierhøgskole, Arendal sykepleierhøgskole og Agder musikkonservatorium.

Høgskolen dekker et vidt spekter av undervisnings-, forsknings- og utviklingsaktiviteter. Utdanningstilbudet spenner fra mindre kurs i etter- og videreutdanning og forkurs til masterprogram og doktorgradsstudier

### *Grunnlaget for vurderingen*

Hovedgrunnlaget for den sakkyndige komiteens vurdering er søknaden fra Høgskolen i Agder om å bli akkreditert som universitet av 29. desember 2005.

Komiteen fikk opplyst at søknaden skulle vurderes etter nye forskrifter av 25.1.2006 og at komiteen kunne ta hensyn til supplerende opplysninger som ble fremlagt under søknadsbehandlingen og under institusjonsbesøket i juni 2006.

Komiteen har også fått seg forelagt publikasjonslister fra høgskolen, i tillegg til budsjettokumenter, strategidokumenter og dokumentasjon som komiteen spesifikt etterspurte i forkant av institusjonsbesøket. Komiteen er også kjent med den sakkyndige rapporten om "Evaluering av system for kvalitetssikring ved Høgskolen i Agder" som ble lagt til grunn for NOKUTs styre behandling av høgskolens kvalitetssikringssystem 24. februar 2005.

Videre har NOKUT lagt til rette noe materiale for komiteen fra Database for høyere utdanning (DBH) som grunnlag for vurderingene. I tillegg ble komiteen forelagt rapporter fra NOKUT vedrørende akkreditering av studier og revidering av akkreditering av studier ved Høgskolen i Agder.

Det formelle vurderingsgrunnlaget til komiteen er:

- Lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005
- Kunnskapsdepartementets forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler av 8. september 2005
- Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning, vedtatt av NOKUT 25. januar 2006

Høgskolen i Agder ble besøkt i perioden 14. til 16. juni 2006. Komiteen besøkte Campus Gimlemoen (Kristiansand), Campus Grimstad og Campus Arendal. Først hadde komiteen et møte med høgskolens faglige og administrative ledelse. Ved de tre campusene ble deretter doktorgradskandidater (ikke ved Campus Arendal) og "vanlige" studenter intervjuet i separate grupper. En egen gruppe av studenttillitsvalgte satt sammen fra de tre campuser ble også intervjuet. Deretter ble representanter fra alle de sju fakultetene samt lærerutdanningen intervjuet i separate grupper. Komiteen prioriterte å bruke lenger tid på de avdelingene som tilbyr doktorgradsutdanning enn på de øvrige. I tillegg møtte komiteen samfunnsrepresentanter i to omganger både på Campus Gimlemoen og Campus Grimstad. Institusjonsbesøket ble avsluttet med et nytt møte med høgskolens faglige og administrative ledelse

Det fullstendige programmet for institusjonsbesøket finnes under E) Vedlegg 2, side 44.

### *Organisering av rapporten*

De sakkyndiges vurderinger er samlet i rapportens del C). Vurderingene følger punkt for punkt NOKUTs kriterier for akkreditering som universitet. Disse kriterier er gjengitt på side 46 i rapportens del E) Vedlegg 3.

Etter komiteens skjønn er NOKUTs kriterier velegnede som grunnlag for vurdering av en søknad om universitetsstatus. Når det gjelder kriteriet om stabil forskerutdanning, fant komiteen det nødvendig å drøfte i større detalj sin forståelse av kriteriene (se kapittel 6).

De enkelte avsnitt i del C) er gitt en tredelt disposisjon med beskrivelse, kommentarer og konklusjon med anbefalinger for videre utvikling. Beskrivelsene er i hovedsak hentet fra høgskolens søknad, samt fra tilleggsdokumentasjon som ble ettersendt eller som ble presentert under institusjonsbesøket. For å tydeliggjøre sammenhengen mellom beskrivelse, kommentarer og konklusjon, og dermed gjøre lesningen av rapporten enklere, har komiteen valgt å gi beskrivelsene en relativt bred plass, selv om dette materialet også fins i andre dokumenter, spesielt i høgskolens søknad. Rapportens del B) oppsummerer komiteens vurderinger og tilrådninger. Konklusjonen og en samlet fremstilling av komiteens anbefalinger for institusjonens videre utvikling finnes i rapportens del D).

## B) SAMMENDRAG OG TILRÅDING

Komiteen har gjennomgått og vurdert Høgskolen i Agders søknad, supplerende materiale og gjennomført et tre dagers institusjonsbesøk og på det grunnlaget utarbeidet denne rapporten. All informasjon og materiale fra høgskolen er vurdert etter § 3-3 a - f i forskrift om standarder og kriterier for akkrediteringer av studier og kriterier for akkrediteringer av institusjoner i norsk høyere utdanning, vedtatt av NOKUT 25.1.2006.

Komiteen har fått et godt inntrykk av høgskolen som utdannings- og forskningsinstitusjon og av det store og målrettede arbeid som er nedlagt for å videreutvikle institusjonen, både organisatorisk og faglig. Vi har også lagt merke til høgskolens sterke forankring i det lokale miljø og de mange samarbeidsrelasjoner mellom høgskole, samfunns- og næringsliv.

I rapportens enkelte kapitler har vi vurdert høgskolen punkt for punkt etter NOKUTs kriterier. Vi har merket oss sterke og svake sider, se avsnittet med anbefalinger nedenfor. Vi har spesielt merket oss det mangesidige forholdet mellom fag og profesjonsutdanning. Høgskolen har viktige oppgaver å ivareta innen profesjonsutdanningene samtidig som den ønsker å bygge opp en forskerutdanning av tilstrekkelig bredde og kvalitet. Høgskolen har også forskningsaktivitet på områder utenfor doktogradprogrammene. Kvalitet innen alle disse aktiviteter i utdanning, forskning og utvikling forutsetter tilstrekkelige ressurser. Komiteen er ikke overbevist om høgskolen i dag har det nødvendige ressursgrunnlag for å sikre den nødvendige kvalitet på alle disse områder og at dette er en stor utfordring for institusjonen i fremtiden.

Komiteen har i kapittel 6 gitt en helhetlig vurdering av forskerutdanningen ved høgskolen og konkludert med at den på det nåværende tidspunkt ikke tilfredstiller de krav som er satt i § 3-3 e) i forskriftene. Komiteen konkluderer med at Høgskolen i Agder ikke tilfredsstiller kravene til bli universitet i henhold til NOKUTs forskrift med kravene om stabil forskerutdanning, jevnlig opptak og uteksaminerte kandidater.

Komiteen konkluderer derfor at Høgskolen i Agder på det nåværende tidspunkt ikke tilfredsstiller kriteriene for akkreditering som universitet.



## C) SAKKYNDIGES VURDERING

### 1. Søkers primærvirksomhet, visjon og begrunnelse for søknaden

**Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling.**

#### 1.1 Beskrivelse

Høgskolen i Agder har som statlig høgskole sine oppgaver beskrevet i Universitets- og høgskoleloven, der det står at høgskolen skal tilby høyere utdanning på høyt internasjonalt nivå, utføre forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå, og formidle kunnskap om virksomheten og utbre forståelse for og anvendelse av vitenskapelige og kunstneriske metoder og resultater, i offentlig forvaltning, kulturliv og næringsliv.

Høgskolens strategiske plan har satt som overordnet mål for høgskolens virksomhet at:

*”Høgskolen i Agder skal være en internasjonalt anerkjent utdannings- og forskningsinstitusjon. Den skal bidra til utvikling av kritisk fag- og samfunnsforståelse hos studenter og i samfunnet generelt.”*

Høgskolen i Agder fremhever at institusjonens visjon er å skille seg fra ”tradisjonelle” norske universiteter, med å ha nær tilknytning til regionen, være mer aktiv i innovativ virksomhet og mer nyskapende i bruken av pedagogiske virkemidler og metoder. Det nye universitetet synes å ville legge en spesiell vekt på profesjonsrettet forskning innen helse-, skole- og ingeniørutdanningene:

*”Høgskolen i Agder skal bli et norsk universitet, som finner sin plass i et samarbeid med norske universiteter og høgskoler. Høgskolen skal holde høy faglig standard i utdanning og forskning, og bygge på anerkjente akademiske kjerneverdier. Men mer enn å søke sine forbilder i de tradisjonelle norske universitetene, finner høgskolen trekk til sin profil fra nye europeiske universiteter som er nært knyttet til sin region, som er mer aktive i innovativ virksomhet, og mer nyskapende i bruken av pedagogiske virkemidler og metoder” (Fra strategisk plan, side 10).*

Samtidig med satsing mot det regionale skal det legges vekt på internasjonalt samarbeid, som bidrag til regional utvikling.

#### 1.2 Kommentarer

Søknaden om akkreditering som universitet er begrunnet ut fra de målene som institusjonen har satt for sin virksomhet. En kortfattet formulering i en overordnet strategi kan ikke gi et fullgodt svar på hvorfor status som universitet er nødvendig for å realisere høgskolens visjon. Komiteen brukte derfor institusjonsbesøket for å klargjøre begrunnelsen for søknaden.

Komiteens inntrykk fra institusjonsbesøket var både interne og eksterne parter gav velbegrunnede og sammenfallende synspunkter på verdien av at HiA skulle bli gitt status som universitet. Argumentene kan, slik komiteen forsto dem, deles inn i fire hovedtyper:

- Et bedre internasjonalt renommé
- Bedre muligheter for eksterne forskningsmidler
- Lettere å rekruttere forskere og studenter
- Et unikt bidrag til forskning i nasjonal sammenheng på universitetsnivå

Komiteen satt etter institusjonsbesøket med et klart inntrykk av at det var argumenter knyttet til regional utvikling, sett i sammenheng med muligheten for en bredere internasjonal rekruttering og faglig status, som ble tillagt mest vekt fra de ulike fagmiljøene. Disse synspunktene ble sterkt støttet av de eksterne representantene, studentene og andre ansatte som komiteen møtte. Det ble fremholdt at det var viktig at deres lokale samarbeidspartnere var institusjoner av samme art og nivå som deres internasjonale samarbeidspartnere. I tillegg ble det gitt uttrykk for en forventning om en styrket nasjonal rekruttering til studier og forskerutdanning.

Høgskolen i Agder virket å ha en sterk støtte fra næringslivet, med bidrag til forskning og ansettelse av ferdige kandidater. Dette gjelder spesielt Fakultet for teknologi som bidrar både på utdannings- og forskningssiden med å løse konkrete utfordringer og behov i næringslivet gjennom samarbeid med Sørlandets Teknologisenter, Agder IKT-senter, Kompetansering Sør, Sydspissen og flere andre bransje- og/eller andre nettverk i regionen.

### **1.3 Konklusjon og anbefaling**

Komiteen opplevde at spørsmålet om hvorfor en universitetsstatus er viktig ble besvart på en svært samstemt måte av studenter, vitenskapelige ansatte og institusjonsens ledelse. Til tross for denne samstemthet mener komiteen at universitetsstatus ikke synes like viktig for alle deler av utdannings- og forskningsvirksomheten. Komiteen er heller ikke overbevist om at universitetsstatus vil ha en avgjørende betydning for tilgangen på eksterne forskningsmidler. Sett på bakgrunn av de allerede omfattende internasjonale kontaktene synes heller ikke et skifte fra "University College" til University" å ha avgjørende betydning.

Men komiteen finner det på den andre siden vanskelig å konkludere med at universitetsstatus på sikt *ikke* vil ha betydning for utviklingsmulighetene for Høgskolen i Agder som institusjon og for landsdelen, særlig med tanke for det tette samarbeidet høgskolen har fått med ulike aktører i regionen. Mulighetene til å nå opp i konkurranse med andre nasjonale og internasjonale institusjoner om kompetanseressurser og forutsetninger for å utvikle egen kompetanse kunne bli positivt påvirket av status som universitet. Komiteen mener at høgskolen har argumentert tilstrekkelig for at universitetsstatus kan ha strategisk betydning, og merker seg at slik status sees som et viktig middel for å realisere overordnede mål og strategier. Komiteen mener likevel at HiA bør arbeide videre med hvordan en slik status kan utnyttes i institusjonens fremtidige utvikling.

## 2. Organisering, infrastruktur og fagbibliotek

### **Institusjonens organisering og infrastruktur som skal være tilpasset virksomheten**

- **Institusjonen skal ha personale, utstyr og lokaler som er tilpasset primærvirksomheten**
- **Institusjonen skal ha ressurser og fasiliteter som gjør den i stand til å yte tilfredsstillende informasjon, gode administrative studenttjenester og god studentvelferd**
- **Institusjonen skal ha tilstrekkelige og egnede undervisningslokaler, undervisningsutstyr og arbeidsplasser for studentene**
- **Institusjonen skal utvikle fagpersonalet og undervisningen i samsvar med studentenes behov og fagets nasjonale og internasjonale utvikling**

### **Institusjonen skal ha et tilfredsstillende fagbibliotek**

- **Institusjonen skal ha hensiktsmessige lokaler med arbeidsplasser, moderne teknologi og kompetent personale**
- **Institusjonen skal ha lett tilgjengelig relevante digitale og analoge samlinger og/eller tjenester for studenter og vitenskapelig personale**

### **2.1 Beskrivelse**

Høgskolen i Agder opplyser i søknaden at den har vært opptatt av å etablere og videreutvikle gode styringsordninger som sikrer både tilstrekkelig fokus på strategisk utvikling og en effektiv operasjonell ledelse som har legitimitet. Et systematisk arbeid med å utvikle gode administrative rutiner og målrettede utviklingstiltak gir høgskolen et godt utgangspunkt for å møte utfordringene med Kvalitetsreformen. Høgskolestyret vedtok nåværende styringsform 2002, og ordningen ble fullt implementert 2004.

Ved innføring av strategiplan ble det oppnevnt et utvalg som skal vurdere om høgskolens organisering er funksjonell i forhold til virksomhetens formål og utvikling. Eventuelle endringer vil implementeres fra høsten 2007.

### **Organisering**

Høgskolen i Agder ledes av et styre med 11 medlemmer hvor rektor er styreleder og prorektor er nestleder. Styret har fire eksterne medlemmer og to representanter er valgt fra vitenskapelig personale, en fra teknisk-administrativt ansatte og to fra studentene.

Rektor er øverste leder for den faglige virksomheten og høgskoledirektøren for den administrative virksomheten. Når det gjelder studie-, forsknings-, og tilsettingssaker på institusjonsnivå har styret så langt det er mulig delegert ansvaret til tre institusjonsutvalg. Høgskoledirektøren ivaretar arbeidsgiveransvaret og har også ansvaret for andre felles støtte- og stabsfunksjoner.

Under institusjonsnivå har høgskolen vedtatt å begrense organiseringen til ett styringsnivå; fakultet ledet av et fakultetstyre. Fakultetstyret er et ansvarlig styringsorgan med et delegert mandat fra høgskolestyret, og er organisert etter fastlagt sammensetting som hindrer flertall av enkeltgrupper. Eksterne medlemmer, fra andre fakultet eller fra samfunnet utenfor institusjonen blir utpekt av Høgskolestyret. Fakultetstyret skal primært være et strategisk organ og for øvrig ha tilsyn med den løpende driften.

De enkelte fakultetene ledes av dekan, fakultetsdirektør og studieledere. Høgskolestyret gir mandat/funksjonsbeskrivelse for dekan og studielederne og avgjør, etter forslag fra fakultet, om dekan skal velges eller tilsettes på åremål. Studieledere med ansvar for faglige og studieadministrative oppgaver har knyttet til seg en studienemnd. Dette er et rådgivende organ bestående av representanter fra faglærere, studenter og eventuelt fra praksisfelt.

I dag har fakultetene for helse- og idrettsfag, kunsthøgskolen, teknologi og økonomi og samfunnsfag tilsatt dekan, de øvrige har valgt dekan.

Lærerutdanningen er matriseorganisert. Ansvar for den faglige og administrative virksomheten er hos en tilsatt dekan og studieledere for hver av lærerutdanningene. Lærerutdanningen har ikke et eget styre eller råd, men hver enkelt av dem har egen studienemnd. Ansvar for undervisningen og personalansvaret er lagt til fakultetene.

### **Lokalisering**

Høgskolen i Agder er lokalisert på Gimlemoen og Kongens gt. 54 i Kristiansand, i Grooseveien og på Dømmesmoen i Grimstad og i Sykehusveien i Arendal.

### **Kristiansand:**

Campus Gimlemoen har følgende fakulteter:

- Deler av Fakultet for helse- og idrettsfag
- Fakultet for humanistiske fag
- Fakultet for pedagogikk
- Deler av Fakultet for realfag
- Deler av Fakultet for økonomi og samfunn
- Deler av Fakultet for kunsthøgskolen

Kongens gt. 54 har følgende fakultet:

- Deler av Fakultet for kunsthøgskolen

### **Grimstad:**

Grooseveien har følgende fakulteter:

- Fakultet for teknologi

- Deler av Fakultet for økonomi og samfunn

Dømmesmoen har følgende fakultet:

- Deler av Fakultet for pedagogikk
- Deler av Fakultet for kunsthøgskolen

#### **Arendal:**

- Sykehusveien rommer følgende fakultet:
- Deler av Fakultet for helse- og idrettsfag

Lærerutdanningen er organisert på tvers av fakultetene ved høgskolen. Fakultet for helse og idrett har to sykepleierutdanninger med atskilte studiekoder ved Samordnaopptak og lokalisert i henholdsvis Arendal og Kristiansand.

Høgskolestyret vedtok 14.9.2005 at virksomheten i Aust-Agder skal samles i Grimstad, videre er det vedtatt at virksomheten i Kongens gt. 54 skal flyttes til Gimlemoen. Høgskolen vil med andre ord, ved ferdig utbygging i Grimstad og Gimlemoen, avvikle virksomheten i Arendal, Dømmesmoen og i Kongens gt. 54 og ha en samlet virksomhet i kun to campus i henholdsvis Kristiansand og Grimstad.

#### **Lokaler og utstyr:**

Høgskolen i Agder har for det meste nye og moderne utstyrte lokaler. Storparten av bygningsmassen på Gimlemoen er nybygd eller rehabilitert de siste fem årene. Noe av bygningsmassen er eldre og upraktisk, selv om det er gjort betydelige utbedringstiltak de siste årene. Samlet sett er både kvaliteten og størrelsen på undervisningsarealene svært gode. Lesesalsplasser og andre arbeidsplasser for studentene er også tilfredsstillende.

Høgskolen har servere, datautstyr og programvare som dekker alle administrative og faglige behov. Det er IT-tjeneste med driftspersonell på virksomhetsstedene i Arendal, Grimstad og Kristiansand.

Høgskolen er knyttet opp mot nettverket til Uninett med 2 Gbps. Utstyr og programvare dekker behovene til høgskolens studier, inkludert avanserte IKT-studier i ingeniørfag og administrativ databehandling. Videre har musikkstudentene egen midilab og studentene i mediefag har tilgang på godt utstyr for redigering av lyd og bilder.

Høgskolen har et eget studio, der en kan få faglig hjelp med tilrettelegging, opptak og redigering av lyd og bilde til bruk i undervisningen. Det er en utlånstjenester der studenter og ansatte kan låne opptakerutstyr for lyd (intervjuer) og bilde (videofilming).

Høgskolen bruker ClassFronter til nettbasert undervisning, som hjelpemiddel i undervisningen, og til studieevaluering.

## Personale

Høgskolen i Agder har pr 1.10.2005 930 ansatte, ikke medregnet timelærere. Dette tilsvarer 780 årsverk. 48 prosent av de tilsatte er kvinner. Av de tilsatte i ikke-faglige stillinger (administrasjon og drift/vedlikehold) er 73 prosent kvinner.

**Tabell 1: Tilsatte (i parantes: årsverk) ved Høgskolen i Agder 1.10.2005**

(kilde: HiAs personalseksjon / DBH)

	Samlet	% kvinner
Undervisnings- og forskerstillinger	487 (408,5)	33,9 (34,7)
Rekrutteringsstillinger	70 (61,7)	55,7 (53,4)
Støttestillinger (bibliotek, ingeniører)	75 (63,0)	40,0 (34,4)
Drift og vedlikehold	69 (52,6)	75,4 (78,2)
Administrative stillinger	219 (186,3)	72,1 (68,3)
Andre stillinger	6 (4,9)	83,3 (79,6)
<b>Sum totalt</b>	<b>926 (781,8)</b>	<b>48,5 (47,3)</b>

Høgskolen har valgt å organisere service- og støttetjenester på institusjonsnivå. Dette gjelder drifts- og infrastrukturtenester, IT-drift, bibliotekstjenester og studieadministrative oppgaver knyttet til opptak, timeplanlegging, markedsføring m. v.

Administrative tjenester og drifts- og vedlikeholdstjenester er hovedsakelig organisert som fellestjenester. Det samme gjelder bibliotekstjenestene. Rundt 80 (vel 40 prosent) av de tilsatte i administrative stillinger er organisatorisk knyttet til fakultetene. Samlingen av virksomheten i Aust-Agder i løpet av 3-4 år og en tilsvarende samling i Kristiansand, vil gjøre det mulig i enda større grad å utnytte støttetjenestene som en felles ressurs.

## Kompetanseheving

Høgskolen legger stor vekt på systematisk kompetanseoppbygging for personalet. Dette gjelder både for vitenskapelig og administrativ/teknisk personale. Ordningen med forskningsterminer for vitenskapelige ansatte er en del av dette arbeidet. Ca 50 av høgskolens tilsatte i ordinære stillinger deltar i doktorgradsprogram. I 2004 fikk tre tilsatte opprykk til høgskolelektor, ni til førstelektor, fire til førsteamanuensis og seks til professor.

Høgskolen har etablert et eget læringscenter for IKT (IKT Ressurscenter) som bl.a. har ansvar for datakurs for tilsatte. Det er gjennomført relativt omfattende opplæringsprogram for studielederne, inkludert tilbud om prosessorientert kollegaveiledning i grupper. Tilsvarende veiledningsgrupper er etablert for administrative ledere og mellomledere i høgskolen. Det arrangeres introduksjonskurs for nytilsatte to ganger i året.

## Informasjon og administrative studenttjenester

Høgskolens sentrale informasjonstjeneste er knyttet til høgskoledirektørens stab og har som hovedformål å bidra til informasjon om høgskolens virksomhet, internt i høgskolen og til samfunnet. Ansvar for informasjonstjenester overfor studenter og søkere er lagt til

studieseksjonen. Studielederne og det administrative apparatet ved fakultetene og i lærerutdanningene har hovedansvaret for informasjon om det faglige innholdet i studiene.

### Studentvelferd

Høgskolen samarbeider tett med Studentsamskipnaden i Agder, og stiller lokaler til rådighet for studentsosiale tiltak gjennom studentsamskipnaden og studentforeninger ved høgskolen.

Studentsamskipnaden har utviklet et svært godt tilbud når det gjelder boliger, kafeer, barnehager, kulturhus, bokhandel m.m. i den umiddelbare nærhet til studiestedene i Kristiansand, Grimstad og Arendal. I tillegg legges det betydelig innsats ned i områder som formidling av private boliger, ulykkesforsikring, lege- og psykologtjeneste, fadderordninger, studiestartfestivaler o.l. Det ytes betydelige tilskudd til studentsosiale lag og foreninger. I Kristiansand har studentsamskipnaden bygget et stort idrettsanlegg på Gimlemoen (Spicheren). I Grimstad leies tid i Grimstadhallen for studentidretten. Både i Grimstad (Luftslottet) og i Kristiansand (Østria, Stiften) har studentene gode lokaler til kulturelle og studentsosiale aktiviteter.

Studentsamskipnaden i Agder hadde i 2004 en omsetning på 113 mill kr. Samskipnadens drift vurderes som økonomisk trygg. Samskipnadens tilbud til studentene blir sett på som svært tilfredsstillende, både fra studentenes og fra høgskolens side. Verdien av samskipnadens fristasjonsavtale beregnes i 2004 til nærmere 10 mill kr. Samskipnaden og Stiftelsen Sørbok disponerer 5.470 m<sup>2</sup> brutto areal i høgskolens lokaler.

### Bibliotek

Høgskolen i Agder har fire bibliotekavdelinger med til sammen fem utlanssteder. De har alle arbeidsplasser, pc-arbeidsplasser, grupperom, trådløst nettverk, kopimaskiner, skrivere og prosjektører for undervisning. PC-basert mikrofilm/fische leseapparat, cd-spillere og video/dvd-spillere finnes ved enkelte av bibliotekavdelingene. Hovedbiblioteket er sentralt plassert på Campus Gimlemoen i Kristiansand. De øvrige bibliotekene er plassert i Musikkonservatoriet i Kristiansand sentrum, ved sykepleierutdanningen i Arendal, i Grooseveien og på Dømmesmoen i Grimstad.

Biblioteket har 24 stillinger, fem av de ansatte har høyere grads utdanning med hovedfag/mastergrad på områdene nordisk, historie, teknologi og bibliotek/IT. Rekruttering/oppbygging av kompetanse på de områdene der høgskolen gir forskerutdanning vektlegges. Biblioteket har fagansvarlige fordelt innen områdene humaniora, teknologi, kunstfag, pedagogikk, realfag, helse- og idrett og økonomi- og samfunnsfag. Deres ansvar er sammen med fagmiljøene å sikre best mulig utvikling og integrasjon av bibliotekets tjenester i forhold til undervisning/studieprogram og forskning.

**Tabell 2: Bibliotekavdelingene: tilgjengelighet, leseplasser, pc-plasser, areal**

(kilde: HiAs bibliotek)

Bibliotekavdelinger	Bibliotek-ansatte	Timer åpent pr. uke	Antall stoler*	Antall pc-arb.pl	Areal m <sup>2</sup>
Gimlemoen	16	61,5	160	39	2774
Grooseveien	3,6	51,5	60	8	380
Dømmesmoen	1	38	25	5	134
Sykehusveien	2,3	37,5	50	12	200

Musikkonservatoriet	1,2	42	17	7	187
<b>Sum</b>	<b>24,1</b>		<b>312</b>	<b>72</b>	<b>3675**</b>

\*leseplasser, gruppearbeidsplasser, avisleseplasser

\*\*inkludert magasiner: ca. 4100 m<sup>2</sup>

Biblioteket deltar i det nasjonale fag- og forskningsbiblioteksystemet BIBSYS. Bibliotekets samlinger omfatter 270.000 bind og 1880 tidsskriftabonnement, samt tilgang til et bredt utvalg av elektroniske fulltekstressurser og biografiske databaser. Samlingen er bygget opp over tid for å støtte høgskolens aktiviteter innen utdanning og forskning. De siste årene har det vært et satsingsområde gjennom midler fra Sørlandets kompetansefond å styrke litteraturen på områdene der det gis forskerutdanning.

### Tabell 3: Bruk av bibliotekets tjenester 2002-2004

(kilde: HiAs bibliotek)

	2002	2003	2004
Registrerte besøk	270 000	303 000	320 000
Utlån – lokalt	99.339	108.396	122.601
Utlån/kopier til andre bibliotek	6.468	9.838	10.170
Innlån/kopier fra andre bibl.	7.410	7.018	7.255
Fulltekstdokumenter lastet ned	20.293	27.747	53.761

Ansatte og studenter har tilgang til et bredt utvalg av databaser, oppslagsverk og elektroniske tidsskrifter. Totalt er det ca. 40 fulltekst- og referansedatabaser og ca. 150 ordbøker, leksika og andre oppslagsverk. Ved utgangen av 2005 omfatter tilbudet tilgang til ca. 10.000 elektroniske tidsskrifter i full tekst, derav ca. 2800 direkte fra utgiver og ca. 7000 via abonnement på fulltekstdatabaser.

Bibliotekstjenesten bidrar aktivt i opplæring av høgskolens studenter og ansatte slik at de effektivt kan søke etter relevant informasjon og få erfaring i å foreta kildekritiske vurderinger. Det gis opplæring og kurs, delvis integrert i studieløpene, og delvis som frittstående tilbud. Spesialiserte kurs i elektroniske ressurser og referansehåndteringsverktøy holdes løpende for høgskolens forskere/stipendiater.

## 2.2. Kommentarer

Det er komiteens oppfatning at HiA har en god infrastruktur for forskning, formidling og utdanning og er positiv til høgskolens vedtak om å samle virksomheten i to campus i Kristiansand og Grimstad. Dette kan blant annet være med på å styrke det faglige samarbeidet på tvers av fakultetene, som komiteen kommer tilbake til under kapittel 5. Ellers merket komiteen seg at studentene ved institusjonsbesøket ga uttrykk for å være godt fornøyde med studenttjenestene, administrasjon og infrastrukturen. HiA synes å ha tilstrekkelig teknisk og administrativ personale til å drive vitenskapelig virksomhet på en tilfredsstillende måte. HiA tilbyr studenter og ansatte en god bibliotekstjeneste med betydelige samlinger av vitenskapelig litteratur innenfor alle sentrale fagområder.



Komiteen har vært opptatt av at nåværende styringsstruktur, som ble implementert i 2004, allerede er blitt vurdert av et utvalg som har foreslått endringer (Brautaset-utvalget). Det er utenfor komiteens mandat å ta stilling til Brautaset-utvalgets innstilling, men med bakgrunn i at dette arbeidet ble flittig diskutert under institusjonsbesøket, vil komiteen likevel tilkjennegi at den merket seg utvalgets forslag om å avvikle matriseorganiseringen av lærerutdanningen og opprette et eget fakultet, samt redusere antallet fakulteter og opprettelse av instituttnivå.

Når det gjelder lærerutdanningen ser det for komiteen ut til å være en organisatorisk utfordring å sikre god kommunikasjon mellom ledelsen av lærerutdanningen og fakultetsledelsene. Ansvar for koordinering, identitet og legitimitet for lærerutdanningen ser ut til å "smuldre opp" fordi strategien for lærerutdanningen ikke er godt nok forankret i ledelsen ved fakultetene, der fokus ikke først og fremst rettes mot koordinering, men mot faglig utvikling.

Høgskolens organisasjonsmodell med bare ett styringsnivå under høgskoleledelsen synes ikke formålstjenelig i alle deler av virksomheten. Fakultetene ser ut til å velge ulike løsninger og blant annet opererer både Fakultet for realfag og for humanistiske fag med en uformell instituttinndeling.

Komiteen har videre en bemerkning til at høgskolen hevder å være nyskapende i bruk av pedagogiske virkemidler og metoder. Foruten informasjon om krav til prøveforelesninger ved ansettelser og opprettelsen av et senter for Learning Lab, er det få holdepunkter i søknaden som underbygger HiAs ambisjonen om å være pedagogisk nyskapende.

### ***2.3. Konklusjon og anbefaling***

Komiteen er kjent med at høgskolen har kommet i gang med å vurdere sin organisasjonsform ut fra de forslag som er fremmet i Brautaset-utvalgets innstilling. Vi har i avsnitt 2.2 pekt på noen problemstillinger i denne forbindelse, spesielt knyttet til Lærerutdanningen.

Komiteen anbefaler høgskolen gjennom konkrete tiltak å virkeliggjøre sin ambisjon om å være pedagogisk nyskapende.

Det er komiteens oppfatning at HiA har en tilfredsstillende IKT-infrastruktur og IKT- tjenester i tråd med kravene til forskning og utviklingsarbeid på høyt nivå, men mener at for eksempel elektronisk overført undervisning kunne vært mer benyttet på høgskolen for å styrke faglignivå og samarbeid på tvers av fakultetene på enkel måte.

NOKUT gjennomførte høsten 2004 en revidering av akkrediterte studier i sykepleie i Norge. Komiteen som vurderte sykepleierutdanningen i Arendal hadde kommentarer om at lokalene var for trange og utnyttet til sitt ytterste. Komiteen er positiv til de tiltak som er gjort for å bedre nåværende forhold for sykepleierutdanningen. Den er positiv til høgskolestyrets vedtak om å samle utdanningen i Aust-Agder i nye og tidsmessige lokaler i en ny Campus Grimstad fra 2009. På denne bakgrunn mener komiteen at lokalene for sykepleierutdanningen i Aust-Agder er tilfredsstillende.

### 3. Ansatte i undervisnings- og forskerstilling

Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstilling på de fagområder som inngår i studiene

#### 3.1 Beskrivelse

I overkant av 60 prosent av tilsatte ved Høgskolen i Agder er ansatt i undervisnings- og forskningsstillinger, det gir i alt 560 ansatte (470 årsverk) i rekrutteringsstillinger, undervisnings- og forskerstillinger. Kvinneandelen er 205 (175 årsverk), som vil si i overkant av 35 prosent av de som er tilsatt i vitenskapelige stillinger er kvinner.

Tabellen under har tall fra DBH (Database for høyere utdanning) som viser fordelingen av stillinger med professorkompetanse, førstestillingskompetanse og rekrutteringsstillinger ved Høgskolen i Agder, og tilsvarende sammenlignbare data for andre nærliggende vitenskapelige institusjoner:

**Tabell 4 Tilsatte, årsverk (2005) i ulike stillingskategorier**

Tabellen viser årsverk i ulike stillingskategorier. Se fotnoter for mer om beregningene.

Avdelinger ved HIA	Tilsatte totalt	Faglig tilsatte*	Andel med første-kompetanse**	Andel med første-kompetanse 2***	Rekrutterings-stillinger**	Professor II**	
Administrasjonen	205,06	6,8	3 %	29 %	29 %	0 %	0,0 %
Fakultet for helse og idrettsfag	86,22	76,6	89 %	19 %	20 %	3 %	0,8 %
Fakultet for humanistiske fag	95,78	83,8	87 %	49 %	59 %	17 %	0,5 %
Fakultet for kunstfag	53,77	44,0	82 %	40 %	42 %	5 %	0,5 %
Fakultet for pedagogikk	43,10	36,5	85 %	41 %	44 %	8 %	1,1 %
Fakultet for realfag	66,80	54,3	81 %	59 %	77 %	24 %	0,0 %
Fakultet for teknologi	107,55	70,0	65 %	45 %	56 %	20 %	0,3 %
Fakultet for økonomi og samfunnsfag	118,13	100	85 %	67 %	77 %	14 %	1,6 %
Lærerutdanningene	5,40	2,0	37 %	50 %	50 %	0 %	0,0 %
<b>Totalt HIA - antall / andel</b>	<b>781,8</b>	<b>475</b>	<b>61 %</b>	<b>47 %</b>	<b>54 %</b>	<b>13 %</b>	<b>0,7 %</b>
Universitetet i Stavanger	810	511	63 %	43 %	49 %	13 %	1,7 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	874	436	50 %	62 %	92 %	33 %	1,2 %
Universitetet i Tromsø	1828	1002	55 %	52 %	77 %	33 %	1,6 %

Små avvik i summeringene skyldes desimalavrundinger.

\* Samsvarer med kategorien "Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger" i DBH, inneholder Undervisnings- og forskerstillinger, Professor II og Rekrutteringsstillinger. Prosentandel er beregnet mot Tilsatte totalt.

\*\* I Førstekompetanse inngår: forskere, dosenter, professorer, førsteamanuenser og førstelektorer. Prosentandel er regnet mot Faglig tilsatte.

\*\*\* "Andel med førstekompetanse 2": Her inkluderer ikke regnestykket rekrutteringsstillinger, noe som gjør tallet større enn i den første utregninga, (kun for enheter med stipendiater).

I 1999 var det i underkant av 40 prosent av de tilsatte i undervisnings- og forskningsstillinger som hadde førstekompetanse (førstelektor, førsteamanuensis, høgskoledosent, professor). I 2005 var det 51,4 prosent (240 av 467) som hadde slik kompetanse. I tillegg har antallet stipendiater økt sterkt i perioden, både på høgskolens egne doktorgradsprogram og tilknyttet andre institusjoners forskeropplæring. I 2005 hadde høgskolen 70 stipendiater (dr.gradsstipendiater og

post doc. stipendiater) 12,5 prosent av de vitenskapelig tilsatte ved høgskolen var altså i rekrutteringsstillinger.

Andelen førstestillinger og professorater varierer betydelig mellom fagområdene ved HiA. Mer enn 75 prosent av de tilsatte i faglige stillinger ved fakultetene for realfag, økonomi og samfunnsfag har formell førstekompetanse, mens under 20 prosent ved Fakultet for helse- og idrettsfag har tilsvarende kompetanse. De store forskjellene i formell kompetanse mellom fagmiljøene skyldes ulike utgangspunkt for de regionale høgskolene ved sammenslåingen til en høgskole i 1994. Tilsatte ved sykepleierhøgskolen som, sammen med idrettsfag og ernæringsfag fra den tidligere Lærerhøgskolen, i dag er Fakultet for helse og idrettsfag, hadde relativt lav formalutdanning i 1994. Flertallet var ved sammenslåingen høgskolelærere, mens i dag er det bare åtte høgskolelærere blant det faglige personalet i faste stillinger ved Fakultet for helse- og idrettsfag. Arbeidet med ytterligere styrking av den faglige kompetansen ved dette fakultetet prioriteres høyt av høgskolen.

**Tabell 5: Undervisnings- og forskningsstillinger (årsverk) ved Fakultet for helse- og idrettsfag 1994- 2005**

(kilde: DBH)

Stilling	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
høgskolelærer	44,2	43,2	38,5	37,8	30,8	30,2	29,8	28,3	16,1	15,4	13,6	8,8
høgskolelektor	17,5	15,9	21,6	29,1	35,8	41,2	35,8	39,9	49,3	49,4	50,8	50,8
Førstelektor								1,0	4,5	5,5	5,0	6,0
førsteamanuensis	3,0	3,0	4,2	4,2	5,4	5,7	5,9	6,1	6,3	6,1	5,4	6,4
Professor											1,0	1,5
Stipendiat								1,0	1,0	1,8	0,8	2,5
professor II						0,2	0,2	0,2	0,4	0,4	0,6	0,6
Samlet	64,7	62,1	64,3	71,1	72,0	77,3	71,7	76,5	77,6	78,6	77,2	76,6

NOKUT gjennomførte fra høsten 2004 en evaluering av alle bachelorgradsstudier og mastergradsstudier i sykepleie i Norge. Målet for evalueringen var å kontrollere om de undersøkte studietilbudene innenfor sykepleie tilfredsstilte standarder og kriterier fastsatt av NOKUT, samt å bidra til å utvikle kvaliteten i studietilbudene. NOKUT konkluderte for HiAs vedkommende med at høgskolen må dokumentere at studietilbudet er basert på forsknings- og utviklingsarbeid, at undervisnings- og forskningspersonalet tilfredsstillter 20 prosent kravet til førstestillingskompetanse, at sammensetningen av fagpersonalet er tilpasset studietilbudets behov for undervisning og veiledning og at infrastrukturen vedrørende studiet i Arendal er tilfredsstillende.

Høgskolen i Agder antas i løpet av 2006 å tilfredsstillte kravene til undervisnings- og forskerpersonale i førstestillinger, også i bachelorutdanningen i sykepleie. Dette vil i vesentlig grad skje ved nyrekruttering. Arbeidet med å knytte utdanningen nærmere til forskning og utvikling er igangsatt. Kravene til infrastruktur gjelder i første rekke utdanningen i Arendal. Nødvendig utbedringsarbeid var forutsatt fullført innen sommeren 2006.

### *3.2. Kommentarer*

Komiteen ser at HiA har hatt et tydelig etterslep fra den gamle høgskoletradisjonen med et lavt kompetansenivå blant vitenskapelige ansatte innen enkelte fagområder og at store ressurser er satt inn for å øke nivået. Komiteen sitter likevel igjen med det inntrykket etter institusjonsbesøket at kravet om en generell kompetanseheving i visse tilfeller av ressursmessige grunner kan være vanskelig å forne med oppbygging av den nødvendige spisskompetansen for etablering av doktorgradsprogrammene. Komiteen har videre merket seg at høgskolen også har rekruttert ansatte med professorkompetanse utenfor prioriterte områder, men at det vil være en spesiell utfordring å utnytte deres kompetanse på en tilfredsstillende måte innen nåværende prioriteringer.

### *3.3 Konklusjon og anbefaling*

Komiteen er av den oppfatning at Høgskolen i Agder har et tilstrekkelig stort og tilstrekkelig kompetent personale til å kunne ha undervisning, forskning og doktorgradsutdanning av høy kvalitet innenfor sine fagområder. Videre anerkjenner komiteen at høgskolen har lagt vekt på kompetanseheving. Blant annet berømmes og anbefales videreført ordningen med intern kompetanseheving for fast ansatte gjennom Post.doc og stipendiat stillinger. Men ressurser setter rammer for hva som kan oppnås. Komiteen anbefaler at høgskolen utvikler en tydeligere strategi for kompetanseutvikling. Kompetanseutviklingen bør bli et sentralt ansvar og i mindre grad avhengig av prioriteringer innenfor de enkelte fagmiljøene og av tilgangen til eksterne midler.

## 4. Undervisning

**Institusjonen skal ha akkreditering for minst fem studietilbud av minst fem års varighet, samlet eller som integrert studieløp, som gir selvstendig rett til å tildele høyere grad, samt lavere grads utdanninger innenfor flere fagområder. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på de fleste av disse fagområdene**

### 4.1 Beskrivelse

I strategiplanen vedtatt i juni 2005 er høgskolens overordnede mål for undervisning følgende:

*Utdanningen skal ha yrkesmessig og samfunnsmessig relevans, og høgskolen ønsker å tilby slike utdanninger innenfor et bredt spekter av fagområder og på ulike faglige nivåer. Utdanningsprogrammene skal inneholde refleksjoner om etiske utfordringer, og være preget av institusjonens internasjonale orientering. Undervisningen skal være forskningsbasert, definert som at en som gir undervisning, også skal drive forskning.*

Høgskolen i Agder tilbyr pr. søknadsdato over 40 bachelorgradsstudier og 14 masterprogram hvorav fem i tillegg også tilbys som femårige masterprogram. I tillegg har høgskolen allmennlærer, førskolelærer og yrkesfaglærerutdanning.

**Tabell 6: Bachelorgradsstudier og mastergradsstudier ved Høgskolen i Agder fordelt pr. fakultet**

<b>Fakultet</b>	<b>Bachelorprogram</b>
<b>Fakultet for helse- og idrettsfag</b>	Folkehelsearbeid
	Idrett
	Sykepleierutdanning, Arendal og Kristiansand
	Vernepleierutdanning, Arendal
<b>Fakultet for humanistiske fag</b>	Historie
	Religion, etikk og kultur
	Kommunikasjon
	Litteratur
	Norsk og medier
	Oversetting og interkulturell kommunikasjon – engelsk
	Oversetting og interkulturell kommunikasjon – tysk
	Oversetting og interkulturell kommunikasjon - fransk
	Språk og kultur - engelsk fordypning
	Språk og kultur – fransk fordypning
Språk og kultur – tysk fordypning	
<b>Fakultet for Kunstfag</b>	Kunstfag med fordypning i kunst og håndverk

	Kunstfag med fordypning i musikk
	Faglærerutdanning i musikk, dans og drama - hovedområde drama
	Faglærerutdanning i musikk, dans og drama - hovedområde musikk
	Utøvende musikk – klassisk
	Utøvende musikk – rytmisk
<b>Fakultet for pedagogikk</b>	Pedagogikk
	Spesialpedagogikk
<b>Fakultet for realfag</b>	Biologi
	Matematikk
	Bioingeniørutdanning
<b>Fakultet for teknologi</b>	Multimedieteknologi og –design
	Ingeniørfag – byggdesign
	Ingeniørfag – data
	Ingeniørfag – elektro
	Ingeniørfag – maskin
<b>Fakultet for økonomi og samfunnsfag</b>	IT og informasjonssystemer
	Arbeids- og velferdsforvaltning
	Samfunnsfag
	Sosionomutdanning
	Statsvitenskap
	Utviklingsstudier
	Revisjon
	Økonomi og administrasjon, Grimstad og Kristiansand

<b>Lærerutdanninger</b>
Allmennlærerutdanning, Grimstad og Kristiansand
Førskolelærerutdanning, Grimstad og Kristiansand
Yrkesfaglærerutdanning

Høgskolen tar i 2006 opp studenter til følgende lærerutdanninger:

- Allmennlærerutdanning, heltid (Kristiansand og Grimstad)
- Faglærerutdanning i musikk, dans og drama- med hovedvekt på drama (Kristiansand)
- Faglærerutdanning i musikk, dans og drama- med hovedvekt på musikk (Kristiansand)
- Førskolelærerutdanning, heltid (Kristiansand og Grimstad)
- Integrert master i matematikdidaktikk
- Integrert master i nordisk språk og litteratur
- Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid (Kristiansand) og deltid for faglærere i allmenne fag og yrkesfag.

Høgskolens syv fakulteter har det faglige ansvaret for å gi undervisning i de ulike fagene i lærerutdanningen, men det utarbeides en samlet plan for hvert kull i allmennlærerutdanningen, førskolelærerutdanningen, praktisk-pedagogisk utdanning og faglærerutdanningen for praktiske og etiske fag. Denne matriseorganiseringen av lærerutdanningen inneholder samtlige fagplaner i den obligatoriske delen av studieprogrammet inklusive plan for praksis, samt en del retningslinjer og skjemaer. Dette skal gjøre samarbeidet i studiet enklere og mer oversiktlig for studenter, øvingslærere, faglærere, skoler/barnehager og studieledelse/administrasjon.

Profesjonsutdanningene skal i henhold til strategiplanen være kjernen i HiAs virksomhet og høgskolen skal legge vekt på forskning og nettverksbygging knyttet til profesjonsutdanningene.

<b>Fakultet</b>	<b>Masterprogram</b>
<b>Fakultet for helse- og idrettsfag</b>	Idrettsvitenskap
<b>Fakultet for humanistiske fag</b>	Engelsk
	Kristendomskunnskap
	Nordisk språk og litteratur
<b>Fakultet for kunstfag</b>	Utøvende musikk (rytmisk og klassisk)
<b>Fakultet for pedagogikk</b>	Pedagogikk
<b>Fakultet for realfag</b>	Matematikkdidaktikk
<b>Fakultet for teknologi</b>	Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) – sivilingeniør
	Industriell økonomi og informasjonsledelse (IndØk) – sivilingeniør
<b>Fakultet for økonomi og samfunnsfag</b>	Development Management
	Erfaringsbasert ledelse (1 ½ år)
	Informasjonssystemer
	Offentlig politikk og ledelse
	Økonomi og administrasjon - siviløkonom

<b>Fakultet</b>	<b>5-årige masterprogram</b>
<b>Fakultet for realfag</b>	Matematikkdidaktikk
<b>Fakultet for teknologi</b>	Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) – sivilingeniør
	Industriell økonomi og informasjonsledelse (IndØk) – sivilingeniør
<b>Fakultet for økonomi og samfunnsfag</b>	Økonomi og administrasjon – siviløkonom
<b>Fakultet for humanistiske fag</b>	Nordisk språk og litteratur

### Gjennomstrømning

I 2005 søkte 25.331 høgskolen i Agder, det ble tatt opp 4.385 studenter og totalt var det 7.675 registrerte studenter.

### Tabell 7 Kandidater:

Studium	2001	2002	2003	2004	2005
Allmennlærerutdanning	105	124	112	101	112
Annet	1	117	106	97	76
Faglærerutdanning	-	11	20	17	23
Førskolelærerutdanning	180	134	90	110	106
Historisk-filosofiske fag	19	25	16	44	47
Ingeniørutdanning	232	207	198	176	162
Idrettsutdanning	-	-	-	-	5
Utøvende musikkutdanning	25	36	8	13	10
Praktisk-pedagogisk utdanning	107	106	117	-	-
Matematisk-naturvitenskapelige fag	23	23	15	17	19
Samfunnsvitenskap	188	251	290	165	174
Sivilingeniørutdanning	33	38	84	79	71
Siviløkonomutdanning	69	95	109	142	125
Sosionomutdanning	42	40	41	46	52
Sykepleierutdanning	210	198	213	215	203
Vernepfleierutdanning	27	35	29	33	30
Økonomisk-administrativ utdanning	-	-	21	19	42
<b>Sum, HIA</b>	<b>1 261</b>	<b>1 440</b>	<b>1 469</b>	<b>1 274</b>	<b>1 257</b>
Universitetet i Stavanger	1 367	1 482	1 431	1 584	1 446
Universitetet for miljø- og biovitenskap	394	376	372	639	701
Universitetet i Tromsø	626	604	716	672	733

**Tabell 8: Uteksaminerte kandidater fra hovedfags- og mastergradsstudier**

**2001-2005**

(kilde: DBH)

	2001	2002	2003	2004	2005
Mastergrad i økonomi og administrasjon	-	-	-	10	6
Mastergrad i informasjonssystemer	6	16	18	16	27
Mastergrad i offentlig administrasjon	8	5	12	12	24
Mastergrad i kristendomskunnskap	-	-	-	-	3
Hovedfag/Mastergrad i nordisk språk og litteratur	7	1	2	6	5
Hovedfag/Mastergrad i matematikdidaktikk	10	8	1	6	4
Siv.ing./Mastergrad i teknologi – inf. og kommunikasjonsteknologi	33	38	59	51	32
Siv.ing./Mastergrad i teknologi - industriell økonomi	-	-	25	28	32
Mastergrad i idrettsvitenskap	-	-	-	-	5
<b>Samlet</b>	<b>64</b>	<b>68</b>	<b>117</b>	<b>129</b>	<b>138</b>

Mastergradsstudiene i utøvende musikk, engelsk, pedagogikk og utviklingsledelse og administrasjon ble igangsatt høsten 2004 og høsten 2005. Det er følgelig ikke uteksaminert kandidater fra disse studiene. Erfaringsbasert masterstudium i ledelse planlegges igangsatt høsten 2006.



**Tabell 9: Gjennomstrømming, noen utdanninger, 2005 (Kilde: DBH)**

Tabellen baserer seg på alle studenter som skulle ha fullført i 2005 i henhold til normert tid.

Studium	Antall tatt opp som skulle fullført i 2005	Antall som fullførte på normert tid	Andel fullført på normert tid	Karakterpoeng
Allmennlærerutdanning	201	66	33 %	38,8
Førskolelærerutdanning	151	91	60 %	35,8
Ingeniørutdanning	240	141	59 %	39,6
Sykepleierutdanning	210	147	70 %	40
Vernepleierutdanning	35	25	71 %	37
<b>Sum, HIA</b>	<b>837</b>	<b>470</b>	<b>56 %</b>	
Universitetet i Stavanger	734	340	46 %	
Høgskolen i Bodø	315	212	67 %	
Høgskolen i Oslo	1348	791	59 %	

#### 4.2 Kommentarer

Komiteen har merket seg HiAs spesielle satsing med kombinasjon av rent fagorienterte studier og profesjonsrettede utdanninger. Komiteen mener at høgskolen med base i profesjonsutdanningene har utviklet studier som både er nyskapende og relevante. Dette gjelder blant annet innen folkehelse, matematikdidaktikk, psykisk helsevern og rytmisk musikk. Under institusjonsbesøket ble det likevel klart at planene og ambisjonene ved høgskolen for en stor del er forskningsorientert. De går først og fremst i retning av flere mastergradsutdanninger og PhD-programmer, og mindre rettet mot videreutvikling av grunnutdanningene. Høgskolen står her overfor problemet i hvilken grad bachelorprogrammene skal være rettet inn mot profesjonsutdanningen og spesielle regionale utdanningsbehov, og i hvilken grad disse programmene skal være "forstudier" til master- og PhD programmer. Komiteen sitter igjen med det inntrykk at enkelte av fakultetene ikke har funnet en god nok løsning på disse problemene. Spesielt ved Fakultet for humanistiske fag synes det å være et behov for en kritisk gjennomgang av studieopplegget.

Det er tydelig at ambisjonene om å bli akkreditert som universitet har ført til en spesiell satsing på fagmiljøer med muligheter for å utvikle doktorgradsprogrammer. Dette har ført til et spenningsforhold mellom denne satsingen og behovet for økte ressurser til bredere profesjonsutdanninger. Komiteen sitter videre med et inntrykk av at mye av ansvaret for utvikling av profesjonsutdanningene hviler på fagmiljøer som ikke alltid er store nok eller har tilfredsstillende ressurser til å kunne drive den virksomheten de allerede har ansvaret for innen forskning, formidling, undervisning og administrative oppgaver.

Komiteen vil spesielt rette oppmerksomhet mot lærerutdanningen. Selv om den er organisert i en matriseform for å sikre tverrfaglighet og praksisorientert forskning, virker den i praksis å være basert på fagorientert forskning og undervisning ved hvert enkelt fakultet. Matriseordningen var, slik komiteen har forstått det, et forsøk på å innordne den eksisterende lærerhøgskolen i en mer akademisk tradisjon ved høgskolens opprettelse i 1994. De enkelte fag fikk en relativt autonom stilling og kunne videreutvikles på sine egne faglige premisser, noe som ble sett på som en forutsetning for oppbygningen av en forskerutdanning. Forholdet mellom fag og profesjon er ikke enkelt. Komiteen har merket seg Brautaset-utvalgets kommentarer til den nåværende organisering

av lærerutdanningen, og også de argumentene som fremkommer mot utvalgets forslag om å legge ned matriseorganiseringen og samle lærerutdanningen i et eget fakultet.

Det er komiteens oppfatning fra institusjonsbesøket at man hittil ikke har klart å utnytte potensialet for synergier mellom de to sykepleierutdanningene. Det synes å være en liten grad av samarbeid og utveksling av lærerkrefter mellom Kristiansand og Arendal. Sammenlignet med Kristiansand har utdanningen i Arendal et svakere rekrutteringsgrunnlag og et lavere kompetansenivå hos studentene. Vi merker oss at kun 80 av 120 studenter fullførte sykepleierutdanningen på normert tid i 2005. Komiteen har notert at høgskolen mener kompetanseheving blant ansatte vil heve kvaliteten og rekrutteringsgrunnlaget for studenter på sykepleierutdanningen i Arendal. Det vil fortsatt være et problem at høgskolen har valgt en løsning med to lokaliseringer med studentkull med forskjellig opptakskrav, hvor studentene er stedfaste og staben skal pendle for å øke førstestillingskompetansen ved studiet.

### *4.3 Konklusjon og anbefaling*

Det er komiteens oppfatning at høgskolen tilfredsstillende de krav som NOKUTs forskrift stiller til undervisning ved institusjonen. Vi har i avsnitt 4.2 fremhevet en rekke sterke sider ved virksomheten, men samtidig pekt på flere utfordringer som høgskolen står overfor og som krever fortsatt oppmerksomhet.

Det vil alltid være et spenningsforhold mellom fag og profesjon. Høgskolen ønsker å posisjonere seg som en unik institusjon innen praksis og profesjonsrettet undervisning og forskning. Dette er en oppgave som høgskolen bør vektlegge sterkere.

Komiteen ser spesielt behovet for en gjennomgang av lærerutdanningen i oppfølging av Brautaset-utvalgets innstilling.

Komiteen vil også anbefale en gjennomgang av forholdet mellom bachelor- og masterstudier og viser til sine kommentarer under avsnitt 4.2.

## 5. Forskning og faglig utviklingsarbeid

**Institusjonen skal ha stabil forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet av høy kvalitet relatert til sine fagområder.**

### 5.1 Beskrivelse

Høgskolen i Agders forskningsstrategi vedtatt av Høgskolestyret juni 2005 slår fast at høgskolen skal utvikle forskning og faglig og kunstnerisk arbeid med nasjonal og internasjonal anerkjennelse.

Høgskolen skal videre bidra til utvikling av fremtidsrettet og nyskapende kunnskap til økonomisk, organisatorisk, kulturell og sosial virksomhet i regionen. I første rekke skal dette skje gjennom utdanning av gode kandidater til arbeidslivet, men høgskolen tar også sikte på å gi sitt bidrag gjennom forskning, formidling og aktiv deltakelse i fora og møteplasser hvor næringslivet og academia kan møtes. Kjernevirksomheten skal fremdeles være yrkesutdanningene - lærer, sykepleier, sosialarbeider, leder- og administrasjon, ingeniør og sivilingeniører - men områdene skal bygges opp med akademiske topputdanninger. Disse utdanningene skal stille akademiske og teoretiske krav, utviklet i et nært samspill med arbeidslivets erfaringsbaserte kunnskapsbase.

### Prioriteringer

Høgskolens strategi for utvikling av forskningsinnsatsen er primært forankret i kravet om at alle vitenskapelige tilsatte ved høgskolen skal ha avsatt tid til å drive forskning og utviklingsarbeid. Mer konkret er kravet at vitenskapelige ansatte skal ha som et absolutt minimum ti prosent av sin arbeidstid knyttet til FoU-arbeid. Tilsatte i førstestillinger med doktorgrad og professorer skal ha 25 prosent av sin tid avsatt til slikt arbeid. Andre tilsatte i førstestillinger skal kunne få avsatt minimum 20 prosent. Forskningsaktive professorer skal ha forskningsfri hvert femte år eller hvert femte semester, og ansatte i førstestillinger hvert sjuende år. Avsetning av forskningstid forutsetter dokumentert publisering og/eller kunstnerisk produksjon.

FoU-ressursene fordeles til fakultetene etter en modell (implementert på HiA fra 2001) som er basert på bl.a. publiserte forskningsresultater og innhenting av ekstern forskningsfinansiering. I 2006 er 44 prosent av FoU-budsjettet fordelt etter denne modellen, mens strategiske forskningsmidler som bl.a. PhD stipendier og postdokstillinger blir fordelt av Høgskolestyret etter forslag fra det sentrale forskningsutvalget. Høgskolens strategi er å legge vekt på å utvikle doktorgradsområdene, men samtidig stimulere til tverrfaglig forskning gjennom etablering av satsningsområder. Høgskolen legger vekt på forskning og nettverksbygging knyttet til profesjonsutdanningene. Det er etablert flere faglige fora og nettverk med det formål å etablere kontakt med praksisfeltet og å styrke relevant forskningsaktivitet. I 2006 bevilget styret NOK 400 000 ekstra til dette arbeidet.

### Vitenskapelige publiseringer

Høgskolen har gitt ut en egen FoU-katalog siden 1995. Denne baseres på registrering av forskningspublisering i Forskdok. FoU-katalogen for 2004 inneholder 1 200 registreringer av ulike publiseringer og formidlingsvirksomhet; herunder artikler i internasjonale vitenskapelige

tidsskrifter, internasjonale bokutgivelser og foredrag, kunstnerisk formidling og deltakelse i den aktuelle samfunnsdebatten.

Etter registreringen i Forskdok, innenfor de kategoriene som rapporteres til Kunnskapsdepartementet, har antall vitenskapelige publikasjoner og andre resultater fra høgskolens ansatte økt fra 280 i 1999 til 606 i 2004. Det er i første rekke internasjonal publisering og bidrag på konferanser som har vist en betydelig økning i de siste 5-6 årene. Forskere ved Høgskolen i Agder publiserer internasjonalt vanligvis på engelsk, men også i enkelte tilfeller på fransk, italiensk og tysk.

Tabellen under viser en oversikt over den totale publiserte produksjonen. Det er grunn til å anta at det er en underrapportering de første årene på grunn av nyetablering av Forskdok. Videre vil den kunstneriske virksomheten bare komme delvis til uttrykk gjennom registreringssystemet for vitenskapelig produksjon.

**Tabell 10: Vitenskapelige publikasjoner (kategoriene i UFD-rapporteringen)**

**1999-2004**

Kilde: Forskdok

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Artikler i int.vit.tidsskr. m referee (kat A11)	45	45	68	76	75	86
Artikler i nasj.vit.tidsskr. m referee (kat A15)	14	14	10	14	17	16
Faglige bøker/lærebøker (kat B11-14)	68	48	51	55	48	40
Kapitler i faglige bøker/lærebøker (kat A21-23)	28	55	64	100	69	106
Andre vit.rapporter i serie ved inst.(kat C17)	1	3	54	46	48	26
Andre vit.rapporter i serie ved annen inst (kat C18)	15	6	25	18	15	19
Foredrag ved vit.konferanser (kat D11-16,D21-26)	109	143	154	219	289	313
Samlet	280	314	426	528	561	606

Tabell for vitenskapelige publiseringer fordelt etter fakultet, viser at fakultetene har ulikt omfang på publisering av vitenskapelige resultater:

**Tabell 11: Vitenskapelig publisering 2005 - forfatterandeler (hele 2005)**

Kilde: DBH

Enheter	Publikasjonspoeng		Forfatterandeler		Publiseringsnivå 2	Publikasjonsform		
	Totalt	Per faglig tilsatt	Totalt	Per faglig tilsatt		Periodika Artikler	Antologi Artikler	Mono-grafier
(Uspesifisert enhet)	0,7		1,0		0 %	0 %	100,0 %	0 %
Avdeling for økonomi og samfunnsfag	53,6	0,54	52,0	0,52	7,4 %	58,3 %	40,7 %	1,0 %
Avdeling for humanistiske fag	80,5	0,96	74,0	0,88	14,2 %	32,4 %	65,5 %	2,0 %
Avdeling for kunsthøgskolen	1,7	0,04	2,0	0,05	0 %	50,0 %	50,0 %	0 %
Avdeling for pedagogikk	21,5	0,59	10,8	0,30	4,7 %	30,2 %	41,9 %	27,9 %

Avdeling for realfag	27,7	0,51	24,1	0,44	10,5 %	79,3 %	20,7 %	0 %
Avdeling for teknologi	15,6	0,22	11,1	0,16	20,1 %	100,0 %	0 %	0 %
Avdeling for helse og idrettsfag	14,5	0,19	14,5	0,19	9,4 %	38,0 %	62,0 %	0 %
<b>Høgskolen i Agder</b>	<b>216</b>	<b>0,45</b>	<b>189</b>	<b>0,40</b>	<b>11,1 %</b>	<b>49,8 %</b>	<b>47,6 %</b>	<b>2,6 %</b>
Universitetet i Stavanger	233	0,46	191	0,37	7,3 %	61,9 %	33,2 %	4,9 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	381	0,87	249	0,57	26,0 %	90,5 %	8,3 %	1,2 %
Universitetet i Tromsø	666	0,66	497	0,50	16,6 %	77,7 %	19,8 %	2,5 %

- Publikasjonspoeng er en indikator på omfang og kvalitet i vitenskapelig publisering. Publikasjonspoeng framkommer ved å multiplisere summene av forfatterandeler, med vekt for kombinasjonen av publikasjonsform og kvalitetsnivå.

- Institusjonene krediteres for vitenskapelige publikasjoner som er forfattet av personer som oppgir tilknytning til enheten på utgivertidspunktet. Enhetene blir kreditert etter andelen av forfatterne av en publikasjon, som tilhører enheten. Dette kalles **forfatterandeler**.

- Kvalitetsnivå er en rangering av publiseringskanaler etter vitenskapelig prestisje. Rangeringen har to nivåer. Kanaler på nivå 2 får høyere uttelling enn kanaler på nivå 1.

- Rangeringen av publikasjonsformer tar utgangspunkt i at noen typer arbeide representerer en større arbeidsmengde enn andre. En tar utgangspunkt i produksjonsnormene for et doktorgradsarbeid. Ut fra dette blir det anslått at en monografi (en bok) tilsvarer ca. fire artikler i vitenskapelige tidsskrifter, og at en artikkel i en antologi (bokkapittel) omfatter mindre arbeid enn en artikkel i et vitenskapelig tidsskrift.

- Publikasjonsformer: I rapportering til DBH blir ulike former redusert til tre grunnformer: Artikler i vitenskapelige tidsskrift, Artikler i antologier, Monografier.

- Per faglig tilsatt beregnet med data fra tabell 1.

## Samarbeid

Høgskolen i Agder samarbeider med regionalt arbeidsliv og samfunnsliv med forsknings- og utviklingsarbeid i ulike nettverk, i ulike senterorganiseringer og gjennom konkrete FoU-prosjekter. Høgskolen har videre et aktivt samarbeid med næringsstatene i de to fylkeskommunene og næringssektorene i vertskommunene Kristiansand, Grimstad og Arendal. Det samme gjelder andre regionale aktører som Innovasjon Norge, LO og NHO og regionale kompetansefond. Videre deltar høgskolen i flere nettverk. Dette gjelder både nettverk med en generell målsetning om å styrke samarbeidet mellom høgskolen og næringslivet og mer bransjeorientert. Av de generelle kan nevnes Sydspissen, Kompetansering Sør og næringshagenettverket i regi av programmet Verdiskapning 2010. Av de bransjeorienterte kan nevnes NODE (Norwegian Offshore and Drilling Equipment), IT-Ringen, Agder gassforum og Elinor som har fokus på e-læring. Enkelte fagmiljø ved høgskolen har også partnerskapsavtaler med bedrifter.

Høgskolen er også med i Norsk forskningsrådsprogram for næringsrettede høgskolesatsing basert på et samarbeid med offshore-bransjen og IKT-bransjen. Formålet er å lage nettverk mellom bedrifter og høgskolen. Siden 2000 har høgskolen i Agder vært med i FORNY-programmet i samarbeid med Sørlandets Teknologisenter AS. Videre samarbeider høgskolen med næringslivet i Senter for entreprenørskap, Kompetansesenter for e-forvaltning, Senter for fornybar energi, og Agder IKT-senter. Disse er etablert i Teknologiparken i Grimstad eller i den nyetablerte Kristiansand Kunnskapsark AS. Senter for entreprenørskap er etablert i samarbeid med Agderforskning. I samarbeid med en del større bedrifter og Kristiansand kommune deltar høgskolen i et omfattende traineeprogram. Høgskolen har også et omfattende strategisk og operativt samarbeid med enkeltbedrifter.

Profesjonsutdanningene har etablert praksisnettverk som i noen tilfeller også initierer forsknings- og utviklingsprosjekter. Eksempel på dette er Praxis-sør, med det formål å drive praksisutvikling i barnevern, familievern og sosialtjeneste. Flere prosjekt med ekstern finansiering, blant annet fra Norges forskningsråd og regionale fond, inngår i dette nettverket, som består av kommunale og fylkeskommunale etater i tillegg til høgskolen. Også innenfor lærerutdanningene foregår det

forskning som har utspring i praksisnettverkene, blant annet forskning knyttet til matematikklæring. Sykepleierutdanningen har et tett samarbeid med Sørlandets sykehus om utvikling av praksisfeltet. Det er nå etablert et prosjekt som skal videreutvikle samarbeidet med sykehuset både når det gjelder undervisning og forskning. I denne sammenheng kan det nevnes at høgskolen har etter- og videreutdanninger som er viktig for det regionale samarbeidet, bl.a. er det opprettet noder for EVU-arbeidet vest, øst og i indre deler av Agder.

Internasjonalt har Høgskolen i Agder flere EU-finansierte forskningsprosjekter. Høgskolen i Agder er koordinator for prosjektet European Internet Accessibility Observatory, EIAO. Prosjektet er et Specific targeted research project i Information Society Technologies, IST, i EUs 6. rammeprogram. Det har en ramme på 3,2 millioner euro, og konsortiet består av ti samarbeidspartnere fra fem land. Konsortiet har etter pålegg fra EU inngått samarbeidsavtale med to andre konsortium. I forbindelse med det ansvaret som ligger i å være koordinator for et EU-prosjekt, har både Fakultet for teknologi og økonomiseksjonen ved Høgskolen i Agder bygget opp kompetanse på planlegging og oppfølging av slike prosjekt. Høgskolen har ansvaret for et delprosjekt i Grandparenthood-prosjektet i EUs 5. rammeprogram.

Utover dette er det en del enkeltforskere som deltar i EU-prosjekt, også i prosjekt der Høgskolen i Agder som institusjon ikke er formell part. Høgskolen i Agder har et omfattende samarbeid med universitetet i Poznan i Polen. Det er innledet et konkret samarbeid med sikte på å søke midler fra de nye EØS-finansieringsordningene mellom Polen og Norge.

## **5.2. Kommentarer**

Komiteen er av den oppfatning at høgskolen har en solid posisjon innen den forskningen og utviklingsarbeidet som er forankret i regionen. Det generelle inntrykk er at høgskolen driver relevant, nyttig og nyvinnende forskningsvirksomhet. Fakultet for humanistiske fag utmerker seg med en stor forskningskomponent og betydelig publisering.

Hovedutfordringen ligger allerede i HiAs overordnede strategiske mål om å styrke både profesjonsutdanningene og praksisfeltet, samtidig som man ønsker å være et universitet i forskningsfronten. Dette kan lede til prioriteringer med hensyn til fordeling av FoU-ressurser hvor profesjonsutdanningene og praksisrettet forskning blir skadelidende. At områder hvor forskningskomponenten er sterk vil bli prioritert, kan føre til at kompetanseheving og faglig utvikling nedprioriteres ved profesjonsfagene og de praktiske estetiske fagene.

Samtidig ser komiteen at det ved Høgskolen i Agder er en bred enighet om å utvikle doktorgradsprogrammer. Dette krever forskning og faglig utviklingsarbeid. Det virker å være en utbredt oppfatning at dette arbeidet tjener institusjonen som helhet. Egenfinansiering av kompetanseheving er derfor utbredt ved de forskjellige fakultetene. Det arbeides blant annet med en doktorgrad i folkehelse, som er tenkt å favne alle fire fagområder ved Fakultet for helse og idrettsfag. Videre arbeides det med et doktorgradsprogram i rytmisk musikk, med en utøvende og en teoretisk profil. Det legges her opp til internasjonal rekrutteringen blant annet i samarbeid med miljøer i Polen og Beograd. Regionale samarbeidspartnere som for eksempel Cultiva og Sørlandets kompetansefond forutsettes å skulle bidra på finansieringssiden.

Videre satser høgskolen til en viss grad på bredde gjennom inkorporering av lærerutdanningen i arbeidet med nye doktorgradsprogrammer. Fakultet for pedagogikk arbeider med et doktorgradsprogram innen undervisningsdidaktikk og spesialpedagogikk, Fakultet for humanistiske fag planlegger doktorgradsstudium i religion og etikk og Fakultet for realfag har som ambisjon innen 2010 å etablere en doktorgrad i naturfagdidaktikk. Det siste ser komiteen som viktig for å styrke utdanningen av lærere i realfag på alle utdanningsnivåer.

I tillegg til å styrke den didaktiske forskningen og opplæringen har Fakultet for realfag også et viktig faglig ansvar, særlig i samarbeid med andre fakultet ved høgskolen. Etter komiteens mening bør især det allerede igangsatte samarbeidet med Fakultet for teknologi styrkes.

Komiteen registrerte at det arbeides med tanke på å etablere PhD-programmer ved alle fakultet. Samtidig har høgskolen ansatte med toppkompetanse som ikke inngår i PhD-utdanningene eller i planer om slike og hvor deres kompetanse ikke blir utnyttet i tilstrekkelig grad.

### ***5.3. Konklusjon og anbefaling***

Komiteen er positiv til de ambisjoner høgskolen gir uttrykk for innen forskning og forskerutdanning. Men som det flere ganger er blitt understreket i rapporten er ressursene begrensede og oppgavene mange. Det krever en streng prioritering og budsjett disiplin fra høgskolens side, der det reelt samsvar mellom ansvar og ressurser.

Flere av forskningsmiljøene er små, sårbare og delvis fragmenterte. Publiseringen varierer betydelig mellom fakultetene, med Fakultet for humanistiske fag som klart ledende. Det er en utfordring å øke publiseringsvirksomheten ved flere av fakultetene.

Det er viktig å styrke forsknings- og utviklingsarbeidet ved profesjonsutdanningene. Et tiltak vil være å bygge opp et forskningssamarbeid på tvers av fakultetene. Det faglige samarbeid mellom fakultetene bør styrkes, vi peker spesielt på samarbeidet mellom fakultetene for realfag og teknologi. Realfagdidaktikk bør styrkes ved Høgskolen i Agder.

## 6. Forskerutdanning

**Institusjonen skal ha en stabil forskerutdanning og selvstendig rett til å tildele doktorgrad på minst fire fagområder. To av disse skal være sentrale i forhold til regionale virksomheters verdiskaping, samtidig som fagområdene har nasjonal betydning. Den ene av de fire doktorgradene kan utgjøres av et stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid som institusjonen har fått akkreditering for**

- **Institusjoner med doktorgradsstudium skal ha jevnlig opptak av studenter og ha uteksaminert kandidater**
- **Institusjoner med stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid skal ha jevnlig opptak av stipendiater og ha uteksaminert kandidater**

### 6.1 Beskrivelse

Høgskolen i Agder har i dag fire doktorgradsområder. Disse er innen nordisk språk- og litteraturvitenskap, matematikdidaktikk, mobile kommunikasjonssystemer og internasjonal organisasjon og ledelse. 19.12.2005 søkte Høgskolen i Agder NOKUT om akkreditering av doktorgradsprogram i religion, etikk og samfunn.

Programmene blir beskrevet hver for seg. Avslutningsvis blir forholdet til regional verdiskaping omtalt.

Opplegget ved Høgskolen i Agder følger nøye det etablerte mønster for forskerutdanning i Norge. Høgskolen har lagt stor vekt på oppfølgingen av doktorstudentene under studiet. De fleste kandidatene har både hoved- og biveileder. De aller fleste har en hovedveileder ved HiA. Alle hovedveilederne har doktorgrad og førstestillingskompetanse. Kandidat og veileder skal levere en separat fremdriftsrapport hvert år til fastsatt tid. Fremdriftsrapporten er utarbeidet etter krav fra høgskolen sentralt og brukes i forbindelse med kvalitetssikring av doktorgradsutdanningen. I fremdriftsrapportene redegjøres det for arbeidets gang, for forsinkelser og eventuelt andre avvik i forhold til tidligere rapportering. Disse rapportene blir vurdert av PhD-utvalget på fullmakt fra fakultetet. Leder for PhD-programmet sender deretter melding om godkjenning eller melding med merknader til de berørte partene.

I tillegg til stipendiatene med doktorgradsavtale på høgskolens forskerutdanningsprogram har mer enn 70 tilsatte i stipendiatstillinger eller ordinære undervisningsstillinger ved høgskolen doktorgradsavtale med andre institusjoner.

Høgskolen i Agder har i mange år før egne doktorgradsområder ble godkjent og etablert, også hatt arbeidsplasser og et faglig miljø for doktorgradsstipendiater innenfor mange fagområder, tilknyttet andre doktorgradsgivende institusjoner. Det har vært stipendiater både i nordisk, i matematikdidaktikk, i IKT (mobile kommunikasjonssystemer) og i økonomi som har tilbrakt hele sin stipendiattid ved høgskolen, men fått diplomer fra andre institusjoner siden HiA har manglet rett til å uteksaminere kandidater. I mange tilfeller har også høgskolens ansatte vært veiledere eller biveiledere for disse stipendiatene.



Høgskolen har også en samarbeidsavtale fra 2003 med Det teologiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Denne innebærer at det gis automatisk godkjenning av doktorgradskurs og veiledning gitt av ansatte ved Institutt for teologi og filosofi ved HiA. Doktorgradskursene teller som interne TF-kurs i dette fakultetets PhD-utdanning. HiA har en representant i TFs ph.d.-utvalg. I 2004 arrangerte instituttet sitt første kurs innenfor denne samarbeidsordningen. Kurset var knyttet til et større forskningsprosjekt om endringer i Sørlandets religiøse liv. I 2005 har fagmiljøet tilbudt doktorgradskurset "Empirisk etikkforskning" med 25 nordiske deltakere. Også kurset "Religionssosiologi – teori og design", som skal gis i mai 2006, ventes å få god nordisk deltakelse.

Ansatte ved høgskolen har i utstrakt grad vært og er veiledere, opponenter eller medlemmer av vurderingskommisjoner ved doktorgradsutdanninger og doktorgradsdisputaser i Norge og i utlandet.

### Tabell 12: Antall studenter (inngåtte avtaler) ved forskerutdanningene

(kilde: HiAs budsjettdokument 2001-2003 (2001), DBH (2002-2004)  
og informasjon fra fakultetene (2005))

	Etablert	2001	2002	2003	2004	2005
Nordisk språk og litteratur	H2000	4	11	12	16	17
Matematikkdidaktikk	H2002			8	15	15
Mobile kommunikasjonssystemer	H2005					2
Internasjonal organisasjon og ledelse	V2006					
<b>Sum</b>		<b>4</b>	<b>11</b>	<b>20</b>	<b>31</b>	<b>34</b>

### Nordisk

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet innvilget retten til doktorgradsprogram i nordisk språk- og litteraturvitenskap 17.02.2000. De første studentene ble tatt opp på programmet høsten 2001. To kandidater har disputert, en 11.02.2006 og en 18.03.2006. Ytterligere to doktorgradsarbeider er levert for vurdering etter søknaden om akkreditering om universitet ble sendt. Avhengig av støtte fra departementet forventer høgskolen å ha tre tilsetninger i året på programmet. Sørlandets kompetansefond har støttet høgskolen både med lønnsmidler til stipendiater, med forlengelsesstipend, og med kvalitetssikringsmidler.

### Fagmiljø

Studietilbudet ved fakultet favner fra doktorgrad til førskolelærerstudier; mastergrad i nordisk språk- og litteraturvitenskap, tre bachelorgrader; i norsk og medier, litteratur og i kommunikasjon. Fagmiljøet er ellers engasjert i allmennlærerutdanningen, førskolelærerutdanningen og praktisk-pedagogisk utdanning. Fakultet gir jevnlig kurs på doktorgradsnivå. I dag er sju professorer ansatt ved Fakultetet og to med professor II kompetanse. Det er fem fast ansatte og en vikar i førsteamanuensisstillinger. Ellers består fagmiljøet av en amanuensis, to førstelektorer og 11 høgskolelektorer, hvorav en er vikar.

Fakultet samarbeider med høgskolens øvrige fakulteter om tilbud i doktorgradsopplæring, blant annet planlegges et kurs om veiledning høsten 2006.

### **Matematikkdidaktikk**

Matematikkdidaktikk ble opprettet 8.7.2002. De første studentene ble tatt opp samme høst, i dag er 15 studenter med avtaler på programmet. De fleste har 25 prosent undervisningsplikt over en fire års periode. Ingen har foreløpig disputert. Høgskolen tar sikte på å ta opp fem nye stipendiater hvert år. Programmet har tre finansieringskilder for stipendiater; internt fra høgskolen, Norges forskningsråd og Sørlandetskompetansefond. Rekruttering skjer internasjonalt, ofte fra Norden gjennom doktorgradskurs i regi av Nordisk nettverk.

### *Fagmiljø*

Fagmiljøet ved matematikkdidaktikk består av fire professorer i matematikkdidaktikk, en professor i matematikkens historie, en gjesteprofessor i psykologisk pedagogikk, flere høgskoledosenter, førsteamanuenser, høgskolelektorer og en post-doc. stilling. Fagmiljøet er internasjonalt med tilsatte fra Brasil, Island, England, Sverige, Tyskland, India, Estland og Frankrike. Alle er aktive forskere i matematikkdidaktikk og publiserer regelmessig. Fakultetet har en seminarrekke i matematikkdidaktikk, hvor internasjonale forskere, egne forskere, egne doktorgradskandidater og masterstudenter deltar.

Fakultet har siden 1994 gitt hovedfags-/mastergradutdanning i matematikkdidaktikk, og har uteksaminert cirka 70 kandidater i den utdanningen. Flere av dem er nå doktorgradskandidater. Masteren har vært viktig for etablering av forskerutdanningen gjennom erfaring med kurs og veiledning på forskernivå og for å rekruttere til forskerutdanningen. Matematikken har en sentral plass i forskerutdanningen.

En nordisk forskerskole finansiert av NordForsk har sin base ved Høgskolen i Agder. Den omfatter 37 miljøer som tilbyr forskerutdanning i Norden, et femtital veiledere og ca 80 doktorgradskandidater. Virksomheten støtter opp om den infrastrukturen for doktorgradskandidater og veiledere som de lokale miljøene kan tilby gjennom kurs, seminarer, workshops, sommerskoler og mobilitetsstipendiater.

### **Mobile kommunikasjonssystemer**

Mobile kommunikasjonssystemer er det første doktorgradsprogrammet som er akkreditert av NOKUT 16.9.2005. Søknaden ble behandlet i to omganger, etter først et negativt vedtak 20.12.2004. Første studenten med avtale på programmet fikk opptak høsten 2005. Ved institusjonsbesøket var det to studenter på programmet, hvorav bare en fullt ut tilfredsstilte opptakskravene. I tillegg var en stipendiatstilling er utlyst. Obligatoriske doktorgradskurs starter høsten 2006, stipendiatene har tidligere gått på eksterne kurs godkjent av HiA.

Under institusjonsbesøket ble det fremstilt et mål om å ta opp syv stipendiater i året. Doktorgradsprogrammet har ikke anledning til å søke midler gjennom Sørlandets Kompetansefond, da dette kun gjelder for virksomhet i Vest-Agder. Det tette samarbeidet fakultet har med regionen og næringslivet gjør at det foruten finansiering fra Kunnskapsdepartementet og

midler fra Aust-Agders utviklings- og kompetansefond, har blitt inngått avtaler med Telenor og Ericsson om delfinansiering.

### *Fagmiljø*

Fakultet for teknologi i Grimstad har et fagmiljø innen IKT med om lag 35 ansatte inklusiv postdoktorer. Innenfor IKT arbeides det foruten mobilkommunikasjon blant annet med informatikk, software engineering, medisinsk databehandling, webteknologier og tjenesteutvikling.

Det faglige ansvaret for doktorgraden er forankret i en egen forskningsgruppe sammensatt fra områdene nettverk, sikkerhet og formelle metoder. I alt er 12 ansatte knyttet til programmet, hvorav seks er professorer, tre er professor II og tre er førsteamanuensis. I tillegg er en professor og en førsteamanuensis medlemmer av forskningsgruppen "Kommunikasjonstjenester" som ikke er knyttet til fakultetets egen doktorgrad, men som veileder doktorgradsstudentene som er registret ved og vil få sin grad fra samarbeidende universiteter.

Høgskolen i Agder har en samarbeidsavtale om forskerutdanningen med Aalborg universitet, som har en rekke doktorgradsemner som er aktuelle som spesialemner ved doktorgraden.

Høgskolen i Agder har innenfor teknologifeltet i mange år hatt et nært strategisk og forskningsmessig samarbeid med næringslivet i regionen. Det er dette samarbeidet som har muliggjort etableringen av sivilingeniørutdanningen og doktorgradsutdanningen ved Fakultet for teknologi. Det regionale næringslivssamarbeidet har også resultert i patenter og bedriftsetableringer. Særlig betydning har HiAs samarbeid innenfor Agder IKT-senter og samarbeidet med Sørlandets Teknologisenter.

IKT-miljøet i Agder-regionen er stort og nasjonalt ledende på flere områder. Bransjen har hatt et stort behov for ingeniører og sivilingeniører innenfor IKT-området. Dette gjelder spesielt innen mobilkommunikasjon. Sørlandets Teknologisenter (STS) er lokalisert nært høgskolens virksomhet i Grimstad. Miljøene på Agder representerer en av de fremste IKT-klyngene i Norge, med om lag 100 ulike firmaer. HiA har samarbeidsavtaler med flere selskaper. I 1998 var høgskolen med på å realisere fellessatsingen Agder IKT-senter sammen med Agderforskning og flere av de mest sentrale IKT-bedriftene i regionen.

### **Internasjonal organisasjon og ledelse**

Doktorgradsprogrammet Internasjonal organisasjon og ledelse ble opprettet 16.1.2006. Søknaden fikk negativt vedtak fra NOKUT 3.3.2005, men ble akkreditert ved ny søknad av NOKUT 7.12.2005. Doktorgradsprogrammet har ennå ingen aktive studenter. Ordinær undervisning skal begynne høsten 2006. Doktorgradsprogrammet er finansiert av høgskolen og Sørlandets kompetansefond.

### **Forhold til regionale virksomheters verdiskaping**

Forskerutdanningsprogrammene i mobile kommunikasjonssystemer og internasjonal organisasjon og ledelse har åpenbart størst relevans og betydning for regionens verdiskaping, men et høyt kompetansenivå både innenfor nordiskfaget og matematikkfaget har også en viss betydning. Alle utdanningsprogrammene skal også bidra til utviklingen av forskningen på sine områder nasjonalt

og internasjonalt, men programmene i mobil kommunikasjon og internasjonal ledelse knytter i særlig grad til Agder-regionens arbeids- og samfunnsliv.

I samtale med representanter fra regionens næringsliv ble betydningen av programmene sterkt fremhevet, både med hensyn til tilgangen på utdannede kandidater og det forskningsmessig samarbeidet (Se for øvrig omtalen ovenfor av programmene i mobile kommunikasjonssystemet og internasjonal organisasjon og ledelse).

En rekke av doktorgradsprogrammene og utviklingen av nye program er eksternt finansiert, blant annet av Forskningsrådet, aktører i næringslivet og ulike fond som Cultiva og Sørlandets Kompetansefond.

## 6.2. Kommentarer

Forskerutdanningen ved Høgskolen i Agder skal vurderes ut fra de kriterier som er fastlagt i NOKUTs forskrifter av 25.01.2006 §3-3. Forskriften har to overordnede punkter:

- I. Institusjonen skal ha en stabil forskerutdanning,
- II. Institusjonen skal ha selvstendig rett til å tildele doktorgrad på minst fire fagområder.

Som utfylling av punkt II kreves at to av områdene skal være sentrale i forhold til regionale virksomheters verdiskapning.

Som underpunkt kreves videre at institusjoner med doktorgradsstudium skal ha jevnlig opptak av studenter og ha uteksaminert kandidater.

Når det gjelder krav II noterer komiteen at høgskolen har rett til å tildele doktorgrad på fire områder. Det er videre komiteens vurdering at to av disse, mobile kommunikasjonssystemer og internasjonal organisasjon og ledelse, har tilstrekkelig regional relevans; se omtalen av programmene i avsnittet ovenfor. Komiteen konkluderer derfor at Høgskolen i Agder tilfredsstiller krav II i forskriften.

Hovedpunktet om stabil forskerutdanning og underpunktet om jevnlig opptak og uteksaminerte kandidater krever en mer inngående drøfting. En ting er å ha fått retten til å tildele en doktorgrad, en annen er å omsette denne retten til en ”stabil” forskerutdanning. Vi skal først komme med noen generelle kommentarer til den finansielle side av programmene, deretter skal vi kort vurdere hver enkelt av programmene ut fra kravet om stabilitet.

Når det gjelder det finansielle aspekt, har komiteen merket seg at høgskolen ser ut til å ha en god evne til å konkurrere om midler i Norges Forskningsråd. Men støtte fra NFR og midler over eget budsjett er ikke nok. Komiteen har merket seg at en ikke ubetydelig andel av forskning ved høgskolen, og i særlig grad etablering av doktorgradsprogrammene har vært avhengig av økonomisk støtte fra lokale kilder som Sørlandets kompetansefond. Komiteen har forstått det slik at denne støtten ikke er permanent. En stabil og langsiktig finansiering av forskerutdanningen er derfor en viktig utfordring for høgskolen i fremtiden.

Vi gir nå en kort vurdering av hvert enkelt av programmene ut fra kravene om stabilitet, jevnlig opptak og uteksaminerte kandidater.

**1. Nordisk.** Komiteen er av den mening at dette er et vel fungerende program. To kandidater har hittil avlagt doktoreksamen, og en kandidat har fått godkjent sin avhandling til disputas. 17 kandidater er knyttet til programmet. Veiledningssituasjonen synes tilfredsstillende. Opptak til og finansiering av programmet synes å fungerer bra.

**2. Matematikdidaktikk.** Programmet ble oppstartet høsten 2002 og har i dag 15 registrerte studenter. Ingen har hittil avlagt doktorgradseksamen eller fått sin avhandling godkjent til disputas. Komiteen ser på dette som et godt fagmiljø. Det har en knutepunktfunksjon i det nordiske miljøet innen matematikdidaktikk, noe som vil kunne styrke tilgangen på kvalifiserte studenter. Det er komiteens vurdering at programmet vil kunne utvikle seg til et vel fungerende forskerutdanningsprogram.

**3. Mobile kommunikasjonssystemer.** Programmet ble startet i 2006 og hadde ved institusjonsbesøket to registrerte studenter. Fagmiljøet ved fakultet synes velkvalifiserte til å gi en forskerutdanning, et pluss i denne sammenheng er den nære tilknytning til det regionale teknologiske miljø. Men programmet er en oppstartningsfase. Komiteen forventer en positiv utvikling av programmet, men har på dette tidspunkt ingen garantier for at dette vil bli et stabilt program med jevnlig opptak og uteksaminerte kandidater.

**4. Internasjonal organisasjon og ledelse.** Programmet ble opprettet 16.1.2006 og vil kunne komme i gang til høsten. Det var et tilfredsstillende antall søkere til første opptak, og det ser ut til at programmet vil få en tilfredsstillende finansiering. Men til tross for en positiv holdning til programmets intensjoner, har komiteen på dette tidspunkt ikke nok materiale til å konkludere at dette vil bli et stabilt program.

Komiteens vurderinger i dette avsnittet er basert på søknaden fra høgskolen, samt supplerende opplysninger som er gitt komiteen under søknadsbehandlingen og ved institusjonsbesøket 14. til 16.juni dette år.

### ***6.3. Konklusjon og anbefaling***

Komiteen oppfatter sin oppgave slik at den skal gi en helhetlig vurdering av om høgskolen som institusjon oppfyller kriterienes krav til en stabil forskerutdanning, der vekt legges på jevnlig opptak og uteksaminerte kandidater.

Ut fra denne forståelse finner komiteen at bare ett av programmene, Nordisk språk og litteratur, fullt ut tilfredstiller kravene. De andre tre programmene er fortsatt under utvikling. Programmet Matematikdidaktikk er kommet langt, men har ennå ikke uteksaminerte kandidater, heller ikke kandidater med godkjent avhandling. De to sist igangsatte programmer er i en oppstartningsfase, og det er for tidlig å kunne konkludere at de vil utvikle seg til stabile forskerutdanningsprogrammer. En viktig forutsetning er rekruttering av godt kvalifiserte studenter til programmene, dette synes på det nåværende utviklingstrinn å være en spesiell utfordring for programmet i Mobile kommunikasjonssystemer.

Ut fra en samlet vurdering finner komiteen at Høgskolen i Agder på det nåværende tidspunkt ikke har dokumentert en stabil forskerutdanning ved institusjonen. Med unntak av Nordisk språk og litteratur er de andre programmene fortsatt i en startfase

## 7. Nasjonale og internasjonale nettverk

**Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og skal delta i det nasjonale samarbeidet som gjelder forskerutdanning og eventuelt tilsvarende stipendprogram**

### 7.1 Beskrivelse

#### *Nasjonale og nordiske nettverk*

Høgskolen i Agder samarbeider nært med de fleste norske institusjoner innen høyere utdanning, på ulike fagområder, og også administrativt og strategisk i mange sammenhenger. Eksempler på slikt samarbeid er prosjektet SOL (Skole og ledelse), der pedagogikkmiljøet ved HiA samarbeider med tilsvarende miljøer ved universitetene i Oslo, Bergen og Tromsø i et større prosjekt (som også har internasjonale forbindelser). Innenfor økonomifag har samarbeidet med Norges Handelshøyskole vært av stor betydning. Høgskolene har hatt gjensidige bistillinger, og de fleste av doktorgradsstudentene i økonomifag ved Høgskolen i Agder har vært knyttet til doktorgradsprogrammene ved NHH. En samarbeidsavtale fra 2003 med Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo, gir automatisk godkjenning av doktorgradskurser og veiledning gitt av Institutt for teologi og filosofi ved HiA. Doktorgradskursene teller som interne TF-kurs i dette fakultetets ph.d.-utdanning. Matematikkmiljøet ved HiA har fått bevilgning fra Nordisk Forskerakademi (NorFA) til The Nordic Graduate School in Mathematics Education, der ni norske og rundt 30 nordiske og baltiske høgskoler og universitet, samarbeider om fagutvikling innen matematikdidaktikk. Høgskolen deltar i *Undervisningssykehjemsprosjektet*, der Institutt for sykepleie ved Universitetet i Oslo er initiativtaker, og flere universitet deltar.

Sykepleierutdanningen ved høgskolen deltar også i de nordiske nettverkene Nordkvist og Nordmann. Fakultet for teknologi har avtaler om undervisning og forskning med bl.a. Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Universitetet i Lund (School of Aviation). Høgskolen deltar i Vestnorsk nettverk, der universitetene i Bergen og Stavanger og de statlige høgskolene fra Molde til Agder samarbeider bl.a. om forskerutdanning for tilsatte. HiA har fra 2001 en samarbeidsavtale med Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab i Trondheim. Gjennom Agder Vitenskapsakademi, som har kontor og lokaler på Gimlemoen, får høgskolen tilgang til og kan nyttiggjøre seg sentrale nettverk av ulike vitenskapsakademier i inn- og utland.

#### *Internasjonale nettverk*

Høgskolen i Agder har ambisiøse mål når det gjelder internasjonal orientering og internasjonalt utdannings- og forskningssamarbeid. Eksempel på slikt samarbeid er Senter for norskstudier i utlandet (SNU). Dette er et nettverk HiA har tatt initiativ til og opprettet som et bindeledd mellom og ressurscenter for norske miljøer ved utenlandske læresteder og studier i norsk språk, litteratur og kultur i Norge. Senteret er knyttet til Fakultet for humanistiske fag.

Flere av studiene ved høgskolen har et internasjonalt fokus, som deler av masterprogrammet i økonomi og administrasjon, utviklingsstudiene og studietilbudet i europeisk integrasjon.

Høgskolen er akademisk ansvarlig for Global Virtual University (GVU) under United Nations University, med hovedkontor i Tokyo. Høgskolen inngår her i et nettverk av universiteter i nord og sør, særlig i Afrika (Ghana, Uganda, Kenya, Tanzania, Sør-Afrika og Zimbabwe). Gjennom GVU tilbyr HiA et masterprogram kalt *Global Environment and Development Studies (GEDS)*. GVU holder fysisk til ved den største FN-virksomheten i Norge, GRID-Arendal. Gjennom samarbeidet med GRID, bl.a. om GVU, får høgskolen tilgang til sentrale FN-nettverk, særlig knyttet til miljøovervåking og miljøvern.

Høgskolen har gjennom nesten 20 år (fra 1988) hatt et tett samarbeid med nåværende Mzumbe University i Tanzania, tidligere Institute of Development Management (IDM). Samarbeidet har vært finansiert gjennom NORAD. Det er i vesentlig grad gjennom samarbeidet med HiA at denne opprinnelig handels- og administrasjonshøyskolen utviklet seg til universitet, det andre allmennuniversitetet i Tanzania. Også med Gadjia Mada universitetet i Indonesia, det største universitetet i landet, har HiA hatt et langvarig samarbeid<sup>2</sup>, bl.a. med utveksling av forskere og studenter. Dette samarbeidet har vært finansiert av Utenriksdepartementet.

Høgskolen legger stor vekt på internasjonal studentutveksling. Studieseksjonen ved høgskolen har etablert et *Internasjonal kontor*, som med fire ansatte (og eget kontor i Grimstad knyttet til Fakultet for teknologi), har hovedansvar for utvikling av avtaler med utenlandske utdanningsinstitusjoner om studentutveksling.

**Tabell 13: Studentutveksling (hele 2005) (kilde: DBH)**

Enheter	Utveksling totalt	Norske studenter i utlandet	Utenlandske studenter i Norge	Andel utreisende av totalen	Andel innreisende av totalen
HIA (uspesifisert underenhet)	7	4	3	0,3 %	0,2 %
Fakultet for økonomi og samfunnsfag	163	117	46	5,6 %	2,2 %
Fakultet for humanistiske fag	125	64	61	5,8 %	5,5 %
Fakultet for kunstfag	19	12	7	4,3 %	2,5 %
Fakultet for pedagogikk	10	1	9	0,3 %	2,7 %
Fakultet for realfag	8	3	5	1,1 %	1,9 %
Fakultet for teknologi	26	21	5	2,3 %	0,6 %
Fakultet for helse og idrettsfag	28	25	3	2,0 %	0,2 %
<b>Sum, HIA</b>	<b>386</b>	<b>247</b>	<b>139</b>	<b>3,2 %</b>	<b>1,8 %</b>
Universitetet i Stavanger	220	107	113	1,5 %	1,6 %
Universitetet for miljø- og biovitenskap	231	121	110	4,3 %	4,0 %
Universitetet i Tromsø	308	140	168	2,4 %	2,9 %

Høgskolen i Agder har mer enn 150 institusjonsavtaler om utveksling av studenter og lærere på alle kontinenter. I 2004 deltok nesten 400 studenter på utvekslingsprogram fra eller til Høgskolen i Agder. Dette utgjør fem prosent av det samlede studenttallet ved høgskolen. Tallet på studenter i utveksling ved Høgskolen i Agder er, sammen med Høgskolen i Oslo, klart størst blant høgskolene i Norge, og også større enn for universitetene i Tromsø og Stavanger.

**Tabell 14: Utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram**

<sup>2</sup> Uformelt fra 1992, de første formelle samarbeidsavtalene fra 1997.

## ved utvalgte høyskoler og universitet 2001-2004

(kilde: DBH)

	2001	2002	2003	2004
Høgskolen i Agder	214	257	306	372
Høgskolen i Bodø	86	93	97	83
Høgskolen i Oslo	331	297	290	359
Høgskolen i Stavanger	65	66	106	128
Universitetet i Oslo	866	744	770	1158
Universitetet i Bergen	710	767	910	997
NTNU	1346	920	1066	1123
Universitetet i Tromsø	277	145	169	258

Høgskolen i Agder er den eneste norske utdanningsinstitusjonen som har ECTS-label og godkjenning av sitt Diploma Supplement fra Europakommisjonen for sitt arbeid med å tilrettelegge studieinformasjon for utenlandske studenter. Da HiA fikk disse godkjenningene i 2004, var det som den eneste høyere utdanningsinstitusjon i Europa med både ECTS-label og Diploma Supplement label.

Innenfor forskning er de internasjonale nettverk knyttet dels til avtaler med institusjoner, men i vesentlig grad også til de nettverkene de enkelte forskerne inngår i. Ikke minst forskningspersonalet innenfor doktorgradsområdene inngår i mange ulike internasjonale nettverk. Flere blant det vitenskapelige personalet er f.eks. medlemmer av redaksjonsråd eller har ansvar som redaktører for internasjonale vitenskapelige tidsskrift. Mange har også ledet eller deltatt i redaksjonsutvalg for internasjonale vitenskapelige konferanser eller deltatt i ledelsen av internasjonale forskningsorganisasjoner. Det vises til høyskolens søknader om akkreditering for doktorgradsprogrammene i mobil kommunikasjon og i internasjonal organisasjon og ledelse, der det blir gitt eksempler på slike nettverk og posisjoner. Det vises også til kapittel 2, der koordinering av og deltakelse i EU-finansierte forskningsprosjekter er omtalt.

Høgskolen i Agder deltar i vesentlig grad i det nasjonale (og internasjonale) samarbeidet om forskerutdanning. Samarbeidet i Vestnorsk nettverk er nevnt. Høgskolen er også deltaker i den nasjonale forskerutdanningen innenfor humanistiske fag "Tekst, bilde, lyd, rom". Minst 50 av høyskolens vitenskapelig ansatte har hatt ansvar for doktorgradsveiledning, vært biveiledere, deltatt i bedømmelseskommisjoner eller vært opponenter ved disputaser (jfr vedlagte oversikt).

### 7.2 Kommentarer

Komiteen har lagt merke til Høgskolen i Agders ledende posisjon i norsk sammenheng når det gjelder opparbeidede internasjonale nettverk. Høgskolen har videre utviklet et internasjonalt studietilbud med engelskspråklig undervisning. Dette er sammen med et godt internasjonalt forskningsnettverk ofte en viktig forutsetning for internasjonalt samarbeid og for å rekruttere internasjonale studenter og lærere.

Under institusjonsbesøket drøftet komiteen problemstillingen om norske studenter opplevde at kvaliteten på utdanningen minsket med høyere grad av internasjonalisering, med at undervisning



foregikk på engelsk og at studenter med ulike utdanningstradisjoner ble blandet. Studentene oppfattet internasjonaliseringen, ikke som et problem, men som en ressurs i utdanningen.

### ***7.3 Konklusjon og anbefaling***

Komiteen mener at Høgskolen i Agder er tilknyttet relevante nasjonale og internasjonale nettverk i forbindelse med høyere utdanning og forskning. Høgskolen er etter komiteens mening godt over gjennomsnittet hva gjelder internasjonalisering, og gir inntrykk av å bruke nettverkene godt og mangfoldig. Antallet internasjonale studenter på Campus er høyt, avtaler for utveksling av lærere og studenter er veletablerte, og høgskolen virker å være deltaker og initiativtaker ved mange spennende internasjonale forskningsprosjekt. Komiteen har merket seg at Høgskolen i Agder skal bruke spesielt det nordiske nettverket til å styrke profesjonsutdanninger ved andre høgskoler. Dette gjelder for eksempel innen fagområdet naturfagdidaktikk. Dette er absolutt et mål komiteen vil gi sin tilslutning, men på bakgrunn av tallene for studentutveksling for Fakultet for realfag anbefaler komiteen at HiA vurdere tiltak som i sterkere grad stimulerer studenter til utveksling.

## D) KONKLUSJON

Komiteen har vurdert søknaden fra Høgskolen i Agder ut fra kriteriene slik de er formulert i NOKUTs vedtak av 25.1.2006 (se § 3-3 a-f i forskriftene).

Komiteen har fått et godt inntrykk av høgskolen som utdannings- og forskningsinstitusjon og av det store og målrettede arbeid som er nedlagt for å videreutvikle institusjonen, både organisatorisk og faglig. Vi har også lagt merke til høgskolens sterke forankring i det lokale miljø og de mange samarbeidsrelasjoner mellom høgskole, samfunns- og næringsliv.

I rapportens enkelte kapitler har vi vurdert høgskolen punkt for punkt etter NOKUTs kriterier. Vi har merket oss sterke og svake sider, se avsnittet med anbefalinger nedenfor. Vi har spesielt merket oss det mangesidige forholdet mellom fag og profesjonsutdanning. Høgskolen har viktige oppgaver å ivareta innen profesjonsutdanningene samtidig som den ønsker å bygge opp en forskerutdanning av tilstrekkelig bredde og kvalitet. Høgskolen har også forskningsaktivitet på områder utenfor doktogradprogrammene. Kvalitet innen alle disse aktiviteter i utdanning, forskning og utvikling forutsetter tilstrekkelige ressurser. Komiteen er ikke overbevist om at høgskolen i dag har et tilstrekkelig ressursgrunnlag til å sikre den nødvendig kvalitet på alle disse områdene. Dette vil være en stor utfordring for institusjonen i fremtiden.

Komiteen har i kapittel 6 gitt en helhetlig vurdering av forskerutdanningen ved høgskolen og konkludert med at den på det nåværende tidspunkt ikke tilfredstiller de krav som er satt i § 3-3 e) i forskriftene. Komiteen konkluderer med at Høgskolen i Agder ikke tilfredstiller kravene til bli universitet i henhold til NOKUTs forskrift med kravene om stabil forskerutdanning, jevnlig opptak og uteksaminerte kandidater.

Komiteen konkluderer derfor at Høgskolen i Agder på det nåværende tidspunkt ikke tilfredstiller kriteriene for akkreditering som universitet.

### *Komiteens anbefalinger for videre utvikling*

Komiteen har i rapportens avsnitt om vurderinger og konklusjoner gitt en rekke påpekninger og anbefalinger til forbedringer og videreutvikling av Høgskolen i Agder som utdannings- og forskningsinstitusjon. Blant disse anbefalingene vil komiteen spesielt fremheve viktigheten av at høgskolen:

- Klargjør hvordan universitetsstatus kan utnyttes i institusjonens fremtidige utvikling
- Utvikler en tydeligere strategi for kompetanseutvikling med et sterkere sentralt ansvar.
- Fortsetter arbeidet med omorganisering av høgskolen hvor det er et spesielt behov for gjennomgang av lærerutdanningen.
- Foretar en gjennomgang av forholdet og sammenhengen mellom bachelor- og masterstudier og doktorgradsprogram
- Setter i gang tiltak som virkeliggjør ambisjonen om å være pedagogisk nyskapende

- Vektlegger sterkere høgskolens ønske om å posisjonere seg som en unik institusjon innen praksis- og profesjonsrettet undervisning og forskning.
- Øker publiseringsvirksomheten ved flere av fakultetene
- Styrker samarbeidet innen forskningsarbeid på tvers av fakultetene
- Vurdere tiltak som vil stimulere til utveksling av studenter ved profesjonsutdanningene.

## E) VEDLEGG 1

### *Sakkyndig komité*

Den sakkyndige komité har bestått av følgende fem personer:

- Professor Jens Erik Fenstad, Universitetet i Oslo (leder av komiteen)
- Mastergradsstudent Lene Karin Wiberg, Høgskolen i Narvik
- Direktør Ragnvald Jakobsen, Innovasjon Norge
- Professor Ljubiša Rajić, Universitetet i Beograd
- Professor Kari Melby, Norges teknisk-naturvitenskapelig universitet

Fra oppdragsgiveren NOKUT har rådgiver Stig Arne Skjerven og rådgiver Sigfrid Arneberget Øien vært komiteens sekretariat. Rådgiver Pål Bakken har bistått arbeidet med statistikk.

### *Komiteens mandat*

*Vedtatt av NOKUTs styre 29. mars 2006.*

Oppgaven til sakkyndig komité er, med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 og Kunnskapsdepartementets forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler av 8. september 2005, å:

1. Vurdere om Høgskolen i Agder tilfredsstillende alle standarder og kriterier til akkreditering som universitet.
2. Begrunne sine vurderinger og gi en entydig konklusjon i en skriftlig rapport.
  - Rapporten skal ha vurderinger som institusjonen kan bruke i sitt videre utviklingsarbeid.
  - Rapporten skal kvalitetssikres før den avgis.
3. Avgi rapport til NOKUT.

Det formelle vurderingsgrunnlaget til komiteen er:

- Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høgre utdanning vedtatt av NOKUT 25. januar 2006.

Komiteens vurdering baseres på følgende materiale:

Institusjonens søknad og annet relevant skriftlig materiale som NOKUT og/eller komiteen anser som nødvendig for vurderingen.

Komiteens erfaringer fra institusjonsbesøk.

Oppdraget avsluttes med NOKUTs vedtak.



## VEDLEGG 2: Program for institusjonsbesøket

**Program**  
**Institusjonsbesøk ved Høgskolen i Agder**  
**Søknad om akkreditering som universitet**  
**Tid: 14.-16. juni – 2006**

<b>14. juni</b> <b>Onsdag</b>	
0830	Ankomst HiA, campus Gimlemoen
0845 - 1000	Møte med HiAs ledelse
1015 - 1100	Møte med øvrige representanter i HiAs styre
1115 - 1200	Doktorgradsstudenter <ul style="list-style-type: none"><li>• Matematikdidaktikk</li><li>• Nordisk</li></ul>
1200 - 1245	Lunsj (for komiteen alene)
1245 - 1330	Studenter fra Campus Kristiansand
1345 - 1430	Studenttillitsvalgte Representert fra alle campuser
1445 - 1530	Lærerutdanningsledelsen
1545 - 1630	Fakultet for pedagogikk
1645 - 1730	Fakultet for kunsthøgskolen
1745 - 1900	Fakultet for økonomi og samfunnsfag

<b>15. juni</b> <b>Torsdag</b>	
0915 - 1000	Møte med studenter fra Campus Grimstad
1000 - 1045	Møte med doktorgradsstudenter ved Campus Grimstad
1045 - 1145	Besøk laboratorier og infrastruktur
1145 - 1230	Lunsjmøte (for komiteen alene)
1230 - 1330	Fakultet for teknologi
1345 - 1430	Samfunnsrepresentanter <ul style="list-style-type: none"><li>• Tre som er sentrale i forhold til tilbudt</li></ul>

	doktorgrad i Grimstad
1500 – 1530	Omvisning på campus Arendal
1530 – 1615	Møte med studenter ved Campus Arendal
1715 – 1800	Omvisning på Campus Gimlemoen

<b>16. juni</b> <b>Fredag</b>	
0945 – 1015	Fakultet for helse- og idrettsfag
1030 - 1130	Samfunnsrepresentanter
1145 – 1300	Fakultet for humanistiske fag
1300 – 1345	Lunsjmøte (for komiteen alene)
1345 – 1515	Fakultet for realfag <ul style="list-style-type: none"> <li>• inkluderer kort omvisning</li> </ul>
1530 – 1600	Møte med HiAs ledelse
1600-1700	Oppsummering og planlegging av arbeidet videre (for komiteen alene)





## VEDLEGG 3: Forskrift fra NOKUT 25.1.2006



### **FORSKRIFT OM STANDARDER OG KRITERIER FOR AKKREDITERING AV STUDIER OG KRITERIER FOR AKKREDITERING AV INSTITUSJONER I NORSK HØYERE UTDANNING**

*Fastsatt av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) 25.01.2006 med hjemmel i Kunnskapsdepartementets forskrift av 08.09.2005 nr. 1040 om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler.*

#### **Kapittel 1 Virkeområde**

##### **§ 1 Virkeområde**

Forskriften gjelder akkreditering av studier og institusjoner etter lov om universiteter og høyskoler av 01.04.2005 nr. 15 og forskrift av 08.09.2005 nr. 1040.

#### **Kapittel 2 Standarder og kriterier for akkreditering av studier**

##### **§ 2-1 Standarder og kriterier for akkreditering av studier på lavere grads nivå.**

Bestemmelsene gjelder studietilbud fra 30 studiepoengs omfang til og med bachelorgradsstudier, og yrkesutdanninger av fire års normert studietid.

##### **§ 2-1 (1) Det skal foreligge en plan for studiet.**

1. Studiet skal ha et dekkende navn.
2. Opptakskravene skal være i samsvar med studiets mål, innhold og nivå.
3. Studiets mål skal være klart formulert. Av målene skal det framgå hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger studentene skal ha ved slutført studium, samt hva slags kompetanse studiet gir i forhold til videre studier og/eller yrkesutøvelse.
4. Planen skal vise oppbygging av studiet med obligatoriske og valgfrie deler, bredde og fordypning.
5. Pensum og undervisning skal være egnet til å sikre kandidatenes kompetanse i relasjon til målene for studiet.
6. Studiet skal gi studentene innføring i forsknings- og utviklingsarbeid.
7. Undervisningen skal bygge på relevant forskning, samt faglig eller kunstnerisk

utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

8. Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset den undervisning og veiledning som blir gitt og skal være egnet for å nå målene for studiet.
9. Opplegg for og gjennomføring av eventuell praksis skal være relatert til målene for studiet, den øvrige undervisningen og den kompetansen kandidatene skal ha ved gjennomført studium.

#### **§ 2-1 (2) Institusjonen skal ha et stabilt fagmiljø knyttet til studiet.**

1. Størrelsen på fagmiljøet angis i årsverk, og skal være tilpasset undervisnings- og veiledningsbehovet for studiet, samt den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som skal utføres.
2. Minst 50 % av fagmiljøet knyttet til studiet skal være ansatte med hovedstilling på institusjonen.
3. Minst 20 % av fagmiljøet skal dekkes av ansatte med førstestillingskompetanse.
4. For studier med praksis skal fagmiljøet også ha erfaring fra praksisfeltet.
5. For områder der institusjonen har behov for supplerende kompetanse, skal det legges fram en realistisk plan for hvordan denne skal skaffes.

#### **§ 2-1 (3) Infrastrukturen skal være tilpasset organisering og undervisning og relateres til studiets mål.**

1. Tekniske og administrative tjenester skal være tilpasset studiet og antall studenter.
2. Studentene skal sikres tilstrekkelig tilgang på IKT- ressurser.
3. Bibliotektenestene skal være lett tilgjengelige og i samsvar med studiets faglige innhold og nivå.
4. Institusjonen skal ha egnede lokaler til undervisningen.

#### **§ 2-1 (4) Institusjonen skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid innenfor fagområder med relevans for studiet.**

#### **§ 2-1 (5) Institusjonen skal ha ordninger for internasjonalisering knyttet til studiet.**

#### **§ 2-1 (6) Institusjonen skal redegjøre for hvordan studiet kvalitetssikres i institusjonens system for kvalitetssikring.**

#### **§ 2-2 Standarder og kriterier for akkreditering av studier på høyere grads nivå.**

#### **§ 2-2 (1) Studiet skal oppfylle departementets forskrift om krav til mastergrad.**

#### **§ 2-2 (2) Det skal foreligge en plan for studiet.**

1. Studiet skal ha et dekkende navn.
2. Av planen skal det framgå hva som er studiets fagområde(r) og kjerneområde(r).
3. Opptakskravene skal være i samsvar med studiets mål, innhold og nivå.
4. Studiets mål skal være klart formulert. Av målene skal det framgå hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger studentene skal ha ved slutført studium, samt hva slags kompetanse studiet gir i forhold til videre studier og/eller yrkesutøvelse.

5. Planen skal vise oppbygging av studiet med obligatoriske og valgfrie deler, bredde og fordypning.
6. Pensum og undervisning skal være egnet til å sikre kandidatenes kompetanse i relasjon til studiets mål.
7. Det skal være faglig sammenheng og tydelig progresjon i studiet.
8. Studiet skal gi kunnskap om vitenskapelig teori og erfaring med bruk av vitenskapelig metode.
9. Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset den undervisning og veiledning som blir gitt, og skal være egnet for å nå studiets mål.
10. Opplegg for og gjennomføring av eventuell praksis skal være relatert til studiets mål, den øvrige undervisningen og den kompetansen kandidatene skal ha ved gjennomført studium.

### **§ 2-2 (3) Institusjonen skal ha et stabilt fagmiljø knyttet til studiet.**

1. Størrelsen på fagmiljøet angis i årsverk, og skal være tilpasset undervisnings- og veiledningsbehovet for studiet, samt den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som skal utføres.
2. Minst 50 % av fagmiljøet knyttet til studiet skal være ansatte med hovedstilling på institusjonen.
3. Minst 50 % av fagmiljøet skal dekkes av ansatte med førstestillingskompetanse, av disse skal minst 25 % være professorer.
4. Institusjonen skal ha ansatte i hovedstilling innenfor studiets kjerneområde(r).
5. Fagmiljøet skal vise til resultater fra forskning eller faglig/kunstnerisk utviklingsarbeid og delta aktivt i faglige nettverk.
6. For områder der institusjonen har behov for supplerende kompetanse, skal det legges fram en realistisk plan for hvordan denne skal skaffes.

### **§ 2-2 (4) Infrastrukturen skal være tilpasset organisering og undervisningsform og relateres til studiets mål.**

1. Tekniske og administrative tjenester skal være tilpasset studiet og antall studenter.
2. Studenter skal sikres tilstrekkelig tilgang på IKT-ressurser.
3. Bibliotekjentestene skal være lett tilgjengelige og i samsvar med studiets faglige innhold og nivå.
4. Institusjonen skal ha egnede lokaler til undervisning og forskning.

### **§ 2-2 (5) Institusjonen skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid innenfor fagområder med relevans for studiet.**

### **§ 2-2 (6) Det skal være ordninger for internasjonalisering på studiet.**

### **§ 2-2 (7) Institusjonen skal redegjøre for hvordan studiet kvalitetssikres i institusjonens system for kvalitetssikring.**

### **§ 2-3 Standarder og kriterier for akkreditering av doktorgradsstudier og institusjonsbasert stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.**

**§ 2-3 (1) Det skal foreligge en plan for doktorgradsstudiet/stipendprogrammet.**

1. Det skal foreligge et reglement for studiet/stipendprogrammet.
2. Studiet/stipendprogrammet skal ha et dekkende navn.
3. Planen skal vise at studiet/stipendprogrammet har tilstrekkelig faglig/kunstnerisk nivå, bredde og dybde og indre faglig sammenheng.
4. Av planen skal det framgå hvordan studiet/stipendprogrammet knyttes opp mot fagområder/kunstfaglige områder med tilstrekkelig bredde og klar avgrensning til andre fagområder/kunstfaglige områder.
5. Planen skal vise studiets/stipendprogrammets forankring i kjerneområde(r) som kan identifiseres i internasjonal sammenheng.
6. Planen skal beskrive studiets/stipendprogrammets faglige/kunstneriske mål, opptaksgrunnlag og hva studiet/stipendprogrammet kvalifiserer til.
7. Planen skal beskrive obligatoriske og valgfrie deler.
8. Av planen skal det framgå at stipendiatens arbeid/prosjekt er satt inn i en bredere faglig sammenheng.

**§ 2-3 (2) Institusjonen skal ha et stabilt fagmiljø knyttet til doktorgradsstudiet/stipendprogrammet.**

1. Størrelsen på fagmiljøet skal være tilpasset undervisningen, veiledningen og forskningen/det kunstneriske utviklingsarbeidet.
2. Fagmiljøet skal drive aktiv forskningsvirksomhet/kunstnerisk utviklingsvirksomhet med god faglig bredde på høyt internasjonalt nivå.
3. Institusjonen skal ha ansatte i hovedstilling med kompetanse innenfor det som regnes som kjerneområder for studiet/stipendprogrammet.
4. Minst 50 % av de faglig ansatte knyttet til studiet/stipendprogrammet skal være professorer, de øvrige skal være førsteamanuenser.

**§ 2-3 (3) Den faglige virksomheten ved institusjonen skal støtte opp om doktorgradsstudiet/stipendprogrammet.**

**§ 2-3 (4) Institusjonen skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og i nettverk som er relevante for doktorgradsstudiet/stipendprogrammet.**

**§ 2-3 (5) Infrastrukturen skal være tilpasset organisering av studiets/programmets karakter og relateres til doktorgradsstudiets/stipendprogrammets mål.**

1. Stipendiatene skal være sikret nødvendige og egnede arbeidsforhold bl.a. kontorplass/produksjonslokaler, utstyr, drifts- og produksjonsmidler.
2. Bibliotektilgjengelighet skal være lett tilgjengelig og i samsvar med studiets/stipendprogrammets faglige innhold og nivå.
3. Stipendiatene skal være sikret tilgang til IKT- tjenester av tilstrekkelig omfang og kvalitet.
4. Tekniske og administrative støttetjenester skal være tilfredsstillende.

**§ 2-3 (6) Institusjonen skal redegjøre for hvordan doktorgradsstudiet/stipendprogrammet kvalitetssikres i institusjonens system for kvalitetssikring.**

## **§ 2-4 Standarder og kriterier for akkreditering av institusjonsdeltakelse i institusjonsovergrepene kunstnerisk stipendprogram**

### **§ 2-4 (1) Det skal foreligge et reglement for deltakelsen i programmet.**

1. Organisering av deltakelsen i programmet med rolle og ansvar for deltakende institusjon, skal være klart beskrevet.
2. Institusjonens og stipendiatens rettigheter og plikter skal være klart beskrevet.

### **§ 2-4 (2) Institusjonen skal ha et stabilt fagmiljø knyttet til deltakelsen i programmet.**

1. Institusjonen skal ha relevant faglig basis innenfor de fagområder der de deltar i programmet.
2. Størrelsen på institusjonens fagmiljø skal være tilpasset den undervisningen og veiledningen og det utviklingsarbeidet som skal utføres for å sikre og videreutvikle kunstnerisk kvalitet i forbindelse med deltakelsen i programmet.
3. Institusjonen skal ha aktiv kunstnerisk utviklingsvirksomhet med god bredde på høyt internasjonalt nivå knyttet til deltakelsen i programmet.
4. Institusjonen skal ha ansatte i hovedstilling med høy kunstfaglig kompetanse innenfor det som regnes som kjerneområder knyttet til institusjonens deltakelse i programmet. Hovedtyngden av disse skal være på førstestillingsnivå. Disse skal også kunne være veiledere i programmet.
5. Institusjonen skal vise hvordan stipendiateres deltakelse i programmet integreres i eget fagmiljø og fagutvikling.
6. Institusjonen skal delta aktivt i den obligatoriske fellesdelen av programmet.
7. Institusjonen skal kunne tilby sine stipendiater nødvendige kurs og andre valgfrie elementer innenfor deres egen spesialisering.

### **§ 2-4 (3) Den faglige virksomheten ved institusjonen skal støtte opp om deltakelsen i programmet.**

### **§ 2-4 (4) Institusjonen skal vise til aktiv deltakelse i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og i nettverk som er relevante for deltakelsen i programmet.**

### **§ 2-4 (5) Infrastrukturen ved institusjonen skal være tilpasset programmets karakter og organisering og relateres til programmets mål.**

1. Stipendiaterne skal være sikret tilgang til nødvendige og egnede arbeidsforhold som kontorplass, produksjonslokaler, drifts- og produksjonsmidler.
2. Bibliotekstjenestene skal være lett tilgjengelig og i samsvar med programmets faglige innhold og nivå.
3. Stipendiaterne skal være sikret tilgang til IKT-tjenester av tilstrekkelig omfang og kvalitet.
4. Tekniske og administrative støttefunksjoner skal være tilpasset deltakelsen i programmet.

### **§ 2-4 (6) Institusjonen skal redegjøre for hvordan egen deltakelse i programmet kvalitetssikres i institusjonens system for kvalitetssikring.**

**§ 2-5 Bestemmelser om akkreditering av deler av studium som inngår i en fellesgrad.**

1. Bestemmelsene gjelder nasjonale og internasjonale fellesgrader.
2. De vilkår som er gitt i departementets forskrift § 4 om fellesgrader skal være oppfylt.
3. Det skal fremkomme tydelig hvilke deler av studiet de samarbeidende institusjonene har ansvaret for.
4. Det skal foreligge rutiner for utvikling og kvalitetssikring av studiet som helhet.
5. De/n delen/e som tilbys av den/de norske institusjonen/e skal tilfredsstillende standardene og kriteriene for gradsnivået.
6. Alle delene i studiet skal utgjøre en helhet, spesielt i forhold til nivå og mål for studiet.

**Kapittel 3 Utfyllende kriterier for akkreditering av institusjoner**

*Standardene, angitt i fet skrift, er hentet fra departementets forskrift av 08.09.2005 nr. 1040 om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler.*

**§ 3-1 Kriterier for akkreditering som høyskole**

**§ 3-1 a 1) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling.**

**§ 3-1 a 2) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.**

1. Institusjonen skal ha personale, utstyr og lokaler som er tilpasset primærvirksomheten.
2. Institusjonen skal ha ressurser og fasiliteter som gjør den i stand til å yte tilfredsstillende informasjon, gode administrative studenttjenester og god studentvelferd.
3. Institusjonen skal ha tilstrekkelige og egnede undervisningslokaler, undervisningsutstyr og arbeidsplasser for studentene.
4. Institusjonen skal utvikle fagpersonalet og undervisningen i samsvar med studentenes behov og fagets nasjonale og internasjonale utvikling.

**§ 3-1 b) Institusjonen skal ha forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet relatert til sine fagområder.**

**§ 3-1 c) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstilling på sentrale fagområder som inngår i studiene.**

**§ 3-1 d) Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir**

**selvstendig rett til å tildele lavere grad, og ha uteksaminert lavere grads kandidater i minst to år.**

**§ 3-1 e) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid.**

1. Institusjonen skal kunne vise aktiv deltakelse i minst ett nasjonalt og ett internasjonalt samarbeid.

**§ 3-1 f) Institusjonen skal ha et tilfredsstillende fagbibliotek.**

1. Institusjonen skal ha hensiktsmessige lokaler med arbeidsplasser, moderne teknologi og kompetent personale.
2. Institusjonen skal ha lett tilgjengelig relevante digitale og analoge samlinger og/eller tjenester for studenter og vitenskaplig personale.

**§ 3-2 Kriterier for akkreditering som vitenskaplig høyskole**

**§ 3-2 a 1) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling.**

**§ 3-2 a 2) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.**

1. Institusjonen skal ha personale, utstyr og lokaler som er tilpasset primærvirksomheten.
2. Institusjonen skal ha ressurser og fasiliteter som gjør den i stand til å yte tilfredsstillende informasjon, gode administrative studenttjenester og god studentvelferd.
3. Institusjonen skal ha tilstrekkelige og egnede undervisningslokaler, undervisningsutstyr og arbeidsplasser for studentene.
4. Institusjonen skal utvikle fagpersonalet og undervisningen i samsvar med studentenes behov og fagets nasjonale og internasjonale utvikling.

**§ 3-2 b) Institusjonen skal ha stabil forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet av høy kvalitet relatert til sine fagområder.**

**§ 3-2 c) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstilling på de fagområder som inngår i studiene.**

**§ 3-2 d) Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud av minst fem års varighet, samlet eller som integrert studieløp, som gir selvstendig rett til å tildele høyere grad, og ha uteksaminert høyere grads kandidater i minst to år.**

**§ 3-2 e) Institusjonen skal ha en stabil forskerutdanning og selvstendig rett til å tildele doktorgrad, eller ha akkreditering for tilsvarende stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.**

1. Institusjoner med doktorgradsstudium skal ha jevnlig opptak av studenter og ha uteksaminert kandidater.

2. Institusjoner med stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid skal ha jevnlig opptak av stipendiater og ha uteksaminert kandidater.

**§ 3-2 f) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og skal delta i det nasjonale samarbeidet som gjelder forskerutdanning eller tilsvarende stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.**

**§ 3-2 g) Institusjonen skal ha et tilfredsstillende fagbibliotek.**

1. Institusjonen skal ha hensiktsmessige lokaler med arbeidsplasser, moderne teknologi og kompetent personale.
2. Institusjonen skal ha lett tilgjengelig relevante digitale og analoge samlinger og/eller tjenester for studenter og vitenskaplig personale.

**§ 3-3 Kriterier for akkreditering som universitet**

**§ 3-3 a 1) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling.**

**§ 3-3 a 2) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.**

1. Institusjonen skal ha personale, utstyr og lokaler som er tilpasset primærvirksomheten.
2. Institusjonen skal ha ressurser og fasiliteter som gjør den i stand til å yte tilfredsstillende informasjon, gode administrative studenttjenester og god studentvelferd.
3. Institusjonen skal ha tilstrekkelige og egnede undervisningslokaler, undervisningsutstyr og arbeidsplasser for studentene.
4. Institusjonen skal utvikle fagpersonalet og undervisningen i samsvar med studentenes behov og fagets nasjonale og internasjonale utvikling.

**§ 3-3 b) Institusjonen skal ha stabil forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet av høy kvalitet relatert til sine fagområder.**

**§ 3-3 c) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstilling på de fagområder som inngår i studiene.**

**§ 3-3 d) Institusjonen skal ha akkreditering for minst fem studietilbud av minst fem års varighet, samlet eller som integrert studieløp, som gir selvstendig rett til å tildele høyere grad, samt lavere grads utdanninger innenfor flere fagområder. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på de fleste av disse fagområdene.**

**§ 3-3 e) Institusjonen skal ha en stabil forskerutdanning og selvstendig rett til å tildele doktorgrad på minst fire fagområder. To av disse skal være sentrale i forhold til regionale virksomheters verdiskaping, samtidig som fagområdene har**



**nasjonal betydning. Den ene av de fire doktorgradene kan utgjøres av stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid som institusjonen har fått akkreditering for.**

1. Institusjoner med doktorgradsstudium skal ha jevnlig opptak av studenter og ha uteksaminert kandidater.
2. Institusjoner med stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid skal ha jevnlig opptak av stipendiater og ha uteksaminert kandidater.

**§ 3-3 f) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og skal delta i det nasjonale samarbeidet som gjelder forskerutdanning og eventuelt tilsvarende kunstnerisk stipendprogram.**

**§ 3-3 g) Institusjonen skal ha et tilfredsstillende fagbibliotek.**

1. Institusjonen skal ha hensiktsmessige lokaler med arbeidsplasser, moderne teknologi og kompetent personale.
2. Institusjonen skal ha lett tilgjengelig relevante digitale og analoge samlinger og/eller tjenester for studenter og vitenskaplig personale.

## **Kapittel 4 Sluttbestemmelser**

### **§ 4-1 Sluttbestemmelser**

Forskrift om kriterier for akkreditering av institusjoner og standarder og kriterier for akkreditering av studietilbud i norsk høgre utdanning av 05.05.2003 nr. 651 oppheves. Forskriften trer i kraft straks.



NOKUT  
Postboks 1708 Vikå  
0121 OSLO

2006/1-21  
11/12-06  
SA SA

Gimlemoen 25 A, Serviceboks 422  
4604 KRISTIANSAND  
Telefon: 38 14 10 00  
Telefaks: 38 14 10 01  
Direkte innvalg: 38 14 11 68  
Org.nr.: 970 546 200 MVA

Deres ref.: 06/1-20

Vår ref.: 05/1128  
02 GH/

Dato: 12. desember 2006

### **Søknad om akkreditering som universitet - kommentarer til komiterapport avgitt 24.10.06**

Det vises til brev fra NOKUT av 24.10.06 med rapport fra komiteen som har vurdert høgskolens søknad om akkreditering som universitet.

Høgskolen vil takke NOKUT og komiteen for grundig arbeid. Det er av stor verdi å få en slik ekstern vurdering av høgskolens virksomhet. Komiteens anbefalinger vil bli tatt med i det videre arbeidet med å utvikle institusjonen.

Komiteen konkluderer med at Høgskolen i Agder oppfyller alle standarder og kriterier for å bli akkreditert som universitet, bortsett fra kravet om stabil forskerutdanning, slik komiteen har valgt å definere dette. Høgskolens kommentarer er derfor begrenset til dette kravet.

#### Stabil forskerutdanning - grunnlaget for høgskolens søknad og behandlingen av denne

I Forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler, fastsatt av daværende Utdannings- og forskningsdepartementet 08.09.2005, er det fastsatt flg. standard for akkreditering som universitet, jfr. § 3-3 3. ledd, bokstav e:

*Institusjonen skal ha en stabil forskerutdanning og selvstendig rett til å tildele doktorgrad på minst fire fagområder. To av disse skal være sentrale i forhold til regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene har nasjonal betydning. Den ene av de fire doktorgradene kan utgjøres av stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid som institusjonen har fått akkreditering for, jf. § 3-1 tredje ledd.*

I Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning, fastsatt av NOKUTs styre 25.01.2006, er det fastsatt flg. kriterier til standarden om stabil forskerutdanning, jfr. § 3-3 (e):

- 1. Institusjoner med doktorgradsstudium skal ha jevnlig opptak av studenter og ha uteksaminert kandidater.*
- 2. Institusjoner med stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid skal ha jevnlig opptak av stipendiater og ha uteksaminert kandidater.*

Høgskolen sendte søknaden om akkreditering som universitet 29.12.05. Søknaden var basert på departementets forskrift av 08.08.2005 og NOKUTs høringsutkast til forskriften som ble fastsatt 25.01.2006. Da søknaden ble sendt, hadde høgskolen ennå ikke uteksaminert kandidater fra egne doktorgradsprogram. Høgskolen visste imidlertid på det tidspunktet at det ville bli uteksaminert to kandidater fra ph.d.-programmet i nordisk språkvitenskap og nordisk litteraturvitenskap våren 2006, og at dette ville skje før komiteen var oppnevnt og kunne begynne på sitt arbeid. Høgskolen mente derfor, ut fra en tolkning av det mer skjønnsmessig

utformede kriteriet i den nye forskriften, at kravene til stabil forskerutdanning dermed ville være oppfylt i løpet av våren 2006.

Høgskolen mottok 2. juni brev fra NOKUT datert 30.05.2006 med en juridisk vurdering av kriteriet til standarden stabil forskerutdanning. Brevet ble sendt i kopi til komiteen. Den juridiske vurderingen konkluderer med at det fra NOKUTs side verken har vært meningen å gjøre det lettere eller vanskeligere å bli akkreditert som universitet etter den nye forskriften, og at omfanget av kravene som ble stilt ved akkreditering av Norges landbrukshøgskole og Høgskolen i Stavanger, fortsatt er retningsgivende.

Det tidligere kriteriet knyttet til standarden stabil forskerutdanning hadde krav om kandidatproduksjon på minst to fagområder. Gjeldende kriterium stiller krav om å ha uteksaminert kandidater, men det sies ikke i forskriften at disse må være fra ulike fagområder. Da søknaden ble sendt, var høgskolen innforstått med at det ikke hadde vært meningen å gjøre det lettere å bli akkreditert som universitet. Høgskolen antok imidlertid at ettersom styret i NOKUT nå har åpnet for et videre skjønn, ville komiteen ha anledning til å legge vekt på andre forhold ved institusjonens forskerutdanning. Høgskolen la derfor i søknaden stor vekt på å vise at det er lang og omfattende forskerutdanningserfaring ved institusjonen generelt. Minst 50 av HiAs professorer er eller har vært involvert i forskerutdanning og doktorgradsbedømming ved andre institusjoner i Norge og i utlandet. Innen de fire doktorgradsområdene har høgskolen hatt veiledning av og ansvar for stipendiater også før HiA fikk egen doktorgradsrett på disse områdene. I tillegg er ansatte ved høgskolen involvert i forskerutdanning innen andre fagområder, da med andre institusjoner som gradsgivende. I en skjønsmessig avveining av om en institusjon har en stabil forskerutdanning må det være relevant å trekke inn slike forhold i vurderingen. Særlig mener høgskolen det har betydning at fagmiljøet i matematikdidaktikk har omfattende veiledererfaring på doktorgradsnivå, også fra tiden før HiA fikk egen doktorgradsrett.

Vi ser at komiteen har tolket kriteriet annerledes, og har forutsatt uteksaminerte kandidater fra mer enn ett fagområde. Ettersom det ikke var uteksaminerte kandidater fra programmet i matematikdidaktikk da komiteen avga sin innstilling, konkluderte den med at høgskolen på dette tidspunktet ikke hadde en stabil forskerutdanning.

Høgskolen ønsker for øvrig å knytte en kommentar til komiteens tolking av standarden stabil forskerutdanning. I departementets forskrift er det fastsatt en standard om at institusjonen skal ha "en stabil forskerutdanning" for å bli akkreditert som universitet. Komiteen vurderer i sin rapport hvert enkelt av de fire doktorgradsprogrammene i forhold til dette, og konkluderer med at programmet i nordisk språkvitenskap og nordisk litteraturvitenskap er et vel fungerende program. Programmet i matematikdidaktikk vurderes til å kunne utvikle seg til et vel fungerende program, mens komiteen uttrykker forventning om positiv utvikling for programmene i mobile kommunikasjonssystemer og internasjonal organisasjon og ledelse, men sier at man ennå ikke har garantier for at de vil bli stabile program. Høgskolen regner med at komiteen ikke med dette har ment at de fire doktorgradsprogrammene hver for seg må oppfylle standarden stabil forskerutdanning, herunder kriteriet om jevnlig opptak og uteksaminerte kandidater. Dette ville i tilfelle være langt strengere krav enn de som ble stilt i den forrige forskriften, og slik sett et brudd på forutsetningen om at det ikke skal være vanskeligere enn tidligere å bli akkreditert som universitet.

#### Status for høgskolens doktorgradsprogrammer

Høgskolen vil i det videre informere om endringer som har skjedd etter at komiteen avga sin rapport, og gi en status for de fire doktorgradsprogrammene m.h.t. opptak og uteksaminerte kandidater. Vi antar at det først og fremst er vurderingen av doktorgradsprogrammet i matematikdidaktikk som har vært utslagsgivende for komiteens konklusjon. Det gis derfor ytterligere informasjon om dette ph.d.-programmet og om fagmiljøet som har ansvar for programmet.

### *Uteksaminerte kandidater*

Da komiteens rapport ble avgitt, hadde høgszkolen uteksaminert to kandidater fra doktorgradsprogrammet i nordisk språkvitenskap og nordisk litteraturvitenskap. 29. september disputerte Anne Løvland for dr.art.-graden, og ble dermed den tredje uteksaminerte kandidaten fra doktorgradsprogrammet i nordisk språkvitenskap og nordisk litteraturvitenskap. 27. november disputerte Sharada Gade for ph.d.-graden i matematikdidaktikk, og ble den første uteksaminerte kandidaten fra dette programmet. Høgszkolen har dermed pr. i dag totalt fire uteksaminerte doktorgradskandidater fra to av de fire doktorgradsprogrammene.

### *Ph.d.-programmet i matematikdidaktikk*

Etablering av programmet i matematikdidaktikk ble godkjent 08.07.02. De første studentene ble tatt opp i 2003. Programmet har pr. 01.12.2006 19 studenter. Én student leverte avhandling til bedømmelse i juni 2006. Denne avhandlingen ble i første omgang ikke godkjent for disputas. Den neste avhandlingen som ble levert, ble godkjent for disputas, og disputasen er gjennomført med godkjent resultat. To kandidater har dermed levert avhandling, hvorav den ene har disputert og den andre har fått foreløpige kommentarer fra bedømmelseskomiteen og er i gang med bearbeiding av avhandlingen. Vedkommende vil ventelig levere på nytt våren 2007, og vil kunne disputere i løpet av vårsemesteret. Det forventes at i alt 7 doktorgradsstudenter leverer sine avhandlinger i matematikdidaktikk i løpet av 2007 (se vedlegg 3). Komiteen sier på side 37 i rapporten at programmet i matematikdidaktikk er kommet langt. De opplysninger som her er gitt om programmet, underbygger dette.

Høgszkolen har i tidligere skriftlig og muntlig dokumentasjon til komiteen opplyst at de ansatte i fagmiljøet som har ansvar for ph.d.-programmet i matematikdidaktikk, har veiledet en rekke doktorgradsstudenter fram til doktorgrad ved andre institusjoner. Av vedlegg 13 til høgszkolens søknad om akkreditering, som viste et utvalg av veiledning og opposisjon ved doktorgradsarbeider gjort av ansatte ved høgszkolen, framgikk det at ansatte i fagmiljøet i matematikdidaktikk har veiledet til sammen 11 studenter fram til doktorgrad ved andre institusjoner. En fullstendig oversikt over fagmiljøets oppdrag ved veiledning og opposisjon er vedlagt dette brevet. Denne viser at ansatte i miljøet har veiledet totalt 21 kandidater fram til doktorgrad, hovedsakelig ved utenlandske institusjoner. Videre har ansatte i fagmiljøet deltatt i til sammen 12 bedømmelseskomiteer, og opponert ved 3 disputaser.

Når det gjelder fagmiljøet i matematikdidaktikk, vil høgszkolen i tillegg vise til uttalelsene fra tre internasjonale eksperter som på oppdrag fra Norges forskningsråd vurderte søknaden fra Fakultet for realfag om etablering av et Senter for fremragende forskning i matematikdidaktikk. Søknaden ble vurdert etter 10 ulike kriterier, og bedømt på en skala fra 1 (poor) til 7 (exceptionally good). På alle punkter som er vurdert, er søknaden av alle de tre ekspertene bedømt til 6 (excellent) eller 7 (exceptionally good). Til sammenlikning er 5 "very good". Når det gjelder konkrete vurderinger, vises det f.eks. til følgende uttalelse om prosjektleder, professor Barbara Jaworski (se vedlegg 2, side 93): ".. is an internationally highly regarded researcher in Didactics of Mathematics, at the absolute international top level. She has considerable organisational skills and she has supervised a number of young researchers." På samme side er forskergruppen vurdert på følgende måte: "The research group incorporates a number of very able researchers in Didactics of Mathematics at a high international level." På side 79 i evalueringen gis følgende vurdering: "The main important strengths of the project are the highly qualified researchers involved in this project at different levels, the outstanding qualification and expertise of the Project Manager (prof. Jaworski) and in line with this the perfect organizational structure of this long term project." I den avsluttende evalueringen (side 96) sies det: "The group of researchers behind the project is of very high international standing."

Et resultat av miljøets vitenskapelige kvalitet er at det i 2004 ble tildelt den Nordiske Forskerskolen i matematikdidaktikk (jf. <http://www.hia.no/realfag/didaktikk/forskerskolen/>). To av professorene (Grevholm og Jaworski) deltar også i den svenske forskerskolen i

matematikkdidaktikk som veiledere for doktorgradsstudenter. Grevholm er i tillegg nestleder i styret for den svenske forskerskolen i matematikkdidaktikk.

#### *Ph.d.-programmet i nordisk språkvitenskap og nordisk litteraturvitenskap*

Komiteen uttaler som nevnt at dette er et vel fungerende program. Det forventes at 4-6 av studentene på dette programmet leverer avhandling i løpet av 2007.

#### *Ph.d.-programmet i mobile kommunikasjonssystemer*

Studenter ved ph.d.-programmet i mobile kommunikasjonssystemer er rekruttert via utlyste stipendiatstillinger. Det er lyst ut stipendiatstillinger i tre omganger, med to utlyste stillinger i hver omgang. Det har vært henholdsvis 11, 20 og 16 søkere til stillingene. Det er pr. i dag ansatt 6 stipendiat. 4 av disse er tatt opp på ph.d.-programmet, de 2 siste vil bli tatt opp i nær framtid. I høgskolens søknad om akkreditering som universitet, ble det angitt et årlig opptak på 5-7 studenter. Høgskolen er dermed "i rute" i forhold til planlagt opptak i 2006. Det planlegges opptak av tilsvarende omfang i 2007.

Det er gitt undervisning i 4 doktorgradsemner med omfang på totalt 15 studiepoeng i løpet av sommer og høst 2006. Parallelt med dette har studentene begynt arbeidet med sine avhandlinger. De 4 emnene som er undervist i 2006, inngår fast i opplæringsdelen av programmet i mobile kommunikasjonssystemer. I tillegg gjennomførte fakultetet v/professor Matthias Pätzold i sommer en workshop med 3 doktorgradsemner à 2 studiepoeng. 5 studenter deltok på denne workshopen. De fleste av disse er tilknyttet andre institusjoner. Én av deltakerne er imidlertid student på programmet i mobile kommunikasjonssystemer, og har fått godkjent 2 av emnene (4 studiepoeng) i sin opplæringsdel.

#### *Ph.d.-programmet i internasjonal organisasjon og ledelse*

Den første studenten ble tatt opp til dette programmet 15. mai 2006. Ytterligere 10 studenter fra 7 ulike land ble tatt opp fram til 4. september 2006. Det var 55 søkere til disse 10 plassene. I komiterapporten står det (s. 37) at programmet i internasjonal organisasjon og ledelse "vil kunne komme i gang til høsten". Trolig må dette være formulert av komiteen svært tidlig i prosessen. Ved institusjonsbesøket i juni var én student opptatt på programmet, og fakultetet var i gang med å vurdere innkomne søknader. Oversikt over de 11 studentene som er tatt opp på programmet i internasjonal organisasjon og ledelse, er vedlagt.

Programmet ble offisielt satt i gang 4. september, med én ukes intensiv undervisning for dem som utgjør første "kull". Det er gjennomført undervisning i 4 emner, totalt 27.5 studiepoeng. *Dissertation Seminar* (2.5 studiepoeng) er igangsatt, og avsluttes V-07. De fleste doktorgradsstudentene har fulgt alle emnene som er gitt i høst.

#### Finansiering av doktorgradsutdanningen

Komiteen synes å ha lagt en viss vekt på den finansielle siden av programmene. I kap. 6.2 kommenterer komiteen at dette vil bli en utfordring for vår institusjon i framtiden. Komiteen kommenterer også dette i sin vurdering av programmet i internasjonal organisasjon og ledelse. Det sies imidlertid ikke noe om i hvilken grad komiteens bekymring for den stabile og langsiktige finansieringen av forskerutdanningene har hatt innvirkning på vurderingen av programmenes eller den samlede forskerutdanningens stabilitet. Høgskolen er i tvil om hvorvidt det å vurdere det økonomiske grunnlaget for våre doktorgradsutdanninger ligger innenfor komiteens mandat. Til realiteten i dette vil vi opplyse at høgskolen har et bærekraftig økonomisk grunnlag til drift av de fire etablerte doktorgradsprogrammene innenfor rammen av grunnbevilgningen på 685 mill kr i 2007. Benchmarkingundersøkelser viser at høgskolen har en stor grad av økonomisk effektivitet i sin virksomhet sammenliknet med de etablerte universitetene, eksempelvis i forholdet mellom faglig og administrativt personell. Støtten fra de tre kompetansefondene i regionen har vært viktig bl.a. for kompetanseoppbygging og rekruttering av ansatte i oppbyggingsfasen, men denne støtten er ikke avgjørende i driftsfasen. Det har vært en klar forutsetning både fra kompetansefondene og fra høgskolens side at høgskolen skulle ha fullt driftsansvar for doktorgradsprogrammene. Midler til prosjekter innenfor doktorgradsutdanningenes fagområde både fra de regionale kompetansefondene og

fra andre finansieringskilder, for eksempel Norges forskningsråd, vil imidlertid understøtte forskerutdanningene ved vår institusjon på samme måte som eksterne midler understøtter forskerutdanningene ved universitetene. I denne sammenheng er det en styrke at høgsolen har vist god evne til å konkurrere om eksterne forskningsmidler, slik komiteen påpeker.

#### Oppsummering og avsluttende kommentarer

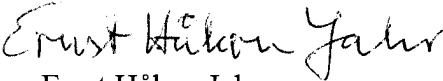
Som det framgår over er status pr. 01.12.2006 at Høgskolen i Agder har

- ✚ ùteksaminert totalt 4 doktorgradskandidater fra to doktorgradsområder
- ✚ forventning om at 4-6 studenter på programmet i nordisk språkvitenskap og nordisk litteraturvitenskap leverer avhandling i 2007
- ✚ forventning om at 7 studenter på programmet i matematikdidaktikk leverer avhandling i 2007
- ✚ jevnlig opptak av studenter på programmet i nordisk språkvitenskap og nordisk litteraturvitenskap og programmet i matematikdidaktikk
- ✚ tatt opp studenter og gjennomført undervisning på doktorgradsprogrammene i mobile kommunikasjonssystemer og i internasjonal organisasjon og ledelse

Videre er det dokumentert at høgsolens fagmiljø i matematikdidaktikk representerer vitenskapelig kompetanse på svært høyt internasjonalt nivå og at dette miljøet har omfattende veiledererfaring (veiledning av totalt 21 godkjente doktoravhandlinger i matematikdidaktikk). Dette fagmiljøet tilbyr et velfungerende doktorgradsprogram.

Til forskjell fra det som var situasjonen da komiteen avga sin rapport, har høgsolen nå kandidatproduksjon på to doktorgradsområder, slik kravet til stabil forskerutdanning var ved akkrediteringen av Norges landbrukshøgskole og Høgskolen i Stavanger som universiteter.

Vi mener med dette å ha dokumentert at Høgskolen i Agder har en stabil forskerutdanning, og dermed oppfyller kravene for akkreditering som universitet.

  
Ernst Håkon Jahr  
Rektor

  
Tor A. Aagedal  
Høgskoledirektør

- Vedlegg:
1. Oversikt over veiledning og deltakelse i bedømmelseskomiteer og ved opposisjoner for ansatte knyttet til doktorgradsprogrammet i matematikdidaktikk
  2. Internasjonale ekspertvurderinger av høgsolens miljø i matematikdidaktikk i forbindelse med en søknad om etablering av Senter for fremragende forskning
  3. Oversikt over status for doktorgradsstudenter i matematikdidaktikk som forventes å levere avhandling i 2007
  4. Rapport fra bedømmelseskomiteen vedr. Sharada Gade
  5. Oversikt over studenter som er tatt opp på programmet i internasjonal organisasjon og ledelse

**Oversikt pr. 01.12.2006 over veiledning og deltakelse i bedømmelseskomiteer og ved opposisjon for ansatte med ansvar for doktorgradsutdanning i matematikdidaktikk ved Høgskolen i Agder**

Kandidat	Gradsgivende institusjon	År for disputas	Veileder	Bedømmelseskomité	Opponent
Raymond Bjuland	UiB	2002	Professor Maria Luiza Cestari		
Sharifa	University of Western Cape	2003	Professor Maria Luiza Cestari		
Elsa Foisack	Malmö högskola	2003	Professor Barbro Grevholm		
Kristina Juter	Luleå tekniska universitet	2006	Professor Barbro Grevholm	Høgskoledosent Trygve Breiteig	
Monica Johansson	Luleå tekniske universitet	2006	Professor Barbro Grevholm		
Örjan Hansson	Luleå tekniske universitet	2006	Professor Barbro Grevholm		
Elena Nardi	University of Oxford	1996	Professor Barbara Jaworski		
Naomi Norman	University of Oxford	2000	Professor Barbara Jaworski		
Alison Price	University of Oxford	2000	Professor Barbara Jaworski		
Anjum Halai	University of Oxford	2000	Professor Barbara Jaworski		
Razia Mohammad	University of Oxford	2001	Professor Barbara Jaworski		
Yusuf Othmann	University of Oxford	2002	Professor Barbara Jaworski		
Clare Lee	University of Oxford	2005	Professor Barbara Jaworski		
Melissa Rodd	Open University	1998	Professor Barbara Jaworski		
Olof Bjorg Steintorsdottir	University of Wisconsin	2002	Professor Anna Kristjánsdóttir		
Edward C. Smith	University of the Western Cape	2000	Høgskoledosent Trygve Breiteig		
Larry Kannemeyer	University of the Western Cape	2003	Høgskoledosent Trygve Breiteig		
Eunice Kolitsoe Moru	University of the Western Cape	2006	Høgskoledosent Trygve Breiteig		
Vincent Lebeta	University of the Western Cape	2006	Høgskoledosent Trygve Breiteig		
Reidar Mosvold	UiB	2006	Førsteamanuensis Otto Bekken		
Raymond Bjuland	UiB	2002	Førsteamanuensis Hans Erik Borgersen		
Marit Johnsen Høines	UiB	2002		Professor Maria Luiza Cestari	Høgskoledosent Trygve Breiteig
Ebbe Möllehed	Malmö högskola	2002		Professor Barbro Grevholm	
Dinna Balling	Syd-dansk universitet	2004		Professor Barbro Grevholm	Professor Barbro Grevholm
Torulf Palm	Umeå universitet	2002		Professor Barbro Grevholm	
Andreas Ryve	Mälardalens	2006		Professor Barbro	

	höskola			Grevholm	
Simon Goodchild	University of Exeter	1997		Professor Barbara Jaworski	
Lurdes Serrazina	University of London, Kings College	1998		Professor Barbara Jaworski	
Jeremy Hodgen	University of London, Kings College	2003		Professor Barbara Jaworski	
Lok Bilas Pant	University of Copenhagen	2005		Professor Barbara Jaworski	
Snorre Ostad	UiO	1999		Professor Anna Kristjánsdóttir	
Vicki Steinle	Melbourne University, Victoria Australia	2004		Høgskoledosent Anne Berit Fuglestad	
Lisen Häggblom	Åbo Akademi	2000			Professor Anna Kristjánsdóttir
Nigussie Negash	University of Exeter	2004		Førsteamanuensis Simon Goodchild	



Completed forms are confidential  
 Exempt from public disclosure  
 (Norway, Freedom of Information Act §5.2b)

## Project appraisal of CoE applications submitted to the Research Council of Norway

Project no.: 174383/V30    Handled by: Gudmund Host    Activity: SFF (CoE)

Responsible institution: Høgskolen i Agder  
 Institut for naturvitenskapelige fag

Project manager: Professor Barbara Jaworski

Project title: "Research-based Reform of Mathematics Teaching in Norway (CRoME)"

### By completing and returning this form, I confirm that:

- I am not aware of any circumstances that would affect my impartiality with regard to evaluating this application.
- I have read and understood the criteria I have been asked to use for evaluating the application as well as the description of marks (Part D).
- I understand and accept the regulations for evaluating applications for the Research Council of Norway (Part E).
- I am qualified to conduct this evaluation

The evaluation form is divided into five sections:

Section A: Marks for the criteria to be employed in the evaluation of the application  
 Section B: Evaluation of the application in relation to each individual criteria  
 Section C: An overall evaluation of the application  
 Section D: Guidelines for using the scale of marks  
 Section E: Regulations for experts who evaluate applications for the Research Council of Norway.

### Part A: Expert's marks for the criteria to be employed in the evaluation of the application (Please read Part D) Please mark with an X in appropriate box.

Criteria	Grading scale							Not evaluated
	7	6	5	4	3	2	1	
Scientific quality		X						
Project management	X							
The research group		X						
Candidates for grants/fellowships	X							
Feasibility		X						
International co-operation	X							
Communication of results		X						
The environment, ethics and equal opportunity		X						
Relevance relative to the call for proposals		X						
General project quality		X						
<b>Overall assessment*</b>		X						

\*Overall assessment for application. This is **not** to be given as a mathematical average, but should correspond to the overall assessment provided in Part C.

**Part B: Evaluation of the application in relation to each individual criteria**

(The fields to be completed expand automatically and on entering a new line. Use Tab to move to next field).

**Scientific quality**

The scientific quality of the research is a key and decisive criterion in considering applications and, as such, considerable importance will be attached to it.

The following factors will be considered:

- Originality in the form of scientific inventiveness and/or the development of new knowledge;
- Whether the objectives are specific and verifiable;
- Whether issues and hypotheses are stated clearly;
- Strength of theoretical approach, operationalisation and the use of scientific methods and analyses;
- Documented knowledge about the research front.
- Where relevant, consideration will be given to professional diversity based on a multi- and interdisciplinary approach.

*Expert's evaluation:*

The research project offers originality in the research approach and with regard to the long-term development / research for a new and ambitious research problem in mathematics TEACHER education and training (for improving mathematics learning in schools).

The objectives are specific and they are verifiable – on the level that at this moment can be taken.

The issues and hypotheses are stated clearly on the general level of description that is possible before the project starts; the project will in its first phase have to work and a further specification.

The theoretical approach is strong and well founded (on the research projects and publications of the responsible researchers, as well as on actual research projects and interests in MERGA).

The adaptation of research instruments and methods from other projects and research literature and their proper use in the project must be accomplished in the course of the project.

The actual research front in the field of mathematics teacher education is satisfactorily and clearly documented.

The scientific competencies and expertise in the research group is adequately represented.

**Project management**

The Research Council will assess the extent to which the project manager has the knowledge and experience required in this field of research, and his/her general qualifications to lead and organise the project. The entire project team will be evaluated in connection with large-scale, complex projects. Special attention will be paid to assessing supervisory skills for doctoral programmes.

*Expert's evaluation:*

The project manager (Prof. Jaworski) has all the scientific knowledge and management experience in this field of research that is required for making the whole project a big success. Prof. Jaworski is an outstanding and leading researcher in Mathematics Teacher Education. She is the Editor in Chief of the international Journal of Mathematics Teacher education (JMTE), Springer; she is the president of the European Society of Research in Mathematics Education (ERME). These two qualifications may prove the extraordinary scientific quality of the project manager.

**The research group**

The Research Council will determine whether the research group has the requisite expertise, resources and/or infrastructure, and sufficient contacts at the national and international levels.

When considering grant applicants, the Research Council will assess whether there is a good learning environment and whether efforts will be made to ensure that candidates complete their programmes.

Where working abroad is involved, the overseas research group will be subject to evaluation.

*Expert's evaluation:*

The research group consists mainly of members and research colleagues that already perform close co-operation and joint developmental and research work in a number of projects; the members of the research group are all known in the international mathematics education research community (to different degrees).

**Candidates for grants/fellowships**

Where the candidate for a grant/fellowship is mentioned by name (documented), the Research Council will assess the candidate's qualifications.

*Expert's evaluation:*

The (possible) visiting researchers that are list (on page 16) are all highly recognized and internationally well-known experts in mathematics education research.

**Feasibility**

The Research Council will determine whether the project is realistic and feasible on the basis of an expert evaluation and an organisational evaluation, within the stated budgetary and time-line parameters.

*Expert's evaluation:*

The planned research & development project is realistic and feasible in its organizational structure (time structure, budget) as well with regard to the results and developmental materials aimed at.

**International co-operation**

The Research Council will assess the extent to which the project will contribute to the internationalisation of Norwegian research and/or industry in the field in question, and the plans for accomplishing this. The Research Council will also consider whether the choice of international partners will help enhance the project's quality and feasibility.

*Expert's evaluation:*

The project plans and intends a thoughtful, broad and well-founded international co-operation. A firm basis for an excellent international co-operation is the fact that all responsible members of the research project are very well known mathematics education researchers in the international community. Prof. Jaworski belongs to the top research persons known internationally (editor in Chief of one of the top international Journals in Mathematics Education).

**Communication of results**

Plans for communicating results (at the scholarly and popular levels) and user contact will be considered, as will target groups and the intended means of communicating information.

*Expert's evaluation:*

The extensive material (for teacher training and for mathematics teaching at different levels) as well as the comprehensive new research results will be adequately communicated nationally (in researchers and teachers networks) and internationally (conferences, symposia & workshops).

**The environment, ethics and equal opportunity**

The following criteria are to be integrated into the research funded by the Research Council:

- Environmental perspectives
- Ethical aspects
- Equal opportunity and the gender perspective

*Expert's evaluation:*

The above stated criteria are all completely and satisfactorily fulfilled.

**Relevance relative to the call for proposals**

Projects will be assessed against the guidelines stated in the call for proposals for the relevant activity/programme.

*Expert's evaluation:*

The project has great relevance in this regard to the guidelines (31 May 2005. The Norwegian Centres of Excellence – Requirements and Guidelines). The applicants of the project have carefully taken into consideration all relevant conditions expressed in the guidelines.

### **General project quality**

General project quality is an expression of how well a project complies with the requirements that should be posed for every project, independent of project content and type. Project quality includes project content and the players, and the following factors are evaluated: whether the idea and objective are expressed clearly, the overall project idea, the verifiability of the project's objectives, the project plan (with milestones and a description of the results), foundation in strategy, players' implementation capacity, and the capability to further exploit the results.

#### *Expert's evaluation:*

The project has a very high quality and it promises with its intended results (material and research results) to bring about a big and productive / positive impact on the improvement of mathematics teacher education and professionalization and at the same time on the improvement of mathematics learning and understanding in the mathematics classroom. The research idea / concept and objective of the project are important and necessary to be tackled; they are stated clearly. The project plan is adequately structured and well balanced.

### **General project quality**

General project quality is an expression of how well a project complies with the requirements that should be posed for every project, independent of project content and type. Project quality includes project content and the players, and the following factors are evaluated: whether the idea and objective are expressed clearly, the overall project idea, the verifiability of the project's objectives, the project plan (with milestones and a description of the results), foundation in strategy, players' implementation capacity, and the capability to further exploit the results.

#### *Expert's evaluation:*

The project has a very high quality and it promises with its intended results (material and research results) to bring about a big and productive / positive impact on the improvement of mathematics teacher education and professionalization and at the same time on the improvement of mathematics learning and understanding in the mathematics classroom. The research idea / concept and objective of the project are important and necessary to be tackled; they are stated clearly. The project plan is adequately structured and well balanced.

#### Part D: Description of marks

To ensure fair treatment of the applications, it is crucial that the various experts interpret the scale of marks in as similar a fashion as possible. Please make sure that you are thoroughly familiar with the guidelines below.

The following descriptions of the levels in the scale are primarily applicable to the overall evaluation of the project. However, the *different levels of quality* that the descriptions indicate should also be applied to the individual evaluation criteria, even if the description as such is not appropriate.

7 – **Exceptionally good** – A project at highest international level; of greatest national and international interest with broad impact. Key publications in top journals are expected. The researchers are among the best in their field.

6 – **Excellent** – A project at a very high international level; of great national and international interest with broad impact. Publications in leading journals are expected. The researchers are among the leaders in their field.

5 – **Very good** – A project at a high international level; of national and international interest with impact within its sub-fields. Publications in leading journals could be expected. The researchers are among the leaders in their sub-field.

4 – **Good** – A project at a good international level, but of limited national and international interest. Publications in well-known, specialized journals are expected. The researchers have a good reputation within their sub-field.

3 – **Fair** – A project which is only partly of good international standards and with limited national and international interest.

2 – **Weak** – A project of inadequate quality, with very little national or international interest.

1 – **Poor** – A project of low quality, without national or international interest and significance, or parts of which are so poorly described that it is impossible to evaluate it.

**Not evaluated** – The expert lacks sufficient information or qualifications to evaluate this point

The overall assessment of the elements of the application evaluated by the expert does not comprise a mathematical average of the marks given for the individual evaluation criteria, but represents a mark for these aspects viewed as a whole.

**Part C: The expert's overall assessment of the points evaluated (1/2 – 1 page)**

Please provide an overall assessment of the elements evaluated in relation to the application. Indicate the most important strengths and weaknesses of the project proposal.

The application of the project »Research-based Reform of Mathematics Teaching in Norway« shows an impressive, consistent and well-organized piece. In its intention, the project will follow two major perspectives / orientations for coping with the challenging problem of improving mathematics learning by changing mathematics teacher education:

- an extensive developmental and constructive work and
- a great spectrum of different research activities

These constructive and scientific activities are embedded in a carefully organized structure that contains a number of research colleagues (at Agder University) and of co-operating persons (researchers, teachers, teacher trainers, etc.), a variety of dissemination and communication strategies (teaching material as well as research products, workshops and conferences [nationally and internationally]) and is the basis for the development of a complex network with other institutions (research institutions and schools).

The main important strengths of the project are the highly qualified researchers involved in this project at different levels, the outstanding qualification and expertise of the Project Manager (Prof. Jaworski) and in line with this the perfect organizational structure of this long term project.

The (research and developmental) activities of the project are embedded in a collection of »... research projects and research interests in MERGA« (p. 17). Twelve such projects and interests are listed and they are a guarantee that the research design, approach and methodology specifically used in this new project »Research-based Reform of Mathematics Teaching in Norway« will be successful. There is still the necessity to have an integration of these different research orientations in the twelve existing projects for following the research goals stated for the new project (this could not yet have been made more explicit in the actual application; a very minor weakness of the proposal).

To sum up: The planned project describes an outstanding research endeavor in the field of mathematics education research, combining theory and practice in a very effective way, and coping with conditions and measures for improving mathematics learning by changing mathematics teacher education. This project shows a very high scientific quality; it is of very great international interest with very broad impact - and hopefully also of national interest [the expert is not familiar with the Norwegian situation]. The researchers involved are among the leaders - and quite a number of them are among the best in their field of mathematics education research. The project must be placed at a very high international level.

Part E:

**Regulations for experts  
who evaluate applications for the Research Council of Norway**

1. Experts who evaluate applications for the Research Council of Norway are required to read the “Regulations regarding competence (grounds for disqualification) and good faith in the Research Council of Norway” (Doksy 2.4.2) and agree to observe these regulations to the best of their ability.
2. The following regulations regarding confidentiality apply to the evaluation process: Persons who, in the course of their work for the Research Council of Norway or in any elected capacity, are made aware of any other person’s private circumstances, or of research, company or commercial secrets, agree not to use, transfer or in any other way make available such knowledge to parties not entitled to receive it, and not to make use of it in their own future activities

The declaration of confidentiality is applicable without limit of time, or until the Research Council of Norway has released the person concerned from this requirement.

The Research Council of Norway also points out that the Public Administration Act, §13, paragraph 1, applies to the activities of the Research Council. Breach of a declaration of confidentiality is a punishable offence and may lead to dismissal from a position or engagement with the Research Council.

3. The application material supplied may only be used in connection with the evaluation process, and may not be copied or misused in any other way. As soon as the evaluation has been submitted, the material must be physically destroyed in a responsible manner.
4. The Research Council of Norway has the right to use the evaluation to provide feedback to the applicant. The name of the expert will not appear on the evaluation (anonymous opinion) when the evaluation has been provided by an individual expert. The names of experts who provide joint evaluations will be supplied on request after the end of the evaluation process. For each announcement of a round of applications, a list of experts who have provided evaluations will be published after the conclusion of the evaluation process. The names of individual experts who have evaluated specific applications will not be provided.





Completed forms are confidential  
Exempt from public disclosure.  
(Norway: Freedom of Information Act §5, 2b).

**Project appraisal of CoE applications submitted to  
the Research Council of Norway**

Project no : 174383/V30    Handled by: Gudmund Host    Activity: SFF (CoE)

Responsible institution: Høgskolen i Agder  
Institutt for naturvitenskapelige fag  
Project manager: Professor Barbara Jaworski  
Project title: "Research-based Reform of Mathematics Teaching in Norway (CRoME)"

**By completing and returning this form, I confirm that:**

- I am not aware of any circumstances that would affect my impartiality with regard to evaluating this application.
- I have read and understood the criteria I have been asked to use for evaluating the application as well as the description of marks (Part D).
- I understand and accept the regulations for evaluating applications for the Research Council of Norway (Part E).
- I am qualified to conduct this evaluation

The evaluation form is divided into five sections:

Section A: Marks for the criteria to be employed in the evaluation of the application  
Section B: Evaluation of the application in relation to each individual criteria  
Section C: An overall evaluation of the application  
Section D: Guidelines for using the scale of marks  
Section E: Regulations for experts who evaluate applications for the Research Council of Norway.

**Part A: Expert's marks for the criteria to be employed in the evaluation of the application (Please read Part D) Please mark with an X in appropriate box.**

Criteria	Grading scale							Not evaluated
	7	6	5	4	3	2	1	
Scientific quality		X						
Project management	X							
The research group		X						
Candidates for grants/fellowships								X
Feasibility		X						
International co-operation	X							
Communication of results		X						
The environment, ethics and equal opportunity	X							
Relevance relative to the call for proposals								X
General project quality	X							
<b>Overall assessment*</b>	X							

\*Overall assessment for application. This is **not** to be given as a mathematical average, but should correspond to the overall assessment provided in Part C.

**Part B: Evaluation of the application in relation to each individual criteria**

*(The fields to be completed expand automatically and on entering a new line. Use Tab to move to next field).*

**Scientific quality**

The scientific quality of the research is a key and decisive criterion in considering applications and, as such, considerable importance will be attached to it.

The following factors will be considered:

- Originality in the form of scientific inventiveness and/or the development of new knowledge.
- Whether the objectives are specific and verifiable.
- Whether issues and hypotheses are stated clearly.
- Strength of theoretical approach, operationalisation and the use of scientific methods and analyses.
- Documented knowledge about the research front.
- Where relevant, consideration will be given to professional diversity based on a multi- and interdisciplinary approach.

*Expert's evaluation:*

**Excellent.**

The originality is given by the plan of involving professionals from schools (teachers) and teacher education programmes to work all together, in a parithetic way.

The long term objectives are clearly stated (p. 2) together with the fundamental hypotheses (p. 3).

The theoretical approach is a bit less clear than the other issues. The proposer is right, when she writes that there is "little general theory that is related to in-depth observaion of teaching and studies of teachers' learning (p. 2)". This is also the reason why such large scale and long term research projects are precious (not only for the national community that is supposed to take advantages of their outcomes but also) for the international research community.

However there is the risk that a too 'naive' approach (similar to action-research) may hide some inevitable problems or contradictions that might become enormous later, due to the large scale and long term feature of the study. On p. 6 the document reads: "One of the first tasks of the Centre will be for principal researchers to collaborate on bringing the key theoretical ideas from their current research into a coherent theoretical model or framework which can stand as a basis for and guide the work of the Centre". Looking at the cv of the principal researchers I guess that it is not enough. A competence seems to be missing, the management of a complex social system, that, in this case, comprises at least (see below) two institutions with different aims and rules: the academic institution and the school institution. I guess that solving this problem, possibly with the cooperation of external experts of the field, might improve the a priori design of activity and offer tools to monitor the process over years.

**Project management**

The Research Council will assess the extent to which the project manager has the knowledge and experience required in this field of research, and his/her general qualifications to lead and organise the project. The entire project team will be evaluated in connection with large-scale, complex projects. Special attention will be paid to assessing supervisory skills for doctoral programmes.

*Expert's evaluation:*

**Exceptionally good**

The project manager is the editor in chief of the most important international journal for math teacher education. The members of the team are leaders of important MERGA project and have experience in supervising doctoral theses.

**The research group**

The Research Council will determine whether the research group has the requisite expertise, resources and/or infrastructure, and sufficient contacts at the national and international levels.

When considering grant applicants, the Research Council will assess whether there is a good learning environment and whether efforts will be made to ensure that candidates complete their programmes. Where working abroad is involved, the overseas research group will be subject to evaluation.

*Expert's evaluation:*

**Excellent**

Some of the members of the research group have sufficient contacts at the international level and, according to the information, are regular participants in the most important international conferences of the field.

For some others not enough information is given. However publications in leading journals are expected for the relevance of this study.

The quality of infrastructure seems to be adequate.

**Candidates for grants/fellowships**

Where the candidate for a grant/fellowship is mentioned by name (documented), the Research Council will assess the candidate's qualifications

*Expert's evaluation:*

I have not found any mention by name

**Feasibility**

The Research Council will determine whether the project is realistic and feasible on the basis of an expert evaluation and an organisational evaluation, within the stated budgetary and time-line parameters.

*Expert's evaluation:*

**Excellent**

The project is realistic and feasible. The budget seems adequate (although I am not very familiar with Norwegian average wages).

I see a problem concerning the partnership with schools (i.e. teachers). I guess that teachers' involvement will be strong and I wonder whether it will be on a voluntary and 'free' basis or it will be acknowledged in some way (professional progression, wage increasing and simply payment of hours devoted to the project. Is there any plan to encourage and help schools to get additional funds in order to support this effort?

**International co-operation**

The Research Council will assess the extent to which the project will contribute to the internationalisation of Norwegian research and/or industry in the field in question, and the plans for accomplishing this. The Research Council will also consider whether the choice of international partners will help enhance the project's quality and feasibility.

*Expert's evaluation:*

**Exceptionally good**

And with the potential of being even increased, due to the excellent international links of some of the principal researchers. Surely a link with existing (if any) or future similar centres in countries where the tradition of peer cooperation (e. g. Italy) between teachers and academic researchers is established might carry advantage to both partners.

**Communication of results**

Plans for communicating results (at the scholarly and popular levels) and user contact will be considered, as will target groups and the intended means of communicating information.

*Expert's evaluation:*

**Excellent**

What is already planned is excellent. I might suggest a dimension that is a bit in shade. Every change in education (especially in scientific education) requires the involvement of a system that is more complex than the 'dyad' academy and school. Parents, for instance, are quoted on p. 3. The societal impact is however to be considered in more depth. I guess that some of the initiatives of NSMO in Trondheim are in this direction. I suggest to consider also the role that media and public exhibitions may play in making the society supporting this kind of effort with both funds and social acknowledgement. The importance of "a networking approach based on the idea that extended dialogue and direct contact between citizens and scientists is necessary in order to promote scientific culture in society and to help citizens to acquire a better understanding of controversial issues related to science and technology" is underlined by the Eu Community in the report of the High Level Group on Human Resources for Science and Technology in Europe. Chaired by Prof. José Mariano Gago, on the theme: INCREASING HUMAN RESOURCES FOR SCIENCE AND TECHNOLOGY IN EUROPE. The same report emphasizes the importance of "looking beyond school science education as a medium of instruction and to study the perception of science (and of science-based technology) developed by both younger and older people". It is trivial that this applies to mathematics too. In this effort a special emphasis is put on the function of Science Centres. I have a suggestion: whilst there are a lot of science centres, this is not true for mathematics centres. As to my knowledge, there are Mathematikum (Giessen), Mathematica viva (Lisbon), Il giardino di Archimede (Florence). Why not include the design of a Mathematics Centre at NSMO, within this project? Ingvill Stedoy is the local organizer of the ICMI study n. 16 about Challenging Mathematics within and beyond the classroom, in Trondheim (June-July 2006).

**The environment, ethics and equal opportunity**

The following criteria are to be integrated into the research funded by the Research Council:

- Environmental perspectives
- Ethical aspects
- Equal opportunity and the gender perspective

*Expert's evaluation:*

**EXCEPTIONALLY GOOD**

I guess to have partially considered the environmental aspects above. Gender perspective is consolidate tradition in Norway and this project considers it explicitly.

**Relevance relative to the call for proposals**

Projects will be assessed against the guidelines stated in the call for proposals for the relevant activity/programme.

*Expert's evaluation:*

I am not very familiar with the guidelines, but I have downloaded the file <http://www.forskningsrader.no/CSStorage/Files/attachment/SFF-Krav%20og%20tema%20til%20innlegg-Engelsk-050603.pdf>

and it seems to me that this proposal meets all the requirements.

**General project quality**

General project quality is an expression of how well a project complies with the requirements that should be posed for every project, independent of project content and type. Project quality includes project content and the players, and the following factors are evaluated: whether the idea and objective are expressed clearly, the overall project idea, the verifiability of the project's objectives, the project plan (with milestones and a description of the results), foundation in strategy, players' implementation capacity, and the capability to further exploit the results.

*Expert's evaluation:*

**EXCEPTIONALLY GOOD**

I claim that the project complies with requirements.

**Part C: The expert's overall assessment of the points evaluated (1/2 – 1 page)**

Please provide an overall assessment of the elements evaluated in relation to the application. Indicate the most important strengths and weaknesses of the project proposal.

My overall assessment is **EXCEPTIONALLY GOOD**.

The critical issues I have raised concerns (see details above)

- The lack of competence in managing complex social system, with the suggestion of enlarge the team of experts (see the point **SCIENTIFIC QUALITY** above)
- The lack of information about the scientific production at the international level of some members of the **RESEARCH GROUP**
- The consideration of ways of rewarding teachers for the effort required (**FEASIBILITY**)
- The need of considering in more depth the societal impact and involvement in such a big size and long term project (**COMMUNICATION OF RESULTS**)

These issues, however, can be considered and positively solved before or during the development of the project. I strongly support the funding of this project, that might be an exceptional environment where to develop also theoretical instruments to cope with this kind of projects about mathematics teacher education.

The potentiality of international links of many of the principal researchers and the long term activity are expected to carry to unexpected improvement of the project itself and to exceptionally good findings.

**Part D: Description of marks**

To ensure fair treatment of the applications, it is crucial that the various experts interpret the scale of marks in as similar a fashion as possible. Please make sure that you are thoroughly familiar with the guidelines below.

The following descriptions of the levels in the scale are primarily applicable to the overall evaluation of the project. However, the *different levels of quality* that the descriptions indicate should also be applied to the individual evaluation criteria, even if the description as such is not appropriate.

- 7 – **Exceptionally good** – A project at highest international level; of greatest national and international interest with broad impact. Key publications in top journals are expected. The researchers are among the best in their field.
- 6 – **Excellent** – A project at a very high international level; of great national and international interest with broad impact. Publications in leading journals are expected. The researchers are among the leaders in their field.
- 5 – **Very good** – A project at a high international level; of national and international interest with impact within its sub-fields. Publications in leading journals could be expected. The researchers are among the leaders in their sub-field.
- 4 – **Good** – A project at a good international level, but of limited national and international interest. Publications in well-known, specialized journals are expected. The researchers have a good reputation within their sub-field.
- 3 – **Fair** – A project which is only partly of good international standards and with limited national and international interest.
- 2 – **Weak** – A project of inadequate quality, with very little national or international interest.
- 1 – **Poor** – A project of low quality, without national or international interest and significance, or parts of which are so poorly described that it is impossible to evaluate it.
- Not evaluated** – The expert lacks sufficient information or qualifications to evaluate this point.

The overall assessment of the elements of the application evaluated by the expert does not comprise a mathematical average of the marks given for the individual evaluation criteria, but represents a mark for these aspects viewed as a whole.

Completed forms are con-  
 -Exempt from public disclosure.  
 (Norway: Freedom of Information Act §3.2b)

## Project appraisal of CoE applications submitted to the Research Council of Norway

Project no.: 174388/V30    Handled by: Gudmund Host    Activity: SFF (CoE)

Responsible institution: Høgskolen i Agder  
 Institutt for naturvitenskapelige fag

Project manager: Professor Barbara Jaworski

Project title: "Research-based Reform of Mathematics Teaching in Norway (CReME)"

**By completing and returning this form, I confirm that:**

- 1 I am not aware of any circumstances that would affect my impartiality with regard to evaluating this application.
- 2 I have read and understood the criteria I have been asked to use for evaluating the application as well as the description of marks (Part D).
- 3 I understand and accept the regulations for evaluating applications for the Research Council of Norway (Part E).
- 4 I am qualified to conduct this evaluation

The evaluation form is divided into five sections:

Section A: Marks for the criteria to be employed in the evaluation of the application  
 Section B: Evaluation of the application in relation to each individual criteria  
 Section C: An overall evaluation of the application  
 Section D: Guidelines for using the scale of marks  
 Section E: Regulations for experts who evaluate applications for the Research Council of Norway.

**Part A: Expert's marks for the criteria to be employed in the evaluation of the application  
 (Please read Part D) Please mark with an X in appropriate box.**

	Grading scale						
	7	6	5	4	3	2	1
Scientific quality		X					
Project management	X						
The research group		X					
Candidates for grants/fellowships							X
Feasibility		X					
International co-operation		X					
Communication of results		X					
The environment, ethics and equal opportunity	X						
Relevance relative to the call for proposals		X					
General project quality		X					
<b>Overall assessment*</b>		X					



\*Overall assessment for application. This is **not** to be given as a mathematical average, but should correspond to the overall assessment provided in Part C.

**Part B: Evaluation of the application in relation to each individual criteria**

*(The fields to be completed expand automatically and on entering a new line. Use Tab to move to next field).*

**Scientific quality**

The scientific quality of the research is a key and decisive criterion in considering applications and, as such, considerable importance will be attached to it.

The following factors will be considered:

- 0 Originality in the form of scientific inventiveness and/or the development of new knowledge;
- 1 Whether the objectives are specific and verifiable;
- 2 Whether issues and hypotheses are stated clearly;
- 3 Strength of theoretical approach, operationalisation and the use of scientific methods and analyses;
- 4 Documented knowledge about the research front;
- 5 Where relevant, consideration will be given to professional diversity based on a multi- and interdisciplinary approach.

*Expert's evaluation:*

The research group is of internationally high standing and the quality of the research performed in the past is excellent and original in its approach. The proposal is very clearly formulated and deals with topics of high contemporary interest and importance for education in mathematics. The group certainly has the potential to make this proposal a success.

**Project management**

The Research Council will assess the extent to which the project manager has the knowledge and experience required in this field of research, and his/her general qualifications to lead and organise the project. The entire project team will be evaluated in connection with large-scale, complex projects. Special attention will be paid to assessing supervisory skills for doctoral programmes.

*Expert's evaluation:*

The project manager, Professor Barbara Jaworski, is an internationally highly regarded researcher in Didactics of Mathematics, at the absolute international top level. She has considerable organisational skills and she has supervised a number of young researchers.

**The research group**

The Research Council will determine whether the research group has the requisite expertise, resources and/or infrastructure, and sufficient contacts at the national and international levels.

When considering grant applicants, the Research Council will assess whether there is a good learning environment and whether efforts will be made to ensure that candidates complete their programmes. Where working abroad is involved, the overseas research group will be subject to evaluation.

*Expert's evaluation:*

The research group incorporates a number of very able researchers in Didactics of Mathematics at a high international level. It also incorporates researchers in related areas of the highest international standing, like Professor Reinhard Siegmund-Schultze in History of Mathematics. A good educational environment in mathematics is certainly enhanced by the presence of scholars in History of Mathematics.

<p><b>Candidates for grants/fellowships</b></p> <p>Where the candidate for a grant/fellowship is mentioned by name (documented), the Research Council will assess the candidate's qualifications.</p> <p><i>Expert's evaluation:</i></p> <p>The group will be able to attract very good candidates for grant/fellowships as it has already done in the past. With a grant for a Center of Excellence as applied for, such possibilities will be strongly advanced.</p>
<p><b>Feasibility</b></p> <p>The Research Council will determine whether the project is realistic and feasible on the basis of an expert evaluation and an organisational evaluation, within the stated budgetary and time-line parameters.</p> <p><i>Expert's evaluation:</i></p> <p>The project is realistic, important and absolutely feasible.</p>
<p><b>International co-operation</b></p> <p>The Research Council will assess the extent to which the project will contribute to the internationalisation of Norwegian research and/or industry in the field in question, and the plans for accomplishing this. The Research Council will also consider whether the choice of international partners will help enhance the project's quality and feasibility.</p> <p><i>Expert's evaluation:</i></p> <p>The group has well established international contacts.</p>
<p><b>Communication of results</b></p> <p>Plans for communicating results (at the scholarly and popular levels) and user contact will be considered, as will target groups and the intended means of communicating information.</p> <p><i>Expert's evaluation:</i></p> <p>The group incorporates several researchers with very good communication skills. And the group will certainly see to that the results of its research is disseminated widely.</p>
<p><b>The environment, ethics and equal opportunity</b></p> <p>The following criteria are to be integrated into the research funded by the Research Council:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Environmental perspectives</li> <li>- Ethical aspects</li> <li>- Equal opportunity and the gender perspective</li> </ul> <p><i>Expert's evaluation:</i></p> <p>Gender is no problem in this group. And the group is fully aware of ethical aspects stating that they will not do research ON but WITH students.</p>
<p><b>Relevance relative to the call for proposals</b></p> <p>Projects will be assessed against the guidelines stated in the call for proposals for the relevant</p>

activity/programme

*Expert's evaluation:*

This is a highly relevant proposal which can make a real difference to mathematics teaching in Norway.

**General project quality**

General project quality is an expression of how well a project complies with the requirements that should be posed for every project, independent of project content and type. Project quality includes project content and the players, and the following factors are evaluated: whether the idea and objective are expressed clearly, the overall project idea, the verifiability of the project's objectives, the project plan (with milestones and a description of the results), foundation in strategy, players' implementation capacity, and the capability to further exploit the results.

*Expert's evaluation:*

The quality of this project is as good as it can be for such a challenging project with a strong national perspective on the one hand and a strong international scope on the other hand.

**Part C: The expert's overall assessment of the points evaluated (1/2 – 1 page)**

Please provide an overall assessment of the elements evaluated in relation to the application. Indicate the most important strengths and weaknesses of the project proposal.

This project has a lot of potential. The group of researchers behind the project is of very high international standing. The investment in establishing this group has been very high for Agder University College, since several high ranking researchers have been recruited to professorships. For keeping and maintaining this select group of researchers at AUC it is important that the group receives grants for creating a lasting environment for the Didactics of Mathematics. The project as such reveals no obvious weaknesses. My only concern would be to make sure that it is attractive enough for the group to stay together at AUC. Provided with the proper funding, I think that the research group can really make a difference to Norwegian Teaching of Mathematics.

## **Doktorgradsstudenter i matematikdidaktikk ved Høgskolen i Agder som etter planen leverer avhandling for vurdering i løpet av 2007**

Følgende doktorgradsstudenter planlegger innlevering av avhandling i løpet av 2007:

- Bodil Kleve
- Martin Carlsen
- Claire Vaugelade Berg
- Ingvald Erfjord
- Per Sigurd Hundeland
- Stig Eriksen
- Heidi Måsøval

Nedenfor følger en kort presentasjon av hver enkelt student.

### **Bodil Kleve**

Bodil Kleve hadde stipend fra Norges forskningsråd, KUPP-programmet, for perioden 01.08.02 – 31.07.05.

Kleve har fullført opplæringsdelen.

Bodil Kleves avhandling er en monografi og denne er allerede levert. Avhandlingens tittel er "Mathematics Teachers' Interpretation of the Curriculum Reform, L-97 in Norway". Bedømmelseskommisjonen foreslo revisjon av enkelte deler, særlig hva angår oversikt over relevant forskning på området.

Kleves veileder forventer at revidert avhandling vil bli levert i februar 2007.

### **Martin Carlsen**

Martin Carlsen fikk sin opplæringsdel godkjent av fakultetsstyret ved Fakultet for realfag i FS-sak 32/06.

Prosjektet har følgende tema: Elevers læring av matematikk i videregående skole, konkretisert ved studier av samarbeidslæring og problemløsning i smågrupper i 3MX. Foreløpig tittel er "Appropriating mathematics through the use of tools: Upper secondary students' collaborative problem solving in small groups. A dialogical approach." Carlsens avhandling vil bestå av fire enkeltstående arbeider med innledning, hvorav én artikkel er publisert i internasjonalt tidsskrift med fagfelleevaluering (NOMAD, nivå 1), et internasjonalt konferanseforedrag ("paper"), som er under publisering og som også er fagfellevurdert (NORMA05), én artikkel som er sendt inn (etter revidering) til et internasjonalt tidsskrift med fagfelleevaluering (ESM, nivå 2), samt én artikkel som p.t. ferdigstilles for avsending til internasjonalt tidsskrift med fagfelleevaluering (MERJ, nivå 1).

Avhandlingen planlegges innlevert i juni 2007.

## **Claire Vaugelade Berg**

Claire Vaugelade Berg har fullført sin opplæringsdel. Søknad om godkjenning vil bli sendt til Forskerutdanningsutvalget i matematikdidaktikk for behandling i møte 24.01.07.

Prosjektet har følgende tema: Læreres mulighet til å videreutvikle sin algebraiske tenkning. Claire Vaugelade Berg har avsluttet datainnsamlingen og er i ferd med å avslutte dataanalysen. De teoretiske studiene nærmer seg sin avslutning. Bergs avhandling blir en monografi. Hun har skrevet utkast til flere kapitler av avhandlingen: introduksjon, teori, metodologi og analyse.

Avhandlingen planlegges innlevert før sommeren 2007.

## **Ingvald Erfjord**

Ingvald Erfjord har stipend fra ICTML- prosjektet (ICT and Mathematics Learning) for perioden 01.08.04 – 31.07.07.

Ingvald Erfjord har fullført opplæringsdelen og fått godkjent denne av Forskerutdanningsutvalget i matematikdidaktikk. Søknad om godkjenning behandles i fakultetsstyret 13.12.06.

Foreløpig tittel på avhandlingen er "Use of computer software in mathematics teaching: A teacher perspective". Erfjords avhandling blir en monografi. Han har skrevet utkast til noen kapitler i avhandlingen.

Veilederen forventer at avhandlingen leveres i juli 2007.

## **Per Sigurd Hundeland**

Per Sigurd Hundeland har fått sin opplæringsdel godkjent av Forskerutdanningsutvalget i matematikdidaktikk (FDM 29/06). Søknad om godkjenning behandles i fakultetsstyret 13.12.06.

Prosjektet har følgende tema: Lærers oppfatning om matematikkundervisning. Per Sigurd Hundeland har avsluttet datainnsamlingen og dataanalysen pågår. De teoretiske studiene er delvis avsluttet. Hundelands avhandling blir en monografi.

Avhandlingen planlegges innlevert i september 2007.

## **Stig Eriksen**

Stig Eriksen har stipend fra LCM-prosjektet (Learning Communities in Mathematics) for perioden 01.08.04 – 31.07.07. Sluttdato er utsatt til november 2007.

Eriksen har fullført opplæringsdelen og fått godkjent denne av Forskerutdanningsutvalget i matematikdidaktikk. Søknad om godkjenning behandles i fakultetsstyret 13.12.06.

Prosjektet omhandler læringsfelleskap i matematikk, med fokus på matematiske oppgaver. Foreløpig tittel på avhandlingen er "Mathematical tasks and community building in the LCM project". Eriksens avhandling blir en monografi. Han har skrevet utkast til noen kapitler i avhandlingen.

Veilederen forventer at avhandlingen leveres i november 2007.

### **Heidi S. Måsøval**

Heidi S. Måsøval har stipend fra Høgskolen i Sør-Trøndelag/Kunnskapsdepartementet for perioden 01.08.03 – 31.12.07 (herunder fem måneders utvidelse).

Måsøval har fullført opplæringsdelen, som er godkjent av Forskerutdanningsutvalget i matematikdidaktikk. Søknad om godkjenning behandles i fakultetsstyret 13.12.06.

Prosjektet utforsker lærerstudenters matematiske (algebraiske) læring. Avhandlingen blir en monografi. Utkast til ca 25% av avhandlingen er skrevet. Måsøval presenterte en forskningsrapport med tittelen "When students see the target as doing more than knowing" på NORMA05 i Trondheim. En artikkel med tittelen "Students' reasoning constrained by the didactical contract" ble publisert i NOMAD i 2006. Hun har deltatt på NoGSME sommerskole.

Heidi S. Måsøvals veileder forventer at avhandlingen leveres innen slutten av 2007.



VEDLEGG 4



AGDER UNIVERSITY  
COLLEGE

## REPORT FROM THE EVALUATION COMMITTEE

(Cf section 10 of the Regulations for the degree of Philosophiae Doctor (PhD) at Agder University College.)

**Name of the candidate:**

Sharada Gade

**The members of the adjudication committee** (names, titles, places of work):

Ole Skovsmose, Professor, Aalborg University, Department of Education, Learning and Philosophy, Denmark

Falk Seeger, Dr., Universität Bielefeld, Germany

Maria Luiza Cestari, Professor, Høgskolen i Agder

**Dissertation:**

Title: The micro-culture of a mathematics classroom. Artifacts and Activity in Meaning making and Problem solving

**Trial lecture:**

Title: Philosophical roots of Activity theory

**Evaluation of the trial lecture:**

Approved

Not approved

The decision is unanimous

The decision is not unanimous

**Defence of the dissertation:**

Opponents:

First opponent: Professor Ole Skovsmose

Second opponent: Dr. Falk Seeger

Opponent(s) ex auditorio:

**Evaluation of the defence of the dissertation:**

Approved

Not approved

The decision is unanimous

The decision is not unanimous

**Overall evaluation of the tests:**

Approved

Not approved

The decision is unanimous

The decision is not unanimous

Place, date: Kristiansand 27.11.06

**Signatures:**

Ole Skovsmose

Falk Seeger

Maria Luiza Cestari

**Doktorgradsstudenter i internasjonal organisasjon og ledelse ved Høgskolen i Agder,  
oppstart høst 2006**

<b>Navn</b>	<b>Hjemland</b>
Bondevik, Per Nitter	Norge
Eklund, Bjørn Zakarias	Norge
Flåten, Bjørn-Tore	Norge
Hansen, Jens Ørding	Danmark
Kliukinskaite, Virginija	Litauen
Mersland, Roy	Norge
Milanzi, Mursali Ally	Tanzania
Ndikumana, David Emmanuel	Tanzania
Schütter, Heike	Tyskland
Shneor, Rotem	Israel
Xie, Qunyong	Kina



## Studenter på ph.d.-programmet i mobile kommunikasjonssystemer

Følgende tabell gir en oversikt over studenter, opptaksdato og oppnådde studiepoeng som del av opplæringsplanen pr. 30. mars 2007:

Ph.d.-student	Dato for opptak til studiet	Studiepoeng høsten 2006	Planlagte studiepoeng våren 2007
Andreas Häber <sup>1</sup>	06.04.06	13	5
Dmitry Umansky	06.04.07	4,5 + 10 våren 2006	5 Forskningsopphold ved Aalborg Universitet
Batool Talha	07.11.06	2,5	5
Ram Kumar	25.11.06		5
Gulzaib Rafiq	30.03.07		11
Yuanyuan Ma	30.03.07	2 (sommerkurs)	7
Carlos A. Gutiérrez <sup>2</sup>	30.03.07	2 (sommerkurs)	

<sup>1</sup> Andreas Häber ble gitt betinget opptak den 06.04.06. Han ble formelt opptatt til ph.d.-programmet den 1. mars 2007.

<sup>2</sup> Carlos A. Gutiérrez er tatt opp under forutsetning av tilfredsstillende finansiering.

De fire første studentene er alle godt i gang med avhandlingene sine. Gulzaib Rafiq og Yuanyuan Ma tiltrådte stipendiatstillingene i januar-februar i år. Yuanyuan Ma er likevel godt i gang med sitt første paper. Carlos A. Gutiérrez vil ikke komme til Grimstad før i september 2007.

For øvrig har fakultetet nå en stipendiat i mobile kommunikasjonssystemer under tilsetting og to stipendiatstillinger under utlysning.



HØGSKOLEN I AGDER

NOKUT  
Postboks 1708 Vik  
0121 OSLO

NASJONALT ORGAN FOR KVALITET I UTDANNINGEN	
Søknadsnr.: 2006/1-27	Resultat:
3/4 - GA	Godkjent: JA
GA	

Gimlemoen 25 A, Serviceboks 422  
4604 KRISTIANSAND  
Telefon: 38 14 10 00  
Telefaks: 38 14 10 01  
Direkte innvalg: 38 14 11 68  
Org.nr.: 970 546 200 MVA

Deres ref.: 06/1-26

Vår ref.: 05/1128  
02 GH/

Dato: 2. april 2007

### Supplering - Høgskolen i Agder - søknad om akkreditering som universitet

Vi viser til NOKUTs brev av 12.03.07.

Vedlagt følger oversikt over studenter på høgskolens ph.d.-program i mobile kommunikasjonssystemer.

For øvrig kan opplyses at doktorgradsstudent Bodil Kleve på ph.d.-programmet i matematikdidaktikk har fått godkjent sin avhandling for disputas. Disputasdato er fastsatt til 2. mai 2007. På ph.d.-programmet i nordisk språkvitenskap og nordisk litteraturvitenskap har doktorgradsstudent Cecilie Naper levert sin avhandling til bedømmelse. Disputas er planlagt avholdt 14.-15. juni.

Vi regner med at komiteen er orientert om at høgskolens femte ph.d.-program, i religion, etikk og samfunn, ble godkjent etablert av departementet 01.03.2007.

*Ernst Håkon Jahr*  
Ernst Håkon Jahr  
rektor

Vedlegg: Studenter på ph.d.-programmet i mobile kommunikasjonssystemer

NOKUT - NORSK ORGAN FOR KVALITETSKONTROLL I UTDANNINGEN	
Saknr.:	2006/1-29
J. dato:	15/5-07
Saksbehandler:	ASO
Adm. enhet:	MT

TIL: NOKUT  
 FRA: Komitéen for vurdering av søknaden om akkreditering som universitet.  
 DATO: 10 mai 2007.

HØGSKOLEN I AGDER - SØKNAD OM AKKREDITERING SOM UNIVERSITET.  
 TILLEGGSVURDERING.

Høgskolen i Agder søkte om akkreditering som universitet 29.12.2005. Sakkyndig komité ble oppnevnt 6.april 2006. Komitéen avgav sin rapport til NOKUT 24.10.2006. Høgskolen i Agder sendte NOKUT den 12.12.2006 kommentarer til rapporten, som ble videresendt til komitéen den 20.12.2006. Både i tilsvaret fra Høgskolen i Agder og på annen måte var det fremkommet ny og viktig informasjon i saken. Komitéen var derfor i tvil om man her sto overfor en "tilleggsvurdering" eller en *de facto* ny søknad, og ba i brev av 18.1.2007 NOKUT å vurdere den videre saksbehandling. I NOKUTs styremøte den 27.2.2007 ble det vedtatt å gi komiteen et tilleggsmandat å vurdere informasjonen i brevet av 12.12.06 fra Høgskolen i Agder i forhold til komiteens konklusjon i den opprinnelige rapport vedrørende punkt § 3.3.e i forskriftene av 25.1.2006. Komitéen fant det nødvendig å be om supplerende informasjon fra Høgskolen i Agder i brev datert 12.3.2007. Disse ble mottatt fra Høgskolen i Agder i brev datert 2.4.2007. Komiteen hadde et avsluttende møte 10.5.2007 og kom frem til følgende konklusjon:

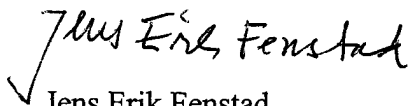
Komiteen noterer at det har blitt uteksaminert en tredje kandidat i doktorgradsprogrammet i Nordisk språkvitenskap og nordisk litteraturvitenskap, og at det nå er uteksaminert en kandidat i doktorgradsprogrammet for Matematikdidaktikk. Komitéen har også fått opplyst at det er 11 doktorgradsstudenter knyttet i programmet for Internasjonal organisasjon og ledelse og 7 knyttet til doktorgradsprogrammet i Mobile kommunikasjonssystemer. Videre er komitéen orientert om at departementet den 01.03.2007 har godkjent et femte doktorgradsprogram i Religion, etikk og samfunn.

På dette grunnlag er det komitéens vurdering at Høgskolen i Agder nå oppfyller kravene til stabil forskerutdanning som stilles for å akkrediteres som universitet.

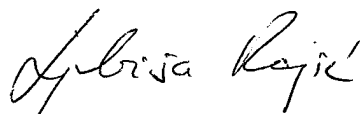
Komitéen har merket seg punkt tre i forslaget til vedtak i styrenotat av 27.2.2007 og viser i den forbindelse til sine anbefalinger i rapporten av 16.10.2006. Institusjonen vil stå overfor store og viktige utfordringer. I doktorgradsprogrammene er det nødvendig å sikre en god og stabil tilgang av studenter, både norske og utenlandske. Dette synes å være en spesiell utfordring for programmet i Mobile kommunikasjonssystemer. Videre vil komitéen understreke viktigheten av at doktorgradsutdanningen i Matematikdidaktikk aktiv brukes til å styrke det nasjonale samarbeidet om matematikundervisningen i norsk skole.

Komiteen for vurdering av søknad fra Høgskolen i Agder om akkreditering som universitet har i møte 10.5.2007 foretatt en tilleggsvurdering. Vedlagt er komiteens enstemmig innstilling.

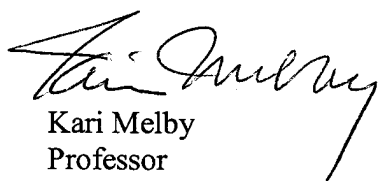
Oslo 10.5.2007:



Jens Erik Fenstad  
Professor  
Universitetet i Oslo



Ljubiša Rajić  
Professor  
Universitetet i Beograd



Kari Melby  
Professor  
NTNU



Ragnvald Jakobsen  
Direktør  
Innovasjon Norge